

תצו

ה' יוכל ראובן לנפח את אשתי לשלם לו את הכל . נתעו הרי"ף סי' קפ"ה כ' דכשתוכח חתן בראתו מקום לשמות בן רואים הכל כאלו שגרו אליה בסבלות דהדרס ועוד שהוא בדינה דגרמי והיינו לשלם הכל אי הדרס בה ע"פ . ועטם דגרמי כ"כ הרמב"ם פ"ו מז"מ

ה' כ"ד והראב"ד פטורה מגרמי ורואיהו מזרעיהו גינם שגמרי ולא למאן שאינו משלם ההולאה **לתצו** מנון שבעל המנון עשהו אף שגדל לו זה פטור ע"פ . ולכאורה י"ל דשמי בוקעמי גינה שגם המוכר לא ידע ואף שכ' הסמ"ע סי' רל"ב ס"ק מ"ו דל"מ מוכר לומר ללוקה החור לי ורעו ולאחר המעות משום דס"ל למוכר לאסוקי אדעתיה שגמל הס רעים ויפסידו ורעו ע"פ . מ"מ כיון דעכ"פ גם המוכר לא ידע ואינו פושע גמור . כגי כשיחזיר המוכר דמי הרע שקבל על פטור מהולאה אחרת . ובעין דגם סכ"ל בלוקה מקח מחזירו והודיעו שמוילת למדינה פלוניה למכרה ואחר שכוליה שם נמלא בו מוס דמחזיר לו הדמים והמוכר מעטל בו להביא ממכרו ט' ולא המוכר יודע בממכרו שה' בו מוס חייב בכולהו שהוליא הלוקה להליך ממקח למקום פלוני ע"פ . וה"כ בה דהיא פושעת גמורה בחזרה חייבת גם בהולאה המשחה . ונתעו ה"ר"מ מ"ק סי' י"א [שכונת] כ"פ בה"ש סי' ק"ע סק"ן כ' בקיבלה קנין לקבל הגט [ועשיו שאלו מנין שגמ"ל] ומשכנחה חורה פטורה מהולאות כתיבת הגט דהבעל אפסידו אונס' ללא לקח בעותה על ההולאה כיון דקודם גירושין מחזירי הקנין כדי שלא יהא גט מעשה וה"ל דבכרים בעלמא ולא ה"ל להוליא ההולאה ע"פ . ע"פ . ולכאורה לא אחי מ"ש הרמ"מ כשיעת הרמב"ם . אך י"ל דבחוזה או מהשואל או ממאנת לילך למקומו לא ה"ל לאסוקי זה אדעתיה ולכן תשיב גרמי והיינו בהולאה לכל כידון ומחייבת כיון דקשה גירושין וכפרת לאשה ה"ל לאסוקי אדעתיה שגמל מחזיר

תצו פסק רב אלפס כרבי דאמר מי שיש לו ג' נשים כתובתה של זו מנה ושל זו מאתים ושל זו שלש מאות כל א' נושלת מנה ואין חולקין לפי מעות דכל כמה דלא נפרעו הכתובות הנכסים משועבדין לכל אחת לזו כמו לזו . וכן פסק נמי דשנים שהמילו לבים זה מנה וזה מאתים וקנו הנורות השבר וההפסד לאמצע אבל פיתחו או הותירו מחמת שינוי מטבע ומסונא כדקאי קאי חולקין לפי מעות וז"ל דרב ארסל לא כיון אלא ליוקרא וזולא התם קאמר השבר וההפסד לאמצע אבל אם נאכרו סמעות השוחפין עצמן ה"י ג"ל דוראי ההפסד לפי מעות ולא לאמצע אבל מפרשי' משמע דאפי' אם נאכרו סמעות השוחפות היו לאמצע דכתב וז"ל אבל אם פיתחו מאה או חמשים זו זה מפסיד מחצה וזה מפסיד מחצה עכ"ל . וקשה בעיני לומר כן ושם האי פיתחו דפרשי' ע"י זולא קאמר וכ"ג עיקר :

תצו מי שחוא עני ביותר יש לו אשה ובנים ונשבע לילך למקום אחר ולישא שם אשה אחרת אם א"י לטרוח לפרנס את שתיהן ה"ל שברעת שוא שהרי אמרו חכמים נושא אדם כסח נשים על אשתו והוא דאפשר בפסוקיהו וכיון דלא אפשר לוקח על שבעתו ושוחה עם אשתו :

אדם
כיון ולהרמב"ם יפטור ולרש"י חייב . ונעטם כמחלוקת לע"ז דלרש"י משמעות השבעה שכרי לו או שכר ידו וזהו שז"ל מוחלט דלא נביא הוא ואף אם יתקיים דכריו עכ"פ נשבע לשוא או שכרי לו . ולהרמב"ם אין שבעתו ע"ז שזולא אלוו שכן יכ"י אלוו על עיקר הדבר וממילא כשהתקיים דכריו לא נשבע לשוא ולפי"ז אפ"ל דלע"ג דלהרמב"ם לריך להשחיל שתיקיים שבעתו כדי שכולק מעליו חומר העבירה . לרש"י קיום דכריו לא מעלה ולא מוריד כלל כליקוק העבירה דשבעת שז"ל נשבע ששבע וא"ל לקיימו . וארוחא: ביה מ"ש המהיר"ק שגם ג"כ עקף ג' נשם אביו נשבע לישא אשה פלונית כיון שאין כידו להכניסה שלא מדעתה אין שבעתו ממש והמהיר"ק כ' דכשהאשה רואה עכשיו לריך לקיים שבעתו וע"פ ד' הרמב"ם המזכר

מרונה הקודם לקבל הגט וכעין דמחלק' בקדושין ד' ס' ב' ב' קדושין לגירוסיה וזהו לקודם חתן לרוחק ע"פ . וי"ל לידה הרמב"ם כידון דהרמ"מ . ועי' בה"ש סי' כ' ג' ס"ג :

תצו לפי הענין ולא לפי הטורח . ביה טורח אפ"ל לבד בעט המבואר הכל דלין מחבסה לפסוק דבכרים אלו שכר מעט . למ"ש הש"ס פ"י דב"ק סי' ל"ט דכמה שדכמים יגיגים לריק כאלו נגמד הסדור דמפסידים עורחם וזיליאות ע"פ . וה"כ שזה כשנגמד שבר מדוכה מחשש הפסד כשלא יצמד . אלא ולריך טעם דהכא כשפסול השדכן דביבור לבד בלי טורח והולאה :

תצו פסק רב אלפס דברי . כ"ל ועי' כר"ף פ"י דכתובות ותראה שיש עוד איזו חסרון בד' רבינו : מפרש"י משמע

הכחזר וכוונת בנור"ד סי' רל"ו ס"ב ע"ט. ולמ"ש יש הנא דמביית לאביו שיענה רש"י לנש"י כיון דהאסור לא יתוקן בקיום הדבר ממילא א"ל לקיימו :

תצה קך יכול לומר הוא ל"ר עשיתי לה. נחשו' הרי"ף סי' ב' ד' דמולחין לח"ל

שנעלו הדומה לזה שאמרו [בב"ב ד' מ'] בטהור דל"ל לאתחיל מנסכה לא ח"ל לא יכניסו ולא עד דכנסת לי לכולהו וכסך ולא קתה דלמרי' דמזכחא דמשום לונסא כתב לה עכ"ד. והנה שם אירחא ככתב מהנה עומדתא לבני' וס"ד דמחנה עומדתא אף דל"ק מהני למיהו מודעא לחברתה ומסיק ולא הוה ההם מוכחא מילתא דמתמה לונסא כתב לה כו'. ופי' הכי' דמכמתה דעבד לבני' ידעו' זה דכלא"ה כיון שלא ראונו לו שום אונס לכנס ממנה לאשמו דמלן אונס ל' וגם לא יתכן מודעא י"ל ודאי שמתה' ליתן לה אלא דמתה' שנתן לבנו מוכחא לן מילתא דמתמה אשמו אונס הוא משום שלא נתרמסה להשג' לו ע"ט. וק"ל אם מה שלא תרזה להשג' בלא המתנה [דע"כ מיידי שה' ידוע] זה לומר אינו האכזה שאינו נוסך ברלון. א"כ בידון תאו' הרי"ף אף שכנס לה מהמתה הקטנה למשות לה ל"ר הא לא עדיף טעם דל"ר דידע' ומעט דל"ר ידעה שאינה הולא להשג' בזמנה המתנה וחס' בזה בלא אירוף האכזה דתינונו לבנו הוי אמרי' דנותן ברלון. גם בידון הרי"ף ליתנה הכזה אחתה זולת הא דל"ר דאשמו ממה דנותן ברלון. ומשמע לבלתי דמפרש הרי"ף הא דב"כ דמגוף הענין שלא יראה להשג' זולת המתנה. הרי"ף הכזה דמלונס כתב לה. בלא אירוף דתינונו לבנו. וכדמשמע גם מלגל הזכיר בחש' מעובדא

דתינונו לבנו תלח כפי' הכי'. ופולגי י"ל דרך בזה דב"כ דלונסא דנש"י הוא דבירו למיפק ליראי' שלא יראה. בזה אין הוכחה בלא אלוס' ענה באירוף דתינונו לבנו. אבל בידון דהרי"ף קמטה קלח השיב כחוס' דלחי מאתיניה על המתנה בזמן שא"י להילך עמנו וזמנה המתנה ולכן מהני לבעול המתנה בלא אירוף חזר ועי' בש"ט ב"ב ע"ט וי"ע :

תצט כיון דמיי לסלקוי בש"ט א"י נפרע אלא בשבועה. וכ"פ הס"ף בח"ט סי' ק"ח ס"ק כ"ה דלא כמ"ש המחבר בשער משטרה דל"ל לישבע. וכתומים שם ס"ק י"ג ה'ק' להמחבר דסובר בנור"ד לנה שרי משכנתא רק במשכנתא דסורא א"כ כהא אף מיידי אי לא כלו עזיין שנין דכתב ל' למיכל הא ס"ל תוך זמנו ולכ"ע א"ל שבועה וזו ככלו הא אין כאן חיוב כלל והקרקע יולאח חוס' און כסף ע"ט. והכ"ל דהרי גם במשכנתא כסורא מ"ל דמיי כלום לבקוי בבין הזמן ועי' בב"ט דס"ו ע"ב בחור"ט דמישגלס. וכיון דמ"ל דהסילוק בח"ו הוא לעונת הלה דל"ל יתח' לסקה המעוטה כדי שיהאב הסיבות ל"ש בזה חוקה דל"א טרע תו"ו. ועי' בחו"ט סי' ע"ח בחו"ט ס"ק"ח שכ' בשטרי מסקות שלנו דיש לדמותו להיבא שרין ליתן ריוח ברור להקדש

וכדומה דנאמן לומר דרע' תו"ו כדי להקל מעלנו עול הרווחים [וע"ט בפ"ט סק"ב וסק"ג] יעו"ט. והנה פנינוא דמ"ל דהסילוק תו"ו הוא עובת כלום שהפירות שנים אלו יתח' ל"ש חוקה דל"א פ' תו"ו. ואל"ש מס שהולך המחבר לומר בטעם דל"ל בעל שטר המשטרה לישבע משום דהוא

מוחזק בקרקע ובעה"ט אין לישבע רק כשה' להוילא :

תק פסק ר"א. בר"פ מי שהי' רבינו דמשמע מהרי"ף דלוחה שמתה בחייו בנים גובין כתובתה אף שלא נשבעה. טווחו מדכחב במתה ולא נשבעה אין יורשי שגי' מוטלין כתובתה כו'. ומשמע דיושי' הרשקונה שמתה בחייו מוכלין כתובתה אמן. וכ"פ העורר בחו"ט סי' ק"א. ובה"ני מלוחים שם סק"ה ה'ק' להפוסקים דנכתובה דלוח' לה נתנאי ב"ר מחפסיס לרבי אף תוך זמנו אף מ"ל כב"ד כיון דמתה בחייו ולא נשבעה על כתובתה יומא א"ל מש"ל ואף שזה כמת מלה בחיי לוח' כו' מ"מ כב"ד דשיקרה אינה אלא לאתח' מוחו יומא בזה א"ל מש"ל ע"ט בחור"ך. והכ"ל דהרי העיטור סובר דגם בני שהני' שמתה אחר מוחו מוטלין כב"ד אף שלא נשבעה אמן קודם מיתתה ולא נראה להעורר ע"ט. וכ"פ העיטור שם במוסגר בטעם הסיפור דל"ף בלא נשבעה שאין גובין כתובתה אמן מן הדין ע"ט גובין בני שהני' כב"ד מל' התקנה ע"ט. ויווחו דלס' בלא נשבעה לא יגבו הבנים כב"ד אכתי יומא ולא יתן לנחו' ככנו מחשש שמאל לא נשבע. ולהלכותא מוחו לא יומא מפני הספק במא' לא נשבע. וה"ל דגם המולוקים על התעורר יודו דמתה בחייו דלא ה' מקום לה אז לישבע. אם כשהי' גוואל לא יטעו בטי' מוחו

תק ארם שכתב לאשתו בשטר והעדים קנו סנסו שתהיה אשתו רשאה לתת נכסיה ונכסיהם שייחד לה הוא; ליתנם לכל מי שתירצה והלכת היא ונתנתם לאביה ולאחיה השיב רב אלפס כי זה השטר הוא דברי הבאי ושמותו כי כמו שיכולה היא לומר נחת רוח עשיתי לבעלי כך יכול לומר הוא נחת רוח עשיתי לה; **תצט** הא דאמר ראשה שייחד לה בעלה ארעא גובה מן היתומים כהא שבועה דמהשתא ליכא למיחש לצררי דוקא אשה דא"י לחבוע כתובתה אלא או בנירושין או במיתה אבל בע"ה דקאי לאיפירעי יושבע אע"כ ייחד לו קרקע אם לא החזיק בו שמה פרעו הלה בחייו. מיהו אם החזיק הבע"ה בקרקע שמשושכת לו בחיי הלה נפרע ממנו שלא בשבוע' דכנבו דמי. והר' יוסף הלוי כ' דאפי' אם החזיק המשכין כיון דמצי לסלקוי בזווי אינו נפרע אלא בשבועה. וגם ה' דן בה שאם מת הלה בחיי מלוה ומת המלוה אח"כ בלא שבועה פסק כול' דאין אדם מוריש שבועה לבניו ; **תק** פסק רב אלפס דכתובות בנין דיכרון אינה נגבית אלא כשנשבע' ומתה כדאמרינן בשבועות אבל אם לא נשבע' אינה נגבית דכתובה בעי שבוע' וא"א מוריש שבועה לבניו וה"מ שמתה האשה האחרונה אחר בעלה דאו היתת מתייבבת שבועה לבני הראשונה ולהכי כשמתה אין בניה גובין כלום מכתובה אבל אותה שמתה [בחייו] בניה גובין כתובתה אע"פ שלא נשבעה ולא היתה מתייבבת שבועה. כך משמע מדברי רב אלפס ; **תקא** אשה שנאברה כתובתה ותובעת כתובתה נאמנת מדר' יוחנן דאמר חפוען אחר מעשה ב"ד לא אמר כלום דאלמנה רבנן למעשה ב"ד אמירו שאין חשטר ביד התובע ותשבע שלא נפרעה ותמול כתובתה. ואין לחוש שמה המטיגתה ויצטרך לו לשמור שובר מן העובדים דקו"ל כותבין שובר. ובתשובת הנאונים סצאתי ואני סבור שהיא תשובת רב אלפס אלמנה שאין לה כתובה אין לה כלום שאפשר שמהלה לבעלה או כי תפשה צררי וקרעה כתובתה. אבל ישבעו היתומים שאין לה אצלה כלום ויפירו עב"ל התשובות. ובתשובה הסמוכה לזאת השיב דאלמנה שאין לה כתובה אין

כב"ד יש חשש שלא יראה ליתן לנחו' ככנו מחשש שמת תמות בחיי בעלה ומיעקף התקנה :

תקא ישבעו היתומים שאין לה אולם כלום. כ"כ בחשו' הרי"ף סי' מ"ט. ונע"ק דהא כגלגל מחלה ולא תפסס' ית' לס' אולם אלא שפעורים היתומים מספק. ואף שאפשר ליישב כגלגל שאין לה אולם מל' הדין שמשפק פעורים. מ"מ יתח' יומא לחקן הלשון שכתבו שלא פקדו מלה ולא תפסס'. וברי נוסח שבועת היתומים גובין בשטר אביהם הוא שלא פקדנו אביו ששטר זה פירו' כו' ולא שיש' להם. ופי' אף שדעו דגם לפטור טלמס נשבעין היתומים דלא כהסכמת העורר בח"ט סי' ס"ט סי"ד ופי' ק"ח סי' פקדו אביו שלא פקדו מלה ולא תפסס'. סה. עכ"פ ישבעו שלא פקדו כו'. ובמ"ש רבינו מהרי"ף דגם ממות א"ל. שם סי' ג'. וזה כמ"ש העורר בחו"ט סי' י"ג מסכמב"ט ומנואל שם דהר"ש מולק והכ"ל כ' דהמב"ט יחידה ע"ט. והרי למפין שגם הרי"ף סובר בזה דכאן כתובה יולאח מת' הנכסים וכתובת היתומים ובה"מ ע"כ דעת רבינו שסביל זה :

תקב

כי הטרוף אותה מכירה . כ"מ כשתו' רי"ף ס"ס ר"ע ומסיק דבנקו מידה תחילה שמחלה שעבודה להס וחס"כ קנו מבעלה אין לה לערוף ע"ש . ולשון הרמב"ם פי"ו מלמדת ה"ח חס קנו מיד להאשה תחילה שאין לה שעבוד על מקום זה או כ"ס . וכתב נראה

ל"ב מיירי והכא מוכסי מלוג ועי' בטור סי' ז"ו סמ"ו : **תקב** אשה אי למכור תכשיטה . לא נחפזים במאי מיירי אי מה סכניסתה לו שלא בחורת שומה או ל"מ כמו בחורת שומה היא עי' אה"ע סי' ע"ו סס"ג . וחי' כמורה שומה היא ל"ב ובעיניהם אף בלינס תכשיטין אי למכור עי' אה"ע סי' ד' וס"ס ז"ט . וז"ל דמייירי נזקין לה בעלה ופוזר כהרמ"ם שהובא בטור אה"ע סי' פ"ה דבעל שתקן מחנה לאשתו מוכרחה קיימה ע"ש . וקמ"ל דתכשיטין שאני דל"מ מוכרחה וענין שכ' בה"ש אה"ע סי' ז"ט

מזלוי דערו לנחמה גמורה אלא להתקטע כ"ז שהיא תחזיו מעובדא דכיפי דלא מיירי סס בבא לה כיפי ממחנה דבעלה : **תקה** שאין הרשאתה כרשאה . לע"ק סיכא דהדין דלא תמכור לבתולה וחס מכרה ותתה קיים כמו בנכסים שאינם ידועים וז' ננפלו לה הרשאתה כרשאה ומכרה קודם שגמולין עי' אה"ע סי' ז' ס"ח . אי מהיה מכרחה עי' שלח . דלוי קיין דלסורס למכור לבתולה חשיב כשאר עבירה דרבנן וי"ל דהמעשה בעל עי' נו"ק חת"ש סי' ע"ה והנמשכים :

תקב

אין לה מונוג' שביון שאין לה לנכות כתובת' אין לה מונוגות : **תקב** מי שיש לו אשה וחייב סנה לאחר היצה למכור מנכסיו לפרוע חובו אין אשתו רשאה למונוגו שלא ניתנה כתובה לנכות סחיים דיתכן שתמות היא קודם שימות הוא ומצא שאין לה כלום ואפילו אם ימות הוא קודם אין לה הפסד כי הטרוף אותה מכירה אם היא קרקע הלכך אין לה הפסד בזה ולפיכך אינה רשאה לעכב :

למכור השעבוד לאחר דבע"ח מאלו ולהבא גובה כמ"ס הכוס' דב"ב דע"ו ד"ס קיי קני ליה אורו וכל שעבודי . ה"ג ל"מ למכור השעבוד לנקה שיקנה חס"כ מהבעל כיון שערבין לא קנה ה"ל לשת"ל לך כ' כרמז"ס שא"ל שעבוד על מקום זה וכו' והקפחתי שעבוד לבעלה שספקת שנו"כ שס המגיה דאף שהסו"ס לא נתנו אלא למ"ד מכירה שטרות דרבנן סא דעת כרמז"ס ג"כ דמכירה שטרות דרבנן ע"ש . ועפ"י ה"ל די"ל דכרי"ף ט"ל שמחלה שעבודה להס לשטרותו אולי דלמ"ס הש"ך ריש סי' ס"ו סוכני רי"ף דמכירה שטרות דאורייתא ושטר נתי' למחול בע"ש שעבודה ובהפלאה בק"ל סי' ז' ס"ק ל"ו כחך דכנו דס"ל לרבנן דמתי לעסבר דלש"ל דליתא כב"ב דק"ל ה"ג סמני מחילה השעבוד לנקה לבסיקס מהבעל אף דכוי שלש"ל ע"ש . ולע"ק דזו הוי כמוחל לשלש"ל כיון שהוא קודם קיימת הלוקח וסתי לשעבר דלש"ל ל"מ ודכרתיים הקהל"ה ריש סי' קי"ב מפ"ק דנישין אלא גבי הקנה לגולדים וכו' ו"ג נתי' כחוכה כ"ד ע"ש . וכמו דלא יפ"ה שטיב שעבוד דלש"ל מדהמי שעבוד דלש"ל ה"י לא ינוק' שהי מחילה השעבוד דלש"ל מדהמי שעבוד דלש"ל אך למש"ס הקהל"ה סא דמתי שעבוד דלש"ל דהו מתקנה נעלה דלא כיון שעכ"פ סלוה כער נתחייב משא"כ כשנתחייב עשמו דלש"ל דהפי' לוס לא שחשבו ל"מ תקנה ע"ד ע"ש . י"ל גם הכא כדי שיוכל הבעל למכור נכסיו לנקה לא ירצה לק"ו כשיחוש שאלשו הטרוף תקנו שמוכל למחול שעבודה לנקה אף דהו דלש"ל :

תקנו

שהכניסה לבעלה תכשיטין מבית אביה אין בע"ה דבעלה נובה מהן דקיי"ל כס"ד דהמכנסת שום לבעלה היא אוסרת כלי אני נוטלת והוא אוסר דמים אני נוטן הרין עמה משום שבח בית אביה כפ' אלמנה לכ"ג . וגם אם ידוע שהקנה לה בעלה נכסים קודם ההלוואה אין בע"ה גובה מהן . ומה שכתב ר"ם דבע"ה גובה מבגדי שבת שעשה לאשתו ובגיו היינו דוקא מה שהוא תיקן להם ולא הקנה להם וראייתו מן הירושלמי ובתשובת רב אלפס מצאתי כך . ומה שיש אצל אשתו מבגדים דוקא אין בע"ה גובה מהם שהרי אמרו אחד המערך עצמו ואחד הסקרי"ש נכסיו אין לו רא בכסות אשתו וכו' והמעם לפי שמשעה שנתנו להם קנאו אותה ויצאו מרשותו לפיכך אין הקדש חל עליהם וכן אין לבע"ה כח לנכות מהן אבל כלי זהב ובדולח לא הובי אורחן ההלכה לפיכך אין לרשותן בנכדים כלא ראי' וכ"ש שכלי זהב ובדולח אדם קונה אותם ע"ד שחתקשט אשתו בהן ואם הוצרך יתפרנס מהם משא"כ בכגדים שהם כיון ונפסדין הלכך בע"ה גובה מכלי זהב ובדולח אא"כ התנו עמו משעת הקדושין שכינסם לה אין בע"ה גובה מהם עכ"ל . וז"ל דמה שהביאה היא מבית אביה לבעלה אין בע"ה גובה מהן :

תקב

אשה אי למכור תכשיטה בלא דעת בעלה ואם מכרה אין מכירתה סכירה וראי' הוזקת הבתים הני כיפי דמרתא מבני ברך וכו' . ובת ריא"ו דאין אדם יכול למכור בגדי אשתו שקנה לה ואפי' לא באו לידה ואפי' בגדי שבת ואפי' אין לו כסה להתפרנס א"י למכור :

תקה

אם האשה הרשאת אחר למכור בנכסיה שלא ע"פ בעלה ושלח בקנין בעלה פסק רב אלפס שאין הרשאתה הרשאה שאין קנין לאשה בלא רשות בעלה : **תקנו** אשה שרוצה לינוג ורוצה להבריה נכסיה טבעלה צריכה שתכתוב כל נכסיה לאחר ולא תשירר לעצמה כלום ואז לא זכה המקבל אבל שיררה כל שהוא זכה המקבל ואפי' מטלטלי ולינתו בעניוהו הוי שוורא : **תקנו** אשה שנתאלמנה ורוצה לנכות כתובתה מדירין אותה בכ"ד או ששביעין אותה הוי לב"ד וכב"ד לא דאסרי' בנישין דמורה היתר לעצמה בשביל שמוחתת לפני היתומין ותשבע לשקר ושבעת הדיינים היא בשם או בכינוי ובקנ"ח אבל גרושה דליכא ח"פ תשבע בב"ד ולא

תקו

מטלטלין וסביא דאין לחלק בין חוב לבחובה ע"ש . והרי לפיך ד' ר"ה גזין ור"מ דס"ל דהפסדה כותבה וז"מ תפסחה . ואף דחס בלאח לא נפרעה כחותה לא כיוונה לנקה דק המגיע לה . המוכנה גזינת ובעין המנוחה בח"מ סי' שני"ט סי' דחוקה משכן מלוה שלא נרשוח כ"ד ה"ו גזין אף שמייד נו . וה"ע לא ה"ל לנכוד המנון לבעלה ה"כ בלא שבעה . ולפי"ו למש"ס טש"ך לזדד דלא משנע לחיוב דלויגו גזין בכה"ע ע"ש . י"ל דס"ג לא נעשה

תקה

אם האשה הרשאת אחר למכור בנכסיה שלא ע"פ בעלה ושלח בקנין בעלה פסק רב אלפס שאין הרשאתה הרשאה שאין קנין לאשה בלא רשות בעלה :

תקנו

אשה שרוצה לינוג ורוצה להבריה נכסיה טבעלה צריכה שתכתוב כל נכסיה לאחר ולא תשירר לעצמה כלום ואז לא זכה המקבל אבל שיררה כל שהוא זכה המקבל ואפי' מטלטלי ולינתו בעניוהו הוי שוורא : **תקנו** אשה שנתאלמנה ורוצה לנכות כתובתה מדירין אותה בכ"ד או ששביעין אותה הוי לב"ד וכב"ד לא דאסרי' בנישין דמורה היתר לעצמה בשביל שמוחתת לפני היתומין ותשבע לשקר ושבעת הדיינים היא בשם או בכינוי ובקנ"ח אבל גרושה דליכא ח"פ תשבע בב"ד ולא

תקנו

הסקה לה בעלה נכסיה קודם ההלוואה אין בע"ה גובה מהן . כפי הגדלה מנכסיה מטלטלי מיירי מדכתב סא דבע"ה גובה מבגדי שבת שעשה לאשתו מיירי שתקן להס ולא סקנה להס . וז"ל אף שסקנה לה אחר ההלוואה גמי אין בע"ה גובה וכמ"ס הכמ"ע סי' ז"ו ס"ק מ"ב דאף בשיעבוד לבע"ה מטלטלי אג"ק ונדלקתי וקנה ומכר אחר ההלוואה אין בע"ה גובה מתקנת השוק ע"ש . וראייתו מן הירוש' . עב"י סי' ז"ו סמ"ה ד"ה וכו' כרמז"כ : וז"ל דמה שהביא היא מבית אבי' כו' . אף שכבד כ"ה בריש סו"י בהכניסה תכשיטין מבית אביה . י"ל דסס מנכסי

תקו

מטלטלין וסביא דאין לחלק בין חוב לבחובה ע"ש . והרי לפיך ד' ר"ה גזין ור"מ דס"ל דהפסדה כותבה וז"מ תפסחה . ואף דחס בלאח לא נפרעה כחותה לא כיוונה לנקה דק המגיע לה . המוכנה גזינת ובעין המנוחה בח"מ סי' שני"ט סי' דחוקה משכן מלוה שלא נרשוח כ"ד ה"ו גזין אף שמייד נו . וה"ע לא ה"ל לנכוד המנון לבעלה ה"כ בלא שבעה . ולפי"ו למש"ס טש"ך לזדד דלא משנע לחיוב דלויגו גזין בכה"ע ע"ש . י"ל דס"ג לא נעשה

נעשית השורה כשלא מסרה לבעל אלא כדי שיעור כחובתה . ועי' ב"א סי' תשמ"ג :

תקח אינה רשאה למכור מנכסי היורשין לנוכח ממונתיה אלא כדי כחובתה לר' ר"א . והק' ב"מ סי' ל"ג סי"ג

והריעוב"א והר"ן הביאו ל"מ גול פיון לראפקינהו והביטו חף שזוא נעוהו ע"ש . וד"ד לנמק"ע דמי תליא כפלוהא המכרית [ול"ט נד' המגיס שסוף סי' הזכר] . ועמ"ש הב"ש סי' ל"א סק"פ דהרי"ף והרמב"ם סביר ללא נפיקה כספיה דיל' דהמנהו הספידו לנפש' שהלוא לאשה

דל"מ למון חלטה ממשעבדי משום דאינס קלודיס ולפינה זו הרי יש להן קלבה למעלה שאין המזומות יותר מזדי כתובתה והביא הסוס' דכתובות ד' ד' ד"ה ומאי עלי' פ"ט . ואולי י"ל דהרי"ף פ' אלמנה יזונת כ' דבאפשר לה לאיחוזי מפירי דקרקע ומגא"ל דבני יזונת לעולם ובח"ל לאיחוזי אלא מתקקע ל"ל לזבוי אלא כדי כחובתה ע"ש . ומסתברא דמ"ד הכרירה בירה כשיטתו לאיחוזי מפירי דקרקע למון לעולם ולא למכור רק כדי כחובתה . ולחלוקה ליוון מפירי דקרקע חשיב דבר קלוב עכ"פ לשה ומחוקק שכן יבטיק הפירות החדשות לשים כבא"ס כיון דהאר"ן לעולם מומתה וח"ל חמורה כבס"ג ממשעבדי אי חשיב כה"ג כקלובין . וע"כ כיון דאי' כמה שמים המגדך ליוון ס"ל אינו קלוב דמי יודע א"ס יסיקו הפירי בשנים דלח"כ וגר"ג מהתחייב ליוון בה אשתו ה' שנים דחשיב קלודיס מחמת דידוע קלבת השנים . וכיון וסולווי להקן בטרופה כוז דסתרון מהפירי שלא חמרון ממשעבדי מפני דבכס"ג חשיב אינו קלוב למעלה . לכך חף נעוין למכור לגמרי כדי כחובתה חף שזוא דבר קלוב תקו שלא לטרוף . ללא פלוג בנאפי אריות הטירפוח בין לחבל הפירות ; והקרקע תשאר לבין למכור לגמרי ודחוק . ובמ"ש

תקח אע"ג דאמרי' בפ' בתרא דכתובות האשה שאמרה נדרשני בעלי מתפרנסת והולכת עדי

כדי כתובתה וכתב רב אלפס דשמע' מינה דכי מסו מוזנותיה עדי כדי כתובתה פקעא כתובתה ליבא למשמע מהבא כרובי האומר שאלמנה תזונות עדי כדי כתובתה פקעא כתובתה דיהם מיירי בנרושה אבל אלמנה מתפרנסת לעולם כל זמן שאינה תובעת כתובתה אך אינה רשאה למכור מנכסי היורשין לצורך מוזנותיה אלא כדי כתובתה לדברי רב אלפס אבל מפ' ר' שחיה משמע דמוכרי לצורך מוזנותיה כל מה שהיא זריכה :

תקמי אשה פנויה שלוחה ועמדה ונשאת הא מילתא איבעיא לן כפ' יש נוהלין לותה ועמדה ונשאת מחו בעל בכנסי אשתו לוקח הוא ומלוח ע"פ אינו גובה מן הלקוחות א"ד יורש היו ונכתב מן היורשין ולא איפשטא . ובסקו ר"ח ורשב"ם דירוש היו כיון דמטו להו פסידא לאחרינא . ורי"ג והאלפסי ר"י והר"ם כמז"ל פסקו דלוקח היה כי היכי דאמרינן האשה שוכרת בכנסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעד מוציא מיד הלקוחות כיון דאינו אפסידו אנפשיותה דלא ח"ל לחיובן אמתא דיתבי תותי בעלה ח"ג איחוו הוא דאפסידו אנפשיה דלא ח"ל למיזק לאיתתא דקיימת לאינסובי וכתב הר"י מאיר כיון דפליגי רבוהיה לא ספקינן ממנוא סספיקא פאירי מאן דמחייב בעל לשלומי דוקא מנכסי שהבנייה לו אבל מנכסי בעל פשישא דלא נבי . ואם לותת ואכלה אחר נשואיה לצורך דבר שאינו מחוייב לה אינו חייב לשלם :

תקי מורדת שפיתחו לה כל כתובתה אם הדרה בה אינה חוזרת לדינא הראשון דאל"כ מה הועילו החכמים בתקנתן ואפילו למ"ד מורדת ממלאכה והמרה רוצה אני להשלים כל מה שבישלתי למפרע לא הדרה דמורדת ממלאכה דומיא דמורדת מתשמיש ובהאי ל"ש תשלומין . ורב אלפס פסק כמ"ד מורדת דוקא מתשמיש אבל ממלאכה לא הויה מורדת :

פקס כיון דיל' דבעל לוקח הוא ומשיב ללקח מהאשה בנתיב השעוים [עי' מח"א סי' ש"פ ט' ב' א] אמרי' יחד דהוי כלוקח פפור דלמה נהם לפסידת המגאלי יחד מלפסידה בעל כ"ל :

תקי דמורדת ממלאכה דומיא דמורדת מתשמיש ובהאי ל"ש תשלומין . למ"ש סר"ן פ' אי"פ דמורדת ממלאכה ללו מעושה בלומר קאמר אלא משאר מלאכות שאשה עושה לבעלה ע"ש לפי"ז א"כ במלאכה ל"ש תשלומין דהמלאכות שהיונו בכחובות דנ"ט כמו עוונת ואופה כו' הוא דבר הליך בימיו ול"מ לי' מה שתקוחו והאפס ח"כ והוא כבר סכל חסרון מון בימיו . ונראה דרבינו סוכי כהוס' שם דס"ג ע"ל ב"ה ר"ס ע"ש . אך ק"ק בדמיונו מלאכה להשמיש ועי' בפ"י בכתובות ד' ס' ע"ב ב"ה ועוד מפרש עעמא ש"ל לעיניו דבכמ"ד אשקחן ששחנה

דלא תשבע לשקר . ואם סתרי קודם שנשבעה אין יורשית יורשין כתובתה שאין לה כתובה עדי שתשבע . ואם נשאת קודם שנשבעה תשבע אחר נשואיה ויחזיר שלא ידירין אותה כי שמת בעלה יפר לה . ורבינו האי גאון ורבינו סנהם מורומא ושאר הגאונים פסקו דאלמנה שלא נשבעה על כתובתה ונשאת אבדה כתובתה וא"י לישבע וליטול דכיון שנשאת בלא שבועה ומסרה המסון לבעלה ח"ה גולנית ופסולה לשבועה . והשבועה שנשבעה חוץ לכ"ד פרש"י שחיה שבועה הרבנן בעלמא בקללת ארור ולא נקיש מידי ואינה לא בשם ולא בשמ' :

תקח אע"ג דאמרי' בפ' בתרא דכתובות האשה שאמרה נדרשני בעלי מתפרנסת והולכת עדי

כדי כתובתה וכתב רב אלפס דשמע' מינה דכי מסו מוזנותיה עדי כדי כתובתה פקעא כתובתה ליבא למשמע מהבא כרובי האומר שאלמנה תזונות עדי כדי כתובתה פקעא כתובתה דיהם מיירי בנרושה אבל אלמנה מתפרנסת לעולם כל זמן שאינה תובעת כתובתה אך אינה רשאה למכור מנכסי היורשין לצורך מוזנותיה אלא כדי כתובתה לדברי רב אלפס אבל מפ' ר' שחיה משמע דמוכרי לצורך מוזנותיה כל מה שהיא זריכה :

תקמי אשה פנויה שלוחה ועמדה ונשאת הא מילתא איבעיא לן כפ' יש נוהלין לותה ועמדה ונשאת מחו בעל בכנסי אשתו לוקח הוא ומלוח ע"פ אינו גובה מן הלקוחות א"ד יורש היו ונכתב מן היורשין ולא איפשטא . ובסקו ר"ח ורשב"ם דירוש היו כיון דמטו להו פסידא לאחרינא . ורי"ג והאלפסי ר"י והר"ם כמז"ל פסקו דלוקח היה כי היכי דאמרינן האשה שוכרת בכנסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעד מוציא מיד הלקוחות כיון דאינו אפסידו אנפשיותה דלא ח"ל לחיובן אמתא דיתבי תותי בעלה ח"ג איחוו הוא דאפסידו אנפשיה דלא ח"ל למיזק לאיתתא דקיימת לאינסובי וכתב הר"י מאיר כיון דפליגי רבוהיה לא ספקינן ממנוא סספיקא פאירי מאן דמחייב בעל לשלומי דוקא מנכסי שהבנייה לו אבל מנכסי בעל פשישא דלא נבי . ואם לותת ואכלה אחר נשואיה לצורך דבר שאינו מחוייב לה אינו חייב לשלם :

תקי מורדת שפיתחו לה כל כתובתה אם הדרה בה אינה חוזרת לדינא הראשון דאל"כ מה הועילו החכמים בתקנתן ואפילו למ"ד מורדת ממלאכה והמרה רוצה אני להשלים כל מה שבישלתי למפרע לא הדרה דמורדת ממלאכה דומיא דמורדת מתשמיש ובהאי ל"ש תשלומין . ורב אלפס פסק כמ"ד מורדת דוקא מתשמיש אבל ממלאכה לא הויה מורדת :

פקס כיון דיל' דבעל לוקח הוא ומשיב ללקח מהאשה בנתיב השעוים [עי' מח"א סי' ש"פ ט' ב' א] אמרי' יחד דהוי כלוקח פפור דלמה נהם לפסידת המגאלי יחד מלפסידה בעל כ"ל :

תקי דמורדת ממלאכה דומיא דמורדת מתשמיש ובהאי ל"ש תשלומין . למ"ש סר"ן פ' אי"פ דמורדת ממלאכה ללו מעושה בלומר קאמר אלא משאר מלאכות שאשה עושה לבעלה ע"ש לפי"ז א"כ במלאכה ל"ש תשלומין דהמלאכות שהיונו בכחובות דנ"ט כמו עוונת ואופה כו' הוא דבר הליך בימיו ול"מ לי' מה שתקוחו והאפס ח"כ והוא כבר סכל חסרון מון בימיו . ונראה דרבינו סוכי כהוס' שם דס"ג ע"ל ב"ה ר"ס ע"ש . אך ק"ק בדמיונו מלאכה להשמיש ועי' בפ"י בכתובות ד' ס' ע"ב ב"ה ועוד מפרש עעמא ש"ל לעיניו דבכמ"ד אשקחן ששחנה

שנחמה הדין לפי כעטמים והאוקומתוח יע"ש. וה"ל אין לנו להקוש בפנינו דיני המדר מלאכה להשמים ול"ע:

תקיא וחס מגילין כה"כ כגון תמונה כו'. בה"ש סי' ע"ד כ"כ דלוהגין להוביז עמטן נלמטים שיתברר ע"י מי

סק"ט מ"ז צמלוש שחיבי נחשוו חס אינו יורש אלא מחלה כמו בכבוד צמלוש שחיבי לאזיו או יורש כולה ע"ש. ולכאורה ל"ל דבבעל ראוי שירש כולם דבהא דלמרי' כב"ב ריש דקכ"ז בכבוד דמלוה שעמו פלגי פרש"ס דל"ל ממון המוטל בספק וחולקין דל"ל חס חשיב מוחזק

פחגללה הריב והקטטה. ונב"מ כ' דמסתבר דעת הרמב"ם דעל אמו והחוחו סתמא יכולה לטעון כיון שכן מהבסיס השוללת אותה ע"ש. וק"ל דזה ה"ל שייך לה אם לא שונאה אותה והיא אין שונאתן אבל כיון שבגילויא זל"ו ע"י ציבמות דק"י"ל חכמי ח"י מת מחילה הריב דקשימא מחקה אין ראוי להוילום. עלת דמימא להמבואר שם ציבמות דשנאה צמות להכלל מבוט דלמרי קתלה לגירטי והכלל המחומס משום כמים הפנים לפנים כו' ע"ש. ולזה יורש יש לתלות דהחומס ששונאת להכלה בעלם הסתילה הריב ולא הכלה שאין שנאהה אלא צומס כמים הפנים כו'. ועיקר מ"ס הרמב"ל דלוהגין להוביז נלמטים! כ"כ בתשו' הרי"ף סי' רנ"ה:

תקיא פסק רב פלמוי נאון היבא דארנילו קטטה בני הבית והכלה אם היא מרגלת הוי כסוררת ואם הוא מרגיל יש לה כתובתה. ואם מרגילין בני הבית כגון המותה ובת חמותה יש עליו כן הדין להוציאה למקום אחר דאין אדם דר עם נחש בכפיפה וק"י"ל עולה עמו ואינה יורדת עמו ולחיים ניתנה ולא לצער ואם אינו מוציאה וברחה לבית אביה חייב בעלת להעלות לה מיונות יש ורא' מדאמר בפרק הנושא אלמנה שאמרה ה"י אפשי לעמוד בבית אבא יורשים יכולין לומר לה אם את אצלינו יש לך מיונות ואם אין את אצלינו אין לך מיונות. היתה שוענת מפני שהיא ילדה והם ילדים זנין אותה בבית אביה ה"ל כיון דאת לה מענה מעלייתא שא"י לסבול צער וביוון חייב לפרנסה בבית אביה ואם לאו יוציא ויתן כתובתה וכ"פ הר"ם סאיר. ורי"א"ו כתב דהמכה את אשתו חייב בנזיקה אם הוסיקה וחבל לעצמה ואם רגיל תמיד להכותה ולבנותה ברבים כופין אותה להוציא ויתן כתובה וכן השיב ר' שמחה ז"ל שיעשוהו על ידי עו"ב עשה מה שישאל אושר לך:

תקיב פסק רש"ס דאין בעלה ר"ת וירשה. אבל ר"ת ור"י פסקו דירשה:

כמו כבוד רב פ"ט א"ד ל"ש משאר מלוה הלך פלגי. ולא ביאר רש"ס סתירה סברא קמימא ד"ח והרי מלינו כזה בכבודות ד"ח ע"כ ר"ע סבר אקוויי מקנה ל' בחיורו וכו' פ"ט א"ד ל"ש בלא קיין קמי דגמר ומשעבר נש"י. וה"ל למה לא יימא כן. אך שם בכבודות מבוחר דרע"ק סבר כיון דלח"ל ל' פסול לא מקמי ל' מידעס ע"ש. וה"ל נגד הריוח שיהא להכבוד שיטול פ"ש בהמלוה. מ"ל גמי הפסד אללו דלא חזיה מוחזק לאזיו ושאר הלואה היא אלל אזיו. אינה צרואת אזיו להקדישה ולמכרה ולימנה ע"י

הרי"ף סי' רנ"ה:

תקיב פסק רש"ס דאין בעלה יורשה. כ"ל וזהו כב"ב דקמ"ז בעודנא שלמרו לו לחסו תוהמית וכנסה אחיה לנורכה לצדקה ונפל המורכה ומתה שלמרו דלינו יורשה ע"ש. והרמב"ן שם הביא ד' ה"י כהרשב"ם דנשואה מיירי אבלאמר דכח דוקא משום דמק"ט מק"ט והשיב הרמב"ן דה"ל וכן המוניין הפוסקים בשאה ה"ל ה"ל החוסן ישועות ד"ל כיון שמודה בעלמו שלא קודם ושאה ע"ד מוס זה כודא"ת בע"ד כק' עדים דמי ע"ד כ" המרדכי ע"ש. והר"ל ד"ש מקום ל" הרמב"ם ולד' המרדכי דנמח"ל ה' הריס כו' ו' כ' בדעת הרמב"ן כגדר סתם והח"כ עוטן תנאי ה"ל צלבי שומטין לו. דהוא מוס דתנאי ה"ל צלבי ל"ס דברים שכלב ל"מ כיון שאינו כותר ונה שמוציא כפיו ומגדל שם הממח' דלהרמב"ן גם כשאין הפה נזכר מה שכלב נמי חשיב דברים שכלב ע"ש. וה"ל ח"ש תשו' הרמב"ן דה"ל חס לא תחטין לקדשה ע"ד מוס זה כיון שקדשה וכנסה אותה ה"ל תנאי שכלבו דברים שכלב ל"מ וכבר ל' הנש"ל"מ מ' מקלים ה"י ללאו משום דלא מהמינין ל' כו' דחש' האמא כן ל"מ ע"ש וממילא ה"ל אשתו גמורה ח"ה לא תחזין לקדשה כגום זה וממילא שפיר יורשה. והמרדכי יסבור הרמב"ם דתנאי שכלבו ל"מ דברים שכלב ושפיר מהני הולחיהו בלא ה"י כלבו לקדשה כגום זה לענין שלא יהא יורשה. אך לפי"ז גם בהא דקדושין דמ"ט ע"כ בזנין נכסים ארעטא למיסק לא"י ובעודנא דזנין לא אמר. דהוי דברים שכלב. יומא ג"כ כיון דתנאי אינו כותר מה שכוליא מפיו. יכני ה"כא דהוא לעונת המוכר ביטול המנקה וכשה דקידשה וכנסה הסתם דהויה בתנאי שכלבו בלא מוס זה לענין דאין יורשה. וע"י כפ"ח בה"ש ריש סי' ל"ט וזמנה שהיניא מהב"ש סי' ל' ס"ק כ"ב. ומראה שלא דאו ד' הרמב"ן:

תקיב ואין הבעל יורש מלוות אשתו. ובכ"ש בה"ש סי' ל' כ"ל וזהו כב"ב דקמ"ז בעודנא שלמרו לו לחסו תוהמית וכנסה אחיה לנורכה לצדקה ונפל המורכה ומתה שלמרו דלינו יורשה ע"ש. והרמב"ן שם הביא ד' ה"י כהרשב"ם דנשואה מיירי אבלאמר דכח דוקא משום דמק"ט מק"ט והשיב הרמב"ן דה"ל וכן המוניין הפוסקים בשאה ה"ל ה"ל החוסן ישועות ד"ל כיון שמודה בעלמו שלא קודם ושאה ע"ד מוס זה כודא"ת בע"ד כק' עדים דמי ע"ד כ" המרדכי ע"ש. והר"ל ד"ש מקום ל" הרמב"ם ולד' המרדכי דנמח"ל ה' הריס כו' ו' כ' בדעת הרמב"ן כגדר סתם והח"כ עוטן תנאי ה"ל צלבי שומטין לו. דהוא מוס דתנאי ה"ל צלבי ל"ס דברים שכלב ל"מ כיון שאינו כותר ונה שמוציא כפיו ומגדל שם הממח' דלהרמב"ן גם כשאין הפה נזכר מה שכלב נמי חשיב דברים שכלב ע"ש. וה"ל ח"ש תשו' הרמב"ן דה"ל חס לא תחטין לקדשה ע"ד מוס זה כיון שקדשה וכנסה אותה ה"ל תנאי שכלבו דברים שכלב ל"מ וכבר ל' הנש"ל"מ מ' מקלים ה"י ללאו משום דלא מהמינין ל' כו' דחש' האמא כן ל"מ ע"ש וממילא ה"ל אשתו גמורה ח"ה לא תחזין לקדשה כגום זה וממילא שפיר יורשה. והמרדכי יסבור הרמב"ם דתנאי שכלבו ל"מ דברים שכלב ושפיר מהני הולחיהו בלא ה"י כלבו לקדשה כגום זה לענין שלא יהא יורשה. אך לפי"ז גם בהא דקדושין דמ"ט ע"כ בזנין נכסים ארעטא למיסק לא"י ובעודנא דזנין לא אמר. דהוי דברים שכלב. יומא ג"כ כיון דתנאי אינו כותר מה שכוליא מפיו. יכני ה"כא דהוא לעונת המוכר ביטול המנקה וכשה דקידשה וכנסה הסתם דהויה בתנאי שכלבו בלא מוס זה לענין דאין יורשה. וע"י כפ"ח בה"ש ריש סי' ל"ט וזמנה שהיניא מהב"ש סי' ל' ס"ק כ"ב. ומראה שלא דאו ד' הרמב"ן:

תקיב פסק רש"ס דאין בעלה ר"ת וירשה. אבל ר"ת ור"י פסקו דירשה:

תקיב כתב ריא"ז דאין הבעל יורש נזקי אשתו ואין הבעל יורש מלוות אשתו ואפי' מלוה בשטר ואע"פ שאם בא לירה בחייה ה"ל דין נכסי מלוה מפני שדין הבעל בנכסי אשתו כדון הבכור וק"י"ל שביניהן דאינם נוטלין בראוי כבמחוק:

תקיד נזר ר"ת בחרם. ובכ"פ הר"ם סאיר שהאשה שמתה בשנה ראשונה לנשואין יחזיר הכל לחסיו ואפי' אם גבה כבר [הגדוניה] דלא ליקיים בההוא נברא ותם לרויך בתכם ואם מתה בשנה שנייה יחזיר חצי הגדוניה לחסיו ואם מתה בשנה שלישית לא יחזיר לו כלום. וי"א כי בסוף ימי חזר בו ר"ת:

תקמו הפוסק מעות לחתנו בשעת קדושין ונתנה לו קודם כניסתה לחופה ונפטרה הבת קודם הנשואין ויש לה יורש מבעל אחר פסק ר' אפרם שיהיה הבעל המסון לאב ולא ליורש שלא פסק אלא ע"מ שתכנס

ח"ה לה למסור דגם נכסי מלוג שצידה לגמרי חס מכרה הבעל מוליך מלקוחות מהקנת אשה. וח"כ מה דגו"מ לה עובדה אללו כדי שירשנה מתמת סתמא מוחזקת ופסידה לית ל' וספיר אמרי' בזה דגו"מ לה:

תקיד נזר ר"ת בח' טו'. בתשו' רעק"ל סי' קי"ב כ' במתה בשנה שני' ביום האחרון לענין חזרה חזר דספק הוא זוקמי' אריעה דבעל ע"ש ע"ש. וע"ק בספק חזר בגיורת ר"ח שסוף בחרם מאי. ולמ"ש בזו"כ ח"ד סי' קמ"ו דספק חרס על הדורות הבאים אינו ד"מ חלל מרבדי קבלה והולכין בספיקו להקל ע"ש. לפי"ז לגמור דין ספק בשנה ח' מדיון ספק בשנה ג'. אך למ"ש ה"ט"ל במגילת ד' ה' ר"ח חזקי' דר"ק ספיקו להחמיר כש"ת ע"ש. לפי"ז אין ללמוד ספק בשנה ח' מספק בשנה ג' דשאני בשנה ג' דהוא רק תקנה בלא חרס [ע"י במרדכי פ"ד דכחובות] משא"כ בספק בשנה ח' דהוא ספק חרס. וגם כששנו ח"י הבעל יש מקום ספק עמ"ש התיבות בכללי תפיסה כגל ח' ג':

תקמו שיחזור הבעל חממון לאב ולא ליורש שלא פסק אלא ע"מ שתכנס לחופה. ה"כ"מ בה"ש סי' ל"ג מ"ג סק' על האחרונים שכ' דכתר קדושין קודם החופה ל"מ סאב לחזר

לחור ומ"מ אין צנס יורשה כמחמה . דממ"ל אס צנס אין יורשס ש"מ דבהקדושין לאח תקיים החנאי ערזין ולמס לא יוכל לחור בו ואס דמחמו לחנאי דמעכשוו מאי אירי' נתקדשה אפי' לא נתקדשה ומוכרת ועומדת להקדש נמי ע"ש . ול"נ דודלא אינו כחנאי דמעכשוו . אלא שיש

לחור ומ"מ אין צנס יורשה כמחמה . דממ"ל אס צנס אין יורשס ש"מ דבהקדושין לאח תקיים החנאי ערזין ולמס לא יוכל לחור בו ואס דמחמו לחנאי דמעכשוו מאי אירי' נתקדשה אפי' לא נתקדשה ומוכרת ועומדת להקדש נמי ע"ש . ול"נ דודלא אינו כחנאי דמעכשוו . אלא שיש

לדמות פסיקתו ונתינתו ע"ד שחכנס לחופה שזכו תכלית המחמה כמ"ס הב"מ . לפוסק שבר לפועל צעד מה שיפועל דכשהסחיל בפעולה ל"מ כנה"כ לחור ומוקן לו כפועל בטל כגלה ויכל הפועל לגמור פעולתו ע"י פגיעת צע"כ כמו בגלות חמרים ולא מלאו הבהולס ולא צייר צע"כ מלאכתו מעברת כמבואר בח"מ סי' ש"ג ס"א דהליכת פועלים היו כהתחלה פעולה . וס"כ אף שהכלית פסיקתו הי' ע"ד שחכנס לחופה ולכן כמחה קודם החופה חורר המעות לאכז וכמו בפועלים כגלה פשע צע"כ צייר מלאכתו מעברת דפסור כמבואר בח"מ ס"ב מ"מ כשקיימת ל"מ אכז לחור דכיון שדרך לקדש קודם החופה ה"ל הקדושין סכנה והתחלה לחופה וכשהליכת הפועלים למלאכתו דל"מ צע"כ לחור . וה"כ ל"מ אכז לחור וכפועל בטל ל"ש כהא כ"ל :

שחכנס לחופה אבל מי שנתן לבתו מתנה סתם שתנשא בו ולא הזכיר שתנשא לפלוני [בעצמתן] קנתה המתנה שאם נתקדשה לאחר ונתאלמנה סן האירוסין ונתקדשה לאחר אין האב יכול לחזור בו :

תקמו אשה שמתה ולא נודע שהיה לבעלה כלום וקברוה סן הצדקה ועתה נודע שיש לו הא מילתא פלונתא היא בירוש' ולא איפשיטא וה"מ שקברוה סן הצדקה לדעת כל הקהל אבל אם הפרנס מעצמו נתן לו סוציאין מירו מאחר דאלנאי מילתא דיש לו דמאן פייס ומאן שביק :

תקיו מי שמת ולא הניח אלא כרי כתובת אשתו או כרי פריעת הרוב ואם יקברוה משלו לא תוכל האשה או בע"ה לנכות . דינא הוא שיקברוה סן הצדקה שאין האשה הייבת בקבורת בעלה :

תקמו הא מילתא פלונתא היא בירוש' . בירוש' פ"ד דכתובת ה"ל ו' דלפילגו בקברה אחר . לא מייירי בלא ידעו שס"ל ממון [וכימיון דהא ע"י צע"כ סי' פ"ט סק"ג] . ועי' כה"כ שנתרבי פ' כסות ו"ט :

תקיו שאין האשה הייבת בקבורת בעלה . צה"ט סי' ק"ח בח"מ ס"ק כ"א כחז צעטס דהש"יורשים מכרו וקברוהו דל"ל לשלם להאלמנה מניני דגרמי דומה להא דיתומים שקדמו ומכרו צנכסיס מועטים דאין חייבים לשלם כו' אבל במימו צידס כחז צ"ד בו' מוליאין מהס . וכדין יעקב שס הק' כיון דנעטס דפטורין דחשיבו כגורס חיחק ובי חס גירוס חיחק במקום דל"ח רק כגמלא כיוקין אחר הסרלח צ"ד יתחייב לשלם עכ"ד . ול"נ דל"ל דמנימו צידס כחז צ"ד חשיבו קלה כשהיחקו להאלמנה שצנכסיס וחו כשמכרו ל"ח כגמלא אלא כמחיקס ממס את שלה והרי צנכסיס מועטים פירש רש"י

תקיו מי שמת ולא הניח אלא כרי כתובת אשתו או כרי פריעת הרוב ואם יקברוה משלו לא תוכל האשה או בע"ה לנכות . דינא הוא שיקברוה סן הצדקה שאין האשה הייבת בקבורת בעלה :

תקיו מי שמת ולא הניח אלא כרי כתובת אשתו או כרי פריעת הרוב ואם יקברוה משלו לא תוכל האשה או בע"ה לנכות . דינא הוא שיקברוה סן הצדקה שאין האשה הייבת בקבורת בעלה :

שום היחומים מסקי' דאין מחקין לנכסי יתומים קטנים לבע"ח אלא לכתובה חשס משום מינא חלמא דנעטס דנע"ד לחא"מ לא חליס כעטס דחוינא כו' ע"ש . ויש להק' כזה מניעין דל"ד ע"כ דאמרי' דלריך לאשמעי' דאין חלמנה נפרעה נכסי יתומים אלא כשנעטס דסד"ח משום חויל חקלו דבנן גבס ושאינו מבע"ח דאין נפרע מימני אלא כשבוטה קמ"ל . ואי מסבירא טעס דנע"ד

תקיו מי שמת ולא הניח אלא כרי כתובת אשתו או כרי פריעת הרוב ואם יקברוה משלו לא תוכל האשה או בע"ה לנכות . דינא הוא שיקברוה סן הצדקה שאין האשה הייבת בקבורת בעלה :

דנע"ד לאח"מ אלס מחינא כדמשמע סכא הרי הא דתמן דאין אלמנא נפרעמ מיתומים אלא בשבועה מיוחר [ועי' צניטין דמ"ט ט"ג]. אלא דכ"ו ל"ק למ"ש הסוכ' בכתובות דפ"ד ט"א ג"ה לכתובת. דאל תתמה דבהא יפה כח האשה מכח בע"ה משום

חינא ולענין צבורית גרשו כח האשה מצד"ה גדוה מבינותיה דלאן לדמות בכתובת ועי' ז"ו כ"ו ע"ש. וז"כ גם לשיטת הר"י בנר"ד דגם לאח"מ אלס טעם דנע"ד מחינא [וכדמחלק זה מזה דרך פ"ד] ל"ק מערקין ד"ל למה חסו יותר לנע"ד מלחינא ולענין ליוקא לכסי יתומים קנינים וכן לענין שבועה יותר משמע לכו לחוס לחינא כיון דאין לדמות תק"ה ז"ו. ועמ"ש צ"י בכתובות דפ"ד ט"א בחדו"ה לכתובת: **אבר** ר"ה פסק דאם זמן הכתובה והסוכה שיה צ"י

וכן פסקו רוב הגאונים והוא ששני השטרות יוצאין ביום אחד. אבל אם קדמה כתובה פשיטא בכתובה נביא. והוא דנבי מסקרקעי אבל בסמלואי אין רין קרימה אלא בע"ה נובה הכל. ובשני חובות יהיוקו כך פסק רב אלפס וגאונים אחרים. אבל ר"ה פסק דאם זמן הכתובה והחוב שות וגבו מסמלואי חולקין ולרביי הכל אם קדמה האלמנה ותפשה אין סוציאני מירת: **תקב** כי שמת והגיה מלות או פקדון ביד אחד והגיה יורשין ואין כל היורשין בעיר אין מחיביבין ליתן אלא אותן שתובעין אותו ורא יותר:

תקבא שב"ם שחולק נכסיו בכתבת שב"ם ואמר בפני עדים כל נכסי לפלוני ופלוני וסת ונמצא פסונו ביד אחר וכאו היורשים ותבעוהו והשיב הוא נתן לי קודם שנתן לכם חזינן אם המתנה הראשונה היתה מחמת מיתה אע"נ דרואי בסקצת יכול לחזור בו והמתנה האחרונה עקרת הראשונה ולא אמר' כל נכסי דקאמר היינו אותה שלא נתן בכתבת עדיין דכיון דמחמת מיתה צוה ויכול לחזור בו אפי' מה שנתן מיקרי נכסיו דלא קנה המקבל עד לאחר מיתה. אבל אם המתנה הראשונה היתה מתנת שב"ם בסקצת אין כח בכתבת האחרונה לעקרה ואע"נ דלא היה ב' קנין כיון שבשך שאמרו לו משוך אין לו קנין גדול מזה או שחי' כבר מוחזק ואמרו לו קנה מה שבידך:

תקבב שיש לו שני אחין ורוצה לחלק נכסיו בנייהן ע"ש שאם ימות אחד בלא זרע וזכר יורישנו אחיו האידך עושה שהרי א"י לומר אם ימות אחד מהן ירשנו אחיו דכיון דאחיו ראוי ליורשו יורשה אין לו הספק ואין השב"ם יכול להפסיק ואפי' הי' מצוה בלשון מתנה קיי"ל דבהא מילתא מתנה בירושה דמיא ואין לה הספק והאידך יעשה יאמר לכל אחד כפונא עצמו אם אתה תמות בלא זרע וזכר יהיה לאחי האחר זרע וזכר הרינ נכסי נתונים לו בכתבתה מעבשיו וכן יאמר לאחר שכיון שיאמר מעבשיו אנלאי מילתא דנעבו של קרקע הי' קנוי לו מעת פטירת המת ולא הי' לאחיו אלא לפירות בעלמא וכן משמע מתשובת רב אלפס בפי': בריא

אי בכתבת ש"מ בלא קנין אינו קוים למפרע לכשימות כיון שלא עשה אחד מדרכי ההקאה מתחילה. מ"מ במזוה מממת מיסק דאף במקלת ובקנין דמאי לחזור ודאי בשלא חזר בחייו מתחיל קייטו למפרע משעת הקנין ששעה. ודבשלמא בכתבת ש"מ בלא קנין רק מעטס דדבני ש"ט ככתובין ומסורין ומסכת דליתו רק יומטא דלאן מתחיל קייטו אלא לאח"מ דלא מלינו קנין מחיים דכדריס בעלמא. אבל במזוה מ"מ בקנין דודאי סא דמאי לחזור אינו רק מתמת'אומדנא דהקטבו ע"מ שיוכל לחזור א"כ בלא חזר למה לא יתחיל קייטו למפרע כיון ששעס אחד מדרכי ההקאה והיו כמתנת בריא בקנין כתבת שיוכל לחזור. וכיון דלכרשכ"ח בכתבת בריא בקנין כתבת שיוכל לחזור ל"ה נכסי הנתן קודם חתה מיידי בקנין מ"מ בקנין אחר. כ"ה ככר מוחזק וז"ל קנה כמ"ש רבינו בסמך. אך בש"מ צ"מ ד"ע ע"ב כ' בכתבת בריא באופן דמאי לחזור דנע"ה טורף שהרי שיעבד לו כל נכסיו שיש לו ויכולה כסס והרי יכול לחזור בכתבת זו דאינה נגמרת עד לאח"מ והובא בנרו"ח ס"ו ב' בנרו"ח ס"ק ל"ג

ע"ש. והוא נראה כד' רבינו. והנה בנדרים דמ"ג ע"ב מובא דאף אי הפקר אינו יולא מרשות בעלים עד דלתי לרשות זוכס ומאי לחזור מהפקידו קודם שזכס אחר מ"מ כשמדיר לאחר מנכסו אפי' ססס אין דעתו על מה שהפקידו מחיב רבא מקלסן לרשון וכולן לשני לרשון קנס שני לא קנס. והנה לפי' הר"ן שה"ש שם דמזוה דמאי דדעתו על מה שנתן וה"ל עשה ע"ש שהפקידו ולפירושו מוכח ממסקנת הש"ס ד' רבינו דבכלל כל נכסיו הוא גם שנתן לרשון כשיכול לחזור מהרשון. אך לפרש"י דהסוכה אינו רק זה דקנס רשון אף בלא אחי ליד' דאל"כ כשנתן השאר מהרשון לשני וברשון לא קנס יפא סא דרשון שיוכל לשני וגם שני לא יקנס ע"ש. ולפי"ז אין סכרת דהדר הש"ס מחא דלתי דעתו על מה שהפקידו וה"ל דאין דעתו על מה שנתן וז"ע:

תקבב שזיון שיאמר מעבשיו א"מ דגושו של קרקע ס' קניו לו כו' וז"ל לחייו אלא לפירות. בכת"מ ס' רמ"ח ס"ו הובא ד"ל דאין לחלק בין חמור מהסוס או לא. וז' בסמ"ע ס"ק כ"ב דס"ל דגם נכס"ג יורשה א"ל הפסק דכיון דזכס בפירות כל ישי חיוי זכס"ג ובגוף ומ"מ מודים א"ל כח לרשון ומכרו באלמ מהסוס לפלוני. ורמב"ם כ' דלס"ח כ' בחומר ואחריו מעבשיו נמי יש לרשון קס"ג דמאי למוכרו דהוי כסתנה דאם ישייר הרשון יפא ללחריק מהסוס משום דקיי"ל כר"ה דאומר אחריו כאומר מעבשיו ואפי' צדיקס חזניו מהמי משום דהוי כסתנה דכשישייר הרשון יפא ללחריק מעבשיו כו'. מש"ה אמרו בירוש' א"ל הספק אפי' במעבשיו כשימא דגם בלחריק מעבשיו מצי למוכרו אלג אס א"י למכרו וז"ל דאין לרשון רק פירות ובגוף אין לו כלל וא"כ לא נחית בירוש' הגוף כלל ובי נחית

וממילא אין יתרון לפריעת חוב על פריעת חובתה דל"ש נעילה דלח כיון שאין סמיכת דעת אמטלגלי. וכיבוד שייך שזה בשניהם לכך מוקיין שזה בשום. ועי' באל"ע ס' ק"ב:

תקב אין מחייבין ליתן אלא חלק חוסן שחובעין אותו: עי' במדרכי פ' הספקין ד"ל התלוס ב"ד כדי שלא יאמרו

מאן פלג לך ע"ס. ופשוט וכן פירש סמימון ד' רבינו: **תקבא** וזכרו היורשים ודבועו. ס' אינו ט"ס. ז"ל דלמקבלי מתנות ש"מ קרי יורשים כדאמר' ב"ב דקמ"ט מתנת ש"מ כירוש' שויה רבנן: אפי' מה שנתן מיקרו נכסיו דליק המקבל עד לאח"מ. וז"ל דהרשב"א יחלק ע"ז דב"ב בכת"מ ס' ז"ט ס"ב כח מהרשב"א בנתן מתנה והסתה שיוכל לחזור בו כ"ו שירלה לו גשעבדו נכסים ללוה שהרי הברייתא ממנו וקלסא בעל המתנה עד שיחזור בו הנותן ע"ש. ואי מיקרי נכסיו עדיין מפני סיבות לחזור ויכלל בגשון כל נכסיו שאמר אח"כ. יקרא ד"ב נכסיו לזה שיחשב כ"ח לענין עריפת הגוס שלו. וז"ל דבא"י בכתבת בריא בחנאי דחוס. דאם לא יחזור מתחיל הקנין למפרע משא"כ בכתבת ש"מ דאין התחלה להקנין אלא לאח"מ. וכמ"ס הקד"ש ריש ס' ר"ג דהרשב"א מתנת ש"מ אינו קוים לכשימות למפרע ע"ש. סא ליתא דאף

לפירי זיוושה מאזי הוי א"ז לתי"ח כשמכר הראשון מכר וזיון דמחיה לירושם א"ל הספק דהא כגוף שלו עכ"ל . והי"ל כהסמ"ע דהי אחרית בלא מלוא סמ"ע הוי רק דהוי כהנאזי כמה ששייר רשון . והי כהנאזי אחרית מסוים ומי ימלא

חייב לפרוע ול"ד לנשבע דלזינו חייב בלא חצב דלחמיון לדעת'י שך כוונה שבעתו משא"כ מלוח פריעת חוב דרשמוה חייבו' לפרוע עכ"ל . ולכאורה משמע מהקל"ח דלרש"י כתיבות דפ"ו ע"ך לזכ . הרי נמי שייך למחל בחד סובתו דלמחל דלא הכינימו

תקבנ בריא שכתב שמר לראובן על נכסיו בבקר ולשמעון בערב עבדי' שורא ולהקדמה לא חיישי' הואיל וביזם אחד נכתבו וכתב רב אלפס ובזון שהקנה לו בשמר בלא קניין אבל בקניין דהוה קיימא ביד' דההיא דקדם אפי' שעה אחת ורבינו הנגאל ז"ל כתב דאי מתברר אפילו שעה אחת כל הקודם וזה : **תקבר** ראובן שיש לו תובעין הרבה וזא אחר מהן ותבעו והודה שהוא חייב לו ולשאר התובעין ואומר שהוא רוצה להלק נכסיו בין כל התובעין הייזן אם הם מטלטלין שאין בהם דין קדימה יחלקו הכל בשוה . ואע"פ שאין כל החובות שווין לא אמר' לישקול כל אחד לפי מעותיו כמ"ש רב אלפס בפ' מי שהי' נשוי ואין לחלק בין היכא דאתו אלא חד מיניהו מיהו אם תפס לא ספק' מיני' אע"פ דהוי בע"ה מאותר במטלטלין מה שנזכה על חלקו הפגיע נזה . אבל אם היו קרקעות הכר לפי הקדימה ואם תפס במאותר ספק' מיני' :

תקבה שלשה מיני מתנות הן סתנת בריא בין בכל בין במקצת בעי קנין ואינו יכול לחזור סתנת שכיב טרע במקצת בעי קניין ואע"פ דמית וקניין מסנו אפי' בשבת כדי להפיק דעתו ואם עמד אינו חוזר כדיון סתנת בריא בין דשייר לעצמו אבל אם כתב כל נכסיו אינם צריכים קנין דרבינו שכיב טרע ככתובים וכספורים דמי בין בחול בין בשבת נזורה שמת תשרוף דעתו עליו ואם עמד חוזר דאם שביק אינו נפשעה ערטילאי . ואם שכיב טרע כתב כל נכסיו ויש במתנתו קניין ולא יזכה לו את השטר לא קנה אפי' אם סת הנותן אבל אם יפה כחו בכתיבת השטר או בצואה דרבינו ביה וקניא מיניה מוסף על סתנתא דא אז קנה מקבל הסתנה והוא שמת אבל אם עמד חוזר ויש' שאמר כתבו ותנו שנה לפלוני ונת תובתין ונתנין דאחר מיתה במיפה את כחו אבל בלא יפוי כח לא קנה סתנת טעוה סתמת מיתה דקאמר

לפירי זיוושה מאזי הוי א"ז לתי"ח כשמכר הראשון מכר וזיון דמחיה לירושם א"ל הספק דהא כגוף שלו עכ"ל . והי"ל כהסמ"ע דהי אחרית בלא מלוא סמ"ע הוי רק דהוי כהנאזי כמה ששייר רשון . והי כהנאזי אחרית מסוים ומי ימלא כמה שמשייר ראשון הוי הויס יתור לשון וקיי"ל דכל לישא יתירה לטפוי אחי עי' בב"ב דס"ד ע"ה ברש"ב ד"ס בזמן שאל' חון מאלו ובח"מ כ' ר"ד ס"ה וכד' רבינו לקמן כ' תק"מ . וה"כ ה"כ גדרוש יתור לשון דמחיסו לזה דלא יחא כח לראשון למכור . ומ"ש סמ"ע דכיון דזכר בפירוש כל מי חייב וזה נכ בגוף . יתפרש כעין שכ' הקל"ח כ' ר"ז סק"ג נמוכר שדה בזמן שהיוכל עובד דלף דמיקרי קנין פירות לפי שאינו קנין עולם מ"ה ה"ל קס"ג ממש דשרי להפסד בו בורות ודמחלק כרמ"ס פ"ג ממכירה נמוכר גוף הקרקע לזמן קאבו יכול לשנות לזרע הקרקע בזמן הקאבו וקונה לפירות א"י לשנות לזרע הקרקע והכיח מחש' ברא"ש במתנה ע"מ להחזיר דמחי כהתרוג שיהבט שלו מאוס ק"ג לטעה אף אז לא מ"ה למוכרו ולאכולו [ועמ"ש בספרי נהור שרגא זיומוס דס"ו ע"ב דכ"ס ע"ג דהוק] ע"ס . הי"ל במחאהיך מיהו דלף לז"מ למוכרו ע"מ חזר עשאר קנין פירות אלא דיש לראשון בזמן בו קס"ג וספרי שייך זיווש לומר א"ל הספק דכיון דלית לי ירושה בגוף לזמן חו א"ל הספק כ"ל : וכ"מ מחש' ר"ל צפ"י . ע"ס כ' ז' וס"י :

תקבנ בריא שכתב שמר לראובן על נכסיו בבקר ולשמעון בערב עבדי' שורא ולהקדמה לא חיישי' הואיל וביזם אחד נכתבו וכתב רב אלפס ובזון שהקנה לו בשמר בלא קניין אבל בקניין דהוה קיימא ביד' דההיא דקדם אפי' שעה אחת ורבינו הנגאל ז"ל כתב דאי מתברר אפילו שעה אחת כל הקודם וזה : **תקבר** ראובן שיש לו תובעין הרבה וזא אחר מהן ותבעו והודה שהוא חייב לו ולשאר התובעין ואומר שהוא רוצה להלק נכסיו בין כל התובעין הייזן אם הם מטלטלין שאין בהם דין קדימה יחלקו הכל בשוה . ואע"פ שאין כל החובות שווין לא אמר' לישקול כל אחד לפי מעותיו כמ"ש רב אלפס בפ' מי שהי' נשוי ואין לחלק בין היכא דאתו אלא חד מיניהו מיהו אם תפס לא ספק' מיני' אע"פ דהוי בע"ה מאותר במטלטלין מה שנזכה על חלקו הפגיע נזה . אבל אם היו קרקעות הכר לפי הקדימה ואם תפס במאותר ספק' מיני' :

תקבה שלשה מיני מתנות הן סתנת בריא בין בכל בין במקצת בעי קנין ואינו יכול לחזור סתנת שכיב טרע במקצת בעי קניין ואע"פ דמית וקניין מסנו אפי' בשבת כדי להפיק דעתו ואם עמד אינו חוזר כדיון סתנת בריא בין דשייר לעצמו אבל אם כתב כל נכסיו אינם צריכים קנין דרבינו שכיב טרע ככתובים וכספורים דמי בין בחול בין בשבת נזורה שמת תשרוף דעתו עליו ואם עמד חוזר דאם שביק אינו נפשעה ערטילאי . ואם שכיב טרע כתב כל נכסיו ויש במתנתו קניין ולא יזכה לו את השטר לא קנה אפי' אם סת הנותן אבל אם יפה כחו בכתיבת השטר או בצואה דרבינו ביה וקניא מיניה מוסף על סתנתא דא אז קנה מקבל הסתנה והוא שמת אבל אם עמד חוזר ויש' שאמר כתבו ותנו שנה לפלוני ונת תובתין ונתנין דאחר מיתה במיפה את כחו אבל בלא יפוי כח לא קנה סתנת טעוה סתמת מיתה דקאמר

לפירי זיוושה מאזי הוי א"ז לתי"ח כשמכר הראשון מכר וזיון דמחיה לירושם א"ל הספק דהא כגוף שלו עכ"ל . והי"ל כהסמ"ע דהי אחרית בלא מלוא סמ"ע הוי רק דהוי כהנאזי כמה ששייר רשון . והי כהנאזי אחרית מסוים ומי ימלא כמה שמשייר ראשון הוי הויס יתור לשון וקיי"ל דכל לישא יתירה לטפוי אחי עי' בב"ב דס"ד ע"ה ברש"ב ד"ס בזמן שאל' חון מאלו ובח"מ כ' ר"ד ס"ה וכד' רבינו לקמן כ' תק"מ . וה"כ ה"כ גדרוש יתור לשון דמחיסו לזה דלא יחא כח לראשון למכור . ומ"ש סמ"ע דכיון דזכר בפירוש כל מי חייב וזה נכ בגוף . יתפרש כעין שכ' הקל"ח כ' ר"ז סק"ג נמוכר שדה בזמן שהיוכל עובד דלף דמיקרי קנין פירות לפי שאינו קנין עולם מ"ה ה"ל קס"ג ממש דשרי להפסד בו בורות ודמחלק כרמ"ס פ"ג ממכירה נמוכר גוף הקרקע לזמן קאבו יכול לשנות לזרע הקרקע בזמן הקאבו וקונה לפירות א"י לשנות לזרע הקרקע והכיח מחש' ברא"ש במתנה ע"מ להחזיר דמחי כהתרוג שיהבט שלו מאוס ק"ג לטעה אף אז לא מ"ה למוכרו ולאכולו [ועמ"ש בספרי נהור שרגא זיומוס דס"ו ע"ב דכ"ס ע"ג דהוק] ע"ס . הי"ל במחאהיך מיהו דלף לז"מ למוכרו ע"מ חזר עשאר קנין פירות אלא דיש לראשון בזמן בו קס"ג וספרי שייך זיווש לומר א"ל הספק דכיון דלית לי ירושה בגוף לזמן חו א"ל הספק כ"ל : וכ"מ מחש' ר"ל צפ"י . ע"ס כ' ז' וס"י :

תקבר ראובן שיש לו תובעין הרבה וזא אחר מהן ותבעו והודה שהוא חייב לו ולשאר התובעין ואומר שהוא רוצה להלק נכסיו בין כל התובעין הייזן אם הם מטלטלין שאין בהם דין קדימה יחלקו הכל בשוה . ואע"פ שאין כל החובות שווין לא אמר' לישקול כל אחד לפי מעותיו כמ"ש רב אלפס בפ' מי שהי' נשוי ואין לחלק בין היכא דאתו אלא חד מיניהו מיהו אם תפס לא ספק' מיני' אע"פ דהוי בע"ה מאותר במטלטלין מה שנזכה על חלקו הפגיע נזה . אבל אם היו קרקעות הכר לפי הקדימה ואם תפס במאותר ספק' מיני' :

לפניו דבריו משפט מהרה"ם: כ"ה ברוך מלו נמי יוכל לחזור וליהם לחזר. כיט כעמוד וחד ולונו נותן כלל לא שייך בוט מוסרי אמנה אפי' במתה טעמם דבריה ככתבימה ליתן מתה טעמם אף דמיל לחזור אית בי' משום מחוקרי אמנה דלוי"ח דב"ט. משום

דקאמר ווי לי דקא מית או כיוצא בזה שמתאונן על מיתתו אפילו אמקצת לא בעי קניין דהוא דמית. ואם עמד חוזר אפילו במקצת ובקנין וכן הגי דאמרן אם עמד חוזר ח"ה בתוך הלוי נמי יכול לחזור וליתנם לאחר. וכתב ריא"ו דשכיב טרע יכול לנרש את אשתו בשבת:

דכתיב בפרק ח' וז"ל לא ידבר דהתפתם לבט"ח שלח מדעת מה שחסס חסס כו' ולא"כ הניא פ"ט המדכי סוף כתיבת רעובן שחיבי לשמעון מנה ואמר שמעון חפץ פלוגי לו דקיקע פלוגי למכור ק' במנה ונתן לו רעובן מנה אם יכול שמעון לומר מנה אלי ופול בתיבי פ"ט. ה' המדכי הכא ב"ט ס' ק"ז ס"ו דקקי' קיימת יו"ט. והכל פשוט דליתו ענין לר' כרשב"א דהרשב"א לא אמר אלא דכקילס שמעון דר' שתיקס אבל כשפירש שמעון דוכס בשביל פלוגי ל"ח ו' לומר לא כוונת לא רק בשביל עמלי דדכדיס שכלב ל"מ לבעול דכרי פיו ורק בשתק אף עבדקילס שמעון דר' שתיקס כהולאס בזה דיש טעם לשתיקו כדי שיתן לו (ע"ח"ט סו' פ"ג ס"ב) לא אמר' שתיקס כהולאס. ומתלה בידון דהמדכי דשמעון המוכר אמר כהולאס אמר לך סקנין קייס. וכשראונו הקויה וכלוס אמר לשמעון תקבל מנה בעד שך שהמדכי לי וקיבלס שמעון שתיקס י"ל להרשב"א דמיל שמעון לומר לא כוונתי למכור רק מממה חבי קבלתי המעות אף דכ"ג בשאליו חייב למוכר הרשב"א קנאה. והנה בתשו' הרשב"א סו' אלף רכ"ז כ' דבחיוב לאשה ואמר לה דתקדישי לי בשלמם וקיבלה בשתיקס מקודשת היכל ללא אמר מתחילה ככפי שלמם שאלו חייב לך. ומשום דסתם אשח יתחל לה להשתקש מד"ל עד למהיב טן דו ע"ט. ולפי"ו יש לדון דבמוכר שדכו מפמי רעתה יקנה לוקח אף שחיוב למוכר גם בקיבל דמליים בשתיקס דה"נ יתחל משתמח יתחל למוכר שתיקס בהמעות וישאל החוב; וכדחיזין במוכר שדכו מפמי רעתה דקויה בשטר אף קודם שנתן דמיס אף דסתם שדה ל"ק עד שיתן דמיס כמובאר בת"מ סו' קל"ח ס"ב ומשום דמפמי רעתה חפן סודי דגמר ומקלי אף קודם

תקבו הנותן מתנה להחירו מהיים או לאור מיתה והתנה עמו כל זמן שאצטרך קודם מיתה אותה מתנה שיוכל לחזור בו נתנו קיים והוא שיתכרך שצריך לאותה מתנה אצל קרובי ושכיני אבל ראהו ברורה אין מבקשין ממנו וכן נמי אין משיביעין אותו לפי שאינו מן הנשבעין ונזמרין:

תקבו כ' רב אלפס בשם הגאונים דלא חישישן למתנה שמיירתא במצוה לאחר מיתה לפי שאין קונה אותה המקבל אלא לאחר מיתה אע"פ שא"ל החולה לא תגלה כל זמן שאני חי אין זאת מתנה שמיירתא שבשעת החקנאה אמר לנרותה:

תקבה מי שיש לו שני בנים ועשאן יורשין סמונו והתנה שאם ימות אחד מהן בלי זרע ירשנו אחיו ומת האחד בלי זרע כתב רב אלפס שהיה האשה טובה כתובתה מאותן הנכסים דאותו התנאי לא נעשה אלא בשביל אשתו שלא תנבה כתובתה מאותן הנכסים דפשיטא שאם מת אחד מהם שירשנו ומח צורך לתנאי זה אינו פשיטא דלך נתכיון דקיי"ל כל האומר דברים שגראין ללא צורך למיילא מתא דראמר' לעניין בור דדות:

תקבת הכותב נכסיו מעבדו ולאחר מיתה לראובן ונפטר ראובן בחי הנותן הניח בן ועמד זה אח"כ וכתב נכסיו לאחר השיב רב אלפס דבן ראובן קנה הכל לאחר מיתה הנותן. ואין השני זוכה במתנה כלל וראובן זכה בנוף הקרקע מיד בנו קנה אותה בירושה; אם ראובן חייב מעות לשמעון ואמר ראובן לשמעון מול מנה זה חכה בו ללוי שאני חייב לו וקיבל שמעון המנה מיד ראובן כשתתיק להאחר שקבל אמר אני זכיתי באלו המעות בעבור החוב שאתה חייב לי וזה שמעון בפנה. וראיה דראמר' ראה את חביציהא ואמר להחירו נתנה לי ונטלה ואמר זכיתי בה וזה בה ח"ג נכסי ראובן כלפי שמעון ולוי הם בפשיטא והפקר וכי חייב דהתם וזה ח"ג וזה: אין

הניח דמיס דרולס לפטור מהמנה ס' כה סברא דייחויא כבקדוין. ומהאמר יש להשיר למאי דסובר הרשב"א דשתיקס לז"ט מסי' תפיסה דממשע כ"ז פ' איהו נשך בסוגיא דמשכנתא בהר"ח דמשלקי והנה כ"ח ב"ח סו' כ"ח סק"ז ע"ט. וא"כ ק"ק כתיבות דל"א ע"ב בבוזלא דלוי מסך בי' ק' ח' שכיב שנק קטניא דלרע"א דשתי' לא' ח' וטרפה בע"מ והכי לי יתמי ל' ח' וזי הדר טרפי' לא' ואמר ח' הלייתומים מלוס על היתומים לפרוע חוב אבינין וקמאי מלוס עבדיתו והשתא בדין טרפי' ולא אמרן דלא אמרו לי' מי' ז' ח' דמי ארעה אכל ח"ל כן סלוקי סלקוס. וכפי לזון ש"ס"ש שלא הזכר כלל מאחירת בע"מ משמע קלת דלפי' או שתק בע"מ דינא הכי. ולהרשב"א ס' ח"ז בע"מ לומר אלא לא דני' ארעה כוונתי לשקול אלא לתפוס בעד החיוב לז"ט שטליכס המלוה לפרוע חוב אבינין ומה לי לאמירה שלכס דיבטיו דמי ארעה. ואף דלא ס' מנוון לקבל דמליים בעד הקרקע ל"מ ו' להחזיק בקרקע עד שישלמו לו כל החוב. דמלבד דשפיסה ל"ט בקרקע אלא אפי' ז' חסם מעולגלי ל"מ תפיסתו

דפשיט דבריו משפט מהרה"ם: כ"ה ברוך מלו נמי יוכל לחזור וליהם לחזר. כיט כעמוד וחד ולונו נותן כלל לא שייך בוט מוסרי אמנה אפי' במתה טעמם דבריה ככתבימה ליתן מתה טעמם אף דמיל לחזור אית בי' משום מחוקרי אמנה דלוי"ח דב"ט. משום

תקבו או לת"מ. וזו מתשו' כר"ק סו' פ"ו. ומ"ט דח"י ר' ברורי. ק"ק אף גוליא ממוחק בני ר' ברורי. וזכרע דקלט חזקה של"ט מתה כבשעת המתה ע"מ כ' רמ"א סו'. וז"ל דיש לאומדא שכן טונת תגלו מלוס דקסה להשיב זריס ע"ו:

תקבו שבעת ההקנאה אמר לגלוה. בדרישה סו' דכ"ג ס"ו בניצול לזון הר"ק פ' חזקה כתב מדללא מיתה אלא כ"ז שהוא חי ס"ס כאלו אמר שלא"מ יגלו אותה ע"ט. והכל"ג דגס מ"ט רבינו אמר לגלוה יתפדיש דה"ס כאלו אמר ע"ו: בתשו' כר"ק סו' ח':

תקבת ועשאן יורשין ממנו והסתה כו'. הלשון לע"ק דבא א"ל לעשות בניו יורשין דמילול יבדו ובתשו' כר"ק סו' ש' שמעון ד' רבינו מנאור דנתנס במתה בריה פ"ח זס. והסתה כהנאי

שירשו אחיו כשימות בלא זרע לריך לומר דחי' על זמן אחר מיתה חייב דלפי"ו ל"ג לתנאי זה וזלס להא שלח העול האשס כתובתה. דל"כ ה' י"ל דהי' הסנאי לזה שלא ירשנו האב דר"ט אלא הוא ואף ללא נתבאר זה בתשו' כר"ק ע"כ וז"ל הכי. וחלו ליה נכתיו רבינו בלגטו ועשאן יורשין ממנו והסתה כו'. לנרות דסתה על זמן דלרוויין להיוט יורשין דלחביסם דהיינו בלח"ע אביסם. ועת"ס בצור ח"מ סו' רמ"ח ס"ס ממסר"מ מרוענבורק:

תקבת השיב ר"א כו'. בתשו' כר"ק סד"פסוס לא מלאחי אף דרשב"ם כב"ב דקל"ז ע"ח כד"ה מר' האב מנאור כוס והובן ציטוט"ם בח"מ סו' רנ"ו וכבר כ' בע"מ פי"ב מזכ"ה סו' ג' דפשוט הוא:

תקי וזה שמעון כו'. כ"כ הכ"ז בח"מ סו' ל"ח כד"ה ונתהו' אחת מהרשב"א. ומקודם זה כ' מסר"ן דלפי' אמר לה בשעת פרעון דפורעו בשביל חוב פלוגי וקיבל והתק מי' מלוה לומר אח"כ דכשביל חוב אחר תופסק ו' הכ"ז דכ"כ

בטל מלות פריעת חוב אביהן ועי' בנתיבות ריש סי ק"ז. אבל בשיחור לא סוניה אללא לחפוס המעות שנתחייבתם לשלם לז"ט סי' רל"ו שיהיה להרשב"א. ועי' בחומים ריש סי' פ"ג וז"ע: ל"ז דהוי כאלן ססדי שכן הוא. ובמ"מ פ"ט מזכי' הל' כ"ח תקר"א בין למי שראוי לירושו. כ"כ בשמו' הרי"ף סי' י"א: ופירש שז"ל לקמות חטים מכדו ופירש שז"ל לקמות חטים מכדו שז"ל פ"ט שלח המנה ממש אלס לא ללךך לחטים חוזר ע"ש. וז"ל חזן ראי' ממתנה ש"מ למתנה נריא היכא דטיקדי דברים שכלב דיבעל המתנה ד"ל דשאי' הא דש"מ חלקן חלקן סהדי וכפירש שאינו טוהן ע"ד שיעמוד ועדף מדברים שכלב. וזאלי י"ל להרשב"א פי' הא דלחיתומו לזוזי בעניינהו חוזר דלהכי שכי' חס לחמנו' מהניא לחזירי. וח"כ אש"ל דטיקד הקגאה הש"מ דלחמרי' דלעתי' ע"מ שימות אינו רקי כדברים שכלב ולא חלקן חלקן וכפירש. וזלל סי' מהני לבעל המכירה כשעמד רק בלידוף הא דשכן המעות אח"כ דזרו חלקן סהדי דלא מכר אלס ע"ד שימות. ודמוקי ה"ש"ס הא דל"מ לחזר בפרעינהו בחובו דמשמע דוקא ביש הוכחה לקיום המקח אש"ל ללאו דוקא הוא רק הא דמני לחזר בליתוסה לזוזי בענייניהו הוא דוקא. אבל כשנגזל המעות מהש"מ מיד כשקבלס ל"מ לחזר כשיעמוד אף ביש לו להשיב המעות דליתא הוכחה ממה שמחיק המעות ל"ח האומדנא דלא מוכר ע"ד שיעמוד אלס כדברים שכלב דל"מ לבעל המכר וע"כ מונעטל המתנת ש"מ כשעמד מוכח דכמתנה מהני דברים שכלב לבעלס וז"ע:

תקרא אין אדם מקנה מה שלא בא לעולם בין למי שראוי לירושו בין למי שאינו ראוי לירושו אמנם אם הקנהו לצדקה אוסר הר"ם במז"ל שחייב לקיים דבריו וכן הורו הנאונים אך אסרו שאין כה בידם למשכנו על זה אללא לחרפו ולגדפו הוא דאמרו כפ"י רבא לר' נתן בר אמי וכו' פירש"ר כפ"י בדברים דקיי"ל כל מצות עשה שסתן שכרה בצדה אין ב"ד של מטה סוזהיין עליה ופפרשי' בירוש' דמההיין ר"ל נעשויין והאי דאמר במשבנין על הצדקה שאני שבני העיר קבעו ביניהו כך ואפילו נידוי לוכא:

תקרב פסק ר"ב בר' מרדכי דבירוש' יש וכו' לעובר אע"פ שאינו בנו. ורב אלפס פסק דאפילו בירוש' אין לו חלק עד שגולד:

תקלג אומר ר"י דהואמר לחבירו סתנה אתן לך והילך משבון ולא קנה אמ"כ הקנה לו בנזף המשבון או הקנה לו בקנין נמור דאז חל השעבוד המתנה על המשבון מדאמרינן אמר לאשה התקדשי לי בדינר ונתן עליה משבון אינה מקודשת מנה אין כאן משבון אין כאן. ורבינו חיים כהן אוסר דאם אמר אדם לחבירו אני אתן לך מנה והילך משבון ולא תשליטהו לי עד שאותן לך המנה יכול לעכבו עד שיפיענו:

תקלד כתב ריב"ם דבמתנה דברים שבלב היו הן דברים אי נלי דעתיה דלא ניהא לי' ולא בסכר וקדושיין:

תקלה פסק בעל ספר יראים דהא דאמרינן דברים שבלב אינן דברים היינו לבטל דברי פוי שאם משמעות דבריו הם בעניין אחד אע"פ דברור לנו שמחשבתו היתה בעניין אחר אין מחשבתו מבטלת דברי פוי כיון שדבריו פוי אין להם משמעות במחשבת לבו. אבל אם יש בדברי פוי משמעות במחשבת לבו אזלינן בתר מחשבתו מדאמרינן בנדרים נדר בהרם ואמר לא נדרתי אלא בהרמו של ים הרי עצמו קרבן לא אמרתי אלא בעצם שיש לי בתוך ביתי אין גשאלין פי' אין צריכין שארה. וראיה לדברי שאפי' ברור שחושב בלבו לבטל משמעות דבריו פוי מאחר שלשון דבורו לפי מנהג הלשון משמעותו כך אין בדברים שבלבו כלום מדאמרינן פירק ד' נדרים ובפרק שבעת היינים שהמשיבין חייבין להשביע על דעת המקום ועל דעת כ"ד ולא משהו דמשתבע אינש על דעתיה דנפשיה אוסקנברי אטיק לחו שבא זוזי שאפילו עשה כן אינו מועיל אלא לאפוקי סקניא דרבא וכן כשהשביע משה את ישראל השביעם על דעת המקום שיעבדו את השם וישארו תורה ומצות ופפרש בנדרים שלא הוצרך משה לומר על דעת המקום אלא משום דתורת הוצאת איקרי תורה ומצות המלך איקרי מצוות שיש בדברי פוי משמעות במחשבת לבו ואע"פ שהוא קצת באפשר רחוק דאי לאו הכי מה הועיל משה רבינו עליו השלום במה שהשביעם ע"ד המקום הרי עדיין יכולין לבטל דברי פיהם במחשבת לבם. והא דבעינן שיהיו פוי ולבו

תקלה ורנ"כ לומר טו'. בקדושתן דף ח' ע"ב בתור"ם מנה ס' דר"ח אמר זה בשם ר"ת. והכ"ל להסביר דאמירתו ולא החזיר כו' מיוחד דאמירתו מתלהב חזן מנה במתנה והילך משבון. פירושו הוא שלא יחזיר החפץ בלי שיהיה המנה זרוב שירושו דסחם משבון ללא לזכרון דברים נקני'. וכיון דקיי"ל ליתא יתירה לטפוי אחי' [פמ"ש לטיל סי' תקכ"ב] אחי' דלונתו והקטוה בנזף המשבון. והפ"י בקדושתן סס דר"ס וכמו כן לא נתיח לדברים:

תקלד דכמתנה דברים שכלב ה"ס דברים. פ"א דכמתנה כתב דרק במכר להם במעותיו ל"מ דברים שכלב חבל במתנה מהני במכירין דעמו שאינו גו"מ בלבו שהרי ש"מ אף עתה נכסיו במתנה סתם הואיל ואזו מכירין שאינו מותן אלס ע"ד שימות חס עמד מחלו חזר ממתנתו עכ"ל. וק"ל דהא ככ"ג דקמ"ט ע"ל איחא גס בש"מ שמכר כל נכסיו ועמד חוזר

אין לפשוט משבנות מרע"ל לישראל. דהרי חסם בני למישטע מדתן ככולס חש"פ שמתנה בלני הי' לכתוסה לז"מ והי' ש"ה כיון דלחגי' לאו כל כמיני' דעקדא לה לתנאי' ופי' הריעב"ב משום דדברים שכלבו סוכר דברי פוי עש"כ כהאי דדיין נכסיה סחם שאינו סוכר דברי פוי ממש אלס שמוסיף עליהם ושמעינן מהכא דדברים שכלבו וכלל כל אדם דהוי דברים חס הוא עוקר מה

מה שחכמה עליו צפירות ל"ח לי' דברים שבלבו ודברו קיים עכ"ל. וא"כ חי במוחרי דברי פיו ממש וכדורן לשבוע' ע"ד המקום יוכון להיפקר אינו עמין להא דדברים שבלבו אינו דברים דלפילו חי ה' דברים וכן יסבא דבאמת היו דברים כגון מה שבלבו אדם ומי לא מבטל מה שבלבו

לדברי פיו. וא"כ מ"ש היראים דהא דאמרי' דברים שבלבו אינו דברים כי' דמשמע דקאי אסוגיא דקדושת' הנוכר ובאמת ש"ע שם בליון דליתו מבטל פיו ממש והאי רבותא ויורא הא דליתו דברים. מהיבא דחבטל פיו ממש ככה דביטול בלב מה שכתבנו ע"ד המקום. ע"ל דשם פשיט מגט דטופין איתו עד שיאמר ורואה אפי' דבלב' לא י"ל דהוי דש"ס דמלוה לשבוע דברי הכמים ומוקמינן לי' בחזקה מקיים מלוה וגמר בלבי' לקיים דברי צ"ד דלפני' ע"ס וא"כ גם משבועתא משה אין להוכיח דלפי' אי דברים שבלבו היו דברים כזה מחזיקין דגמרו בלבם לישבע ע"ד המקום. דביו"ד כי' ר"ג ס"ו איתא כשרא שיתקפסו לירו ויעבור על אינו מלוה כי' מלוה לישבע ע"ס. וא"כ ה"ג ה' מלוה עליהם לישבע באמת ע"ד המקום:

תקלו האומר לחבירו משוך הפני' זה לקנותו לא קנה עד שיאמר לו קנה כ"כ ריא"ו:

תקלו כל האומר משבועתא אני כך פסק רבינו מעריה שצריך לישבע שהשבועתא בו וכן במענות כל נחבע צריך לישבע שכן הוא ואי לא מעין דרשבמה הוא לא מענינן ליה:

תקלה הא דאמר שמואל המוכר שט"ח לחבירו וחור ומחלו מחול' ה"מ בהלואה שאין עלי' משכון אבל בהלואה שיש עלי' משכון ובא המשכון ליד קונה השטר אי' למחול דבמאן דתפס ל' דמי. והחול' חייב ליתן לקונה דמי כל השטר לדברי ר"ח ור"ת בר סמוכרת כתובתה שמחורת לו מעותיו לבר ולא כל שטר הכתובה משום דבשעת הקחה לא קאי למינבי בי'. ור' שרשי' ז"ל סובר דהמחול אינו חייב לפרוע כל הכתוב בשטר אלא מעותיו מחויר לו וכן אמר ר"י ז"ל והר"ם במז"ל סובר כר"ח. וכ"מ פפרשי' שפי' מנבי לי' כל החוב שכתוב בו:

תקלת המוכר נכסיו לצורך ידוע כגון אדעתא למיסק לארעא דישראל ולבסוף לא הוצרך לארעו הוצרך כגון שא"י לילך שם אם הוציא הדבר בפיו לערו

נפש חיה. ובעת ל"ל בהמזכיר בח"מ ס' קנ"ה ס"ו דכחכ"ד לאחר משיכתו מני' לחזור. וכבר בחרנו לעיל כי' תקל"א דמיקרי נכסי המקנה מפני היותו כבידו לחזור. ולא תקפי' אף מהני המשיכה הקודמת לאח"כ כ"ד הא כבר כתבנו משיכתו. דהוא משום דהא אינו חוזר תכ"ד ממחיל הקיין למפרע משעת משיכה וע"כ בכת' הוא הקיין ברגע המשיכה. ויפועל הוא הקיין אחר כדי לזכור דהא פסק יכלנו לחזור. וא"כ כמו דכחכ"ד צוה לשתן קני משום הקיין דבכת' ברגע המשיכה. ה"ג גם לקנותו אינו לשון גרוע כיון דבאמת צבועל לא גומר הקיין רק לאחר כ"ד. אף כחש"י וכן הכהן ס' י"ט כ' בשיטת הרמב"ם דבמשיכה ומסירה והגבהה אחי' תכ"ד אי' לחזור וכפי מ"ש כן בב"י ס' קנ"ה דת' לבע"ד לחלוט ולומר דמשיכה במטלטלין וחזקה בקרקע אף תכ"ד אי' לחזור והובא בפ"ה ס' קנ"ה סק"ו. [ומש"ס ע"ג ושם הכהן להשוות חזקה לבסוף וטעם ולא למשיכה. באמת לא מבר זה שם] ע"ג. ולפי"ז י"ל דלקנותו אינו לשון גרוע כיון דהסת' וא"כ י"ל דרש"י יסבור כהפוסקים דגם בתי מני' לחזור תכ"ד ולכן לא חי' בטל הקיין מפני לשון להבא. לכן מפרש' מאוס דמשמע אהא הסתון כי':

תקלו שצריך לישבע שהשטה בו. עי' סמ"ע ס' פ"א סק"ב כיון דע"פ נריך לנטון משנה א"ל בדבירו לחוד ונריך

לישבע שהשטה וא"כ בשבועה שאינו חייב לו לחוד וסק' התומים דהא חושדים דישבע לשתק שאינו חייב לו אף ע"ז ישבע לשתק ומאי אולמא חי' שבועה מהך שבועתא ע"ס. והי"ל למ"ש המח"א כי' שבועות אי' ע"ז סבל הפעולות חלוקות כגון שלא אוכל מזה ושלח אעלה לנג אף שבלגן בשבועתא אהא הוא כאלו היצר שבועה לכל פעולה ע"ס והי"ל כזה בשבועה דלשעבר דבשבעתא שאינו חייב לו ושהשטה כשהוא. אם שקר הוא הוי' כי' שבועות שקר. **תקלי** שצריך לישבע שהשטה בו. עי' סמ"ע ס' פ"א סק"ב כיון דע"פ נריך לנטון משנה א"ל בדבירו לחוד ונריך לישבע שהשטה וא"כ בשבועה שאינו חייב לו לחוד וסק' התומים דהא חושדים דישבע לשתק שאינו חייב לו אף ע"ז ישבע לשתק ומאי אולמא חי' שבועה מהך שבועתא ע"ס. והי"ל למ"ש המח"א כי' שבועות אי' ע"ז סבל הפעולות חלוקות כגון שלא אוכל מזה ושלח אעלה לנג אף שבלגן בשבועתא אהא הוא כאלו היצר שבועה לכל פעולה ע"ס והי"ל כזה בשבועה דלשעבר דבשבעתא שאינו חייב לו ושהשטה כשהוא. אם שקר הוא הוי' כי' שבועות שקר.

מכאן נראה שכלבו ודברו קיים עכ"ל. וא"כ חי במוחרי דברי פיו ממש וכדורן לשבוע' ע"ד המקום יוכון להיפקר אינו עמין להא דדברים שבלבו אינו דברים דלפילו חי ה' דברים וכן יסבא דבאמת היו דברים כגון מה שבלבו אדם ומי לא מבטל מה שבלבו

לדברי פיו. וא"כ מ"ש היראים דהא דאמרי' דברים שבלבו אינו דברים כי' דמשמע דקאי אסוגיא דקדושת' הנוכר ובאמת ש"ע שם בליון דליתו מבטל פיו ממש והאי רבותא ויורא הא דליתו דברים. מהיבא דחבטל פיו ממש ככה דביטול בלב מה שכתבנו ע"ד המקום. ע"ל דשם פשיט מגט דטופין איתו עד שיאמר ורואה אפי' דבלב' לא י"ל דהוי דש"ס דמלוה לשבוע דברי הכמים ומוקמינן לי' בחזקה מקיים מלוה וגמר בלבי' לקיים דברי צ"ד דלפני' ע"ס וא"כ גם משבועתא משה אין להוכיח דלפי' אי דברים שבלבו היו דברים כזה מחזיקין דגמרו בלבם לישבע ע"ד המקום. דביו"ד כי' ר"ג ס"ו איתא כשרא שיתקפסו לירו ויעבור על אינו מלוה כי' מלוה לישבע ע"ס. וא"כ ה"ג ה' מלוה עליהם לישבע באמת ע"ד המקום:

תקלו האומר לחבירו משוך הפני' זה לקנותו לא קנה עד שיאמר לו קנה כ"כ ריא"ו:

תקלו כל האומר משבועתא אני כך פסק רבינו מעריה שצריך לישבע שהשבועתא בו וכן במענות כל נחבע צריך לישבע שכן הוא ואי לא מעין דרשבמה הוא לא מענינן ליה:

תקלה הא דאמר שמואל המוכר שט"ח לחבירו וחור ומחלו מחול' ה"מ בהלואה שאין עלי' משכון אבל בהלואה שיש עלי' משכון ובא המשכון ליד קונה השטר אי' למחול דבמאן דתפס ל' דמי. והחול' חייב ליתן לקונה דמי כל השטר לדברי ר"ח ור"ת בר סמוכרת כתובתה שמחורת לו מעותיו לבר ולא כל שטר הכתובה משום דבשעת הקחה לא קאי למינבי בי'. ור' שרשי' ז"ל סובר דהמחול אינו חייב לפרוע כל הכתוב בשטר אלא מעותיו מחויר לו וכן אמר ר"י ז"ל והר"ם במז"ל סובר כר"ח. וכ"מ פפרשי' שפי' מנבי לי' כל החוב שכתוב בו:

תקלת המוכר נכסיו לצורך ידוע כגון אדעתא למיסק לארעא דישראל ולבסוף לא הוצרך לארעו הוצרך כגון שא"י לילך שם אם הוציא הדבר בפיו לערו

נפש חיה. ובעת ל"ל בהמזכיר בח"מ ס' קנ"ה ס"ו דכחכ"ד לאחר משיכתו מני' לחזור. וכבר בחרנו לעיל כי' תקל"א דמיקרי נכסי המקנה מפני היותו כבידו לחזור. ולא תקפי' אף מהני המשיכה הקודמת לאח"כ כ"ד הא כבר כתבנו משיכתו. דהוא משום דהא אינו חוזר תכ"ד ממחיל הקיין למפרע משעת משיכה וע"כ בכת' הוא הקיין ברגע המשיכה. ויפועל הוא הקיין אחר כדי לזכור דהא פסק יכלנו לחזור. וא"כ כמו דכחכ"ד צוה לשתן קני משום הקיין דבכת' ברגע המשיכה. ה"ג גם לקנותו אינו לשון גרוע כיון דבאמת צבועל לא גומר הקיין רק לאחר כ"ד. אף כחש"י וכן הכהן ס' י"ט כ' בשיטת הרמב"ם דבמשיכה ומסירה והגבהה אחי' תכ"ד אי' לחזור וכפי מ"ש כן בב"י ס' קנ"ה דת' לבע"ד לחלוט ולומר דמשיכה במטלטלין וחזקה בקרקע אף תכ"ד אי' לחזור והובא בפ"ה ס' קנ"ה סק"ו. [ומש"ס ע"ג ושם הכהן להשוות חזקה לבסוף וטעם ולא למשיכה. באמת לא מבר זה שם] ע"ג. ולפי"ז י"ל דלקנותו אינו לשון גרוע כיון דהסת' וא"כ י"ל דרש"י יסבור כהפוסקים דגם בתי מני' לחזור תכ"ד ולכן לא חי' בטל הקיין מפני לשון להבא. לכן מפרש' מאוס דמשמע אהא הסתון כי':

תקלו שצריך לישבע שהשטה בו. עי' סמ"ע ס' פ"א סק"ב כיון דע"פ נריך לנטון משנה א"ל בדבירו לחוד ונריך

לישבע שהשטה וא"כ בשבועה שאינו חייב לו לחוד וסק' התומים דהא חושדים דישבע לשתק שאינו חייב לו אף ע"ז ישבע לשתק ומאי אולמא חי' שבועה מהך שבועתא ע"ס. והי"ל למ"ש המח"א כי' שבועות אי' ע"ז סבל הפעולות חלוקות כגון שלא אוכל מזה ושלח אעלה לנג אף שבלגן בשבועתא אהא הוא כאלו היצר שבועה לכל פעולה ע"ס והי"ל כזה בשבועה דלשעבר דבשבעתא שאינו חייב לו ושהשטה כשהוא. אם שקר הוא הוי' כי' שבועות שקר.

התיב אומדנה המוכחה ובלשון הסוס' נקדושתו למ"ט ע"ב
 בדי' דברים יש דברים שאל"כ ח"כ אלא גילוי מילתא דאין
 סודי דלדעתא דכתי עבדו פ"ט. וה"כ אי במטלטי ספק
 הוא כ"ל אומדנה מפורקת דלפי' ללמד דמיטא דנתתין לזה
 ס"ל דברים שבלב דל"מ וז"ע

לדינא :
תקמ אחרי שגלו לו המומין סבר וקביל ורתי' כו' .

לטעמה נלוקה שאלמך המוכר שאל"כ מומין ל"ד להא דקדושתין דשס ל"י לומר לנכדיו דאמתי שאלמך מנה משמע שאל"כ דיני דנחושה דלדן דלמין למה שרואה הדין ופ"כ דכבדים וקבלת משה"כ כד"ד כעטלמו לא ידע שיש מום כסופים רק שאלמך אמרו לו שחגר הוא כזה י"ל דמ"י לומר לא האמתי להאמתי אלא לך שאלמך שמינו כע"מ. וכ"מ מהספק דישבע ראוין טלא קיבל עליו מומין ולא הדר לו כלום. הרי דכאמר לו המוכר שאל"כ מומין מחזיר אף שאל"כ אשמים מהמום. אלא הרי"ף קאי אלאחר שבעת ראוין דמו מהמניין ל"י דסבר וקביל סמומין כיון שהמוכר לא הכניסו להדין ממה שאל"כ אשמים ומביא רתי' מקדושתין דמתי סבר וקביל [ובכמה כמ"ד איתא דמהי סור"ק].

ולפי"ז סי' יוהר נכון סידור הכסון להביא הרי"ף אחר מ"ט דיבע ראוין. אך ק"ל כיון דלדן ידוע אם אמר המוכר ללוקח שאל"כ מומין או לא. למה נשבע לראובן לטעון וישבע שמומין שהמומין והסוס כעט ויפטר. והכ"ל עמ"ס בשער משפט סי' ע"ח סק"ב דכעטלמו חו"ד דל"כ לומר מלתא לי אף דל"ט חוקק דל"א מוחל חו"ד ומסוס דמחילט דענה גרועה היאול"ל אלא כמנו דפרעתי וכתו"ד דל"ל לומר פרעתי אי' לומר מהלתי כמ"ס המדריכי. מ"מ משכיעו היסת לאחר הפרעון טלא ממהל אף אי על פרעון חו"ד א"ל לישבע גם לאחר הפרעון ע"ט. וה"כ י"ל דל"כ לטעמו דשאלמך למוכר ולא להאמתי שאל"כ טלא

תקמא פסק ריב"א בתשובה שאם שבר איש סוס מחבירו והרכיב עליו את הכותי ונפתח הסוס שהישראל פושע הוא כי הכותי אינו חס על סמון ישראל ואם א"י בעדים כמה נפתח זה אומר כי זה אומר כי ישבע שהוא כרכריו ואם הנתבע אומר איני יודע אם נפתח או לא נ"כ ישבע שא"י ופטור דהוי כמנה לי בידך והלה אומר איני יודע דפטור ונשבע שבעות היסת. והשובר סוס מחבירו והיזיק אפי' בכונה ר"ח בהן פוטרו משבת ודיפוי ואין מחייבין אדם בשור אלא נזק שלם ומשעה שהיזיק שמוין כמה פיהתו דמיו ליסבר ואין לחייב אדם בשור (ארא יסבר השור) כאדם שאינו חייב אלא נזק בלבד אבל הרי' שמואל וריב"א הרי' יעקב כולן מחייבין מטעם דינא דרמי' :

תקמו פסק רב אלפס היבא דוכן אינש מידי לחבירה ולאחר זמן אינלי ליה דאית ב' סומין דה"ל מקמיה דליובני' אית לאחדורי למריה. ולא אפרינן כהנ"ג כדי שיראה להנר או לקרובו דלא אמור רבנן התי אלא גבי אונאה אבל גבי סומין הוי מק"ט כל אימ"ל דמינלי ליה הדר למריה והכי כתב ר"ה קדו"ן ז"ל ע"כ. ובתשובה הריב"א דאפילו אם ברך קדו"ן המקח ונמצא אח"כ סומין כסתר הדר וישלם לו מעותיו ואפילו אם הוולו הקרקע ואפילו אם דר בה ימים רבים שאין לדבר קצבה ודוקא במקום דקפוי עליה אינשי אז בטל המקח ואם המוכר תובע שכירות הבית הדר דינא לענין הדר בחצר תבירי שלא ברשותו לפי החילוקין. ובתשובתו אחרת מצאתי שבושהלוקח חוזר בו צריך לישבע שלא הרגיש בסומין אלא עד אותו שעה שחבע. וק"ל דהא אין נשבעין על מענת שפא ונראה

כנ"י מוציא דכשיל הפסד דשאריותא מנגלין עליו כל השכר. ולכן נקיט הרי"ף דרך בליק לאגרא ולא עבד למיגר פטור מהשכירות משום דכונן כה"ל ס"כ הדי'. אבל כשעבד למיגר אף דהתחיל ל"ק לאגרא משלם שכירות ממת השכירות. וכמ"ס דנשבע טלא הרגיש במומין אלא עד השעם שבע. י' להעיר למ"ס כ"פ"ח ריש סי' ר"ל"ג מהשני' דבשחק מלהחזיר המקח אחר שידע מהמום אין רתי' שמהל וסס כתב נשם הגליל משפ"ח אף דנשבעת ל"מ לחזור הוא משום דאם לא יתפייס על המום לא היה רשאי להשקט בו דנקרא גזלן ע"ט. וז"ל דמה שדר אחר שזדע מהמום חייב נשקט. ולפי"ז סי' א"ל ח"כ למ"ס העמ"ל הלכות גזילה סי' ט"ו דשובר טלא

תגר היא טענה גרועה דלדן לרך ללוקחים כן ומיירי הכא כלאפן דלדן ללוקח מנו דפרעתי ולכן ח"כ שמומין לפטור עלמו כעטלמו כעטלמו. ומ"ס ישבע ראוין כו' כוונתו על לאחר הפרעון :
תקמא וסריב עליו את סטויה ונפתח הסוס שהישראל פושע. ע"י במדריכי פ"ו דכ"מ. וכטור כח"מ סי' ט"ח ס"ד מנוצר דלדן המוכר או כעטלמו הולכין עמה לן המוכר רשאי להשכיר ולשנות אפי' מצדד לקל ע"ט. ולכאורה אין דלי מיירי כד"ד כשהשוכר או כעטלמו הלכו עם הכותי הא ה"ל למידע אם פשע או לא ואם פשע אפי' כשהרכיב לישראל אחר חייב כדלשון ע"י סמ"ע סי' ע"ב ס"ק ל"ו. ובלא פשע הכותי למה יתחייב. ואי בשלל הלכו עמו גם כשהרכיב לישראל

שאל

שלא מדעת בקיימא לאגרא ונחית אדעתא לאגרא ל"ח גזון גם
במטלטלין דודאי יחא לבעלים צדק ע"ש. וא"כ כ"ש בחזר
כ"י' דלא קפדי בעלים מלהשכירו ונחית אדעתא ליתן שכירות
רשאי לזרז של"מ בעלים כל שלא מימו בדהיא וא"כ כשימא

כמ"ש ב"ש הג"מ בעטס דבשחמס
ל"מ לחזור דמחל משום דא"כ
לא ה"ל להשחמס להיות נקרא
גזון. הי"ז זה ל"ש במ"א דלא
קפדי בעלים מלהשכירו דמ"י
לומר דדרתי אדעתא ליתן שכירות.
ובק"ש יתרו דהא אין הכעטן
כפענת שמא וזכא כס'י
תקמ"ג בשבועה המוכר שלא
הרגיש במום. הנה במרדכי
בכתובות פ' המכיר הסביר משום
דהמוכר ה"ל לידע אם היה המום
משוקרא ע"ש. וה"י כן בנזקה
שהחזיק החלר זמן ארוך כמ"ש
בנש"ו ה"י'ף. דג"כ ה"ל לידע.
ובמ"ש דהא יכול לומר בהם שמשו
משעת הקני' ולמ"מ דמי לדין
ח"כ. כוונתו דל"מ מהמומק
דהחזיק ביהיר ע"י ב"מ דף ו'
ע"כ בהוד"ה פונד. ומשמע
דכשהלוהק מוחזק א"מ מידו
מספק. ולא זהו כוונתו הוא
התורה למ"ש בסנוק ב"ש תקמ"ג
דכל שהספק נולד בדשותו עליו
הרא"י. הוא אפי' להויתא מהלוהק
החוסם וז"ע:

תקמו מחייב ראוני לישבע
שלא הרגיש בו מום
כו'. במרדכי פ' המדיר מחזק
דבאיו רואני לישבע כו' הדך
זכינא אפי' בדר קיבל ראוני
המעות ע"ש. ול"מ דהמרדכי שם

וג"ל דזה הדין דוקא במומין שאין לו סר בהן שנעשו
משעת הקני' אבל אם יכול לומר כהם שנעשו
הקני' ולאמח נ"ל דדמי לדין ת"כ :

תקמו ראובן שמכר סוס לשמעון ונמצאו בו מומין
ושמעון טוען אלו המומין לא נולדו ברשותי
ואני מקחי ספק טעות וראובן טוען לא ברשותי נולדו
אלא ברשותך. וזא מיבעי היכא דשמעון נתן המעות
לראובן דראובן נאמן אלא אפי' לא יהב שמעון אבתי
דמי מההיא דאמר פירק הבדיר כל שהספק נולד ברשותו
עליו הרא"י מיהו מחייב ראובן לישבע שלא הרגיש בו
מום זה בעודו אצלו. וק"ל דהא אין נשבעין על מענת
שכא. ולכא להאמונ' לשמעון היכא דלא פרע המעות
ע"י שני דאי אמר פרעתי מומין כי אמר נמי לא
ברשותי נולד נאמן דהוא א"י למעון במענת ברי שברשות
ראובן נולדו דאם ידע הא סבר וקביל :

תקמו המוכר שאין לחבירו סתם בעת שהוא מוזק
ששקעו ושקעו שמריו מותר לערב לכלכל
שברים המשוקעים שיהווו ויתערבו ואי לא עריב מהל
ל"י כך פסק ריא"ז :

תקמו אותן בני אדם שמוכרין כמות ויש להן דבר
קצוב סך הליש' אם נגנבו המלכושין חייבין
לשרם אע"פ דעדיין אין להם שכר לכשימכרו יש להם
שכר מהשתא הוי עלייהו ש"ש :

תקמו אם אמר ראובן לשמעון אני חייב לך מנה
ושמעון משיב בודאי אינך חייב לי כלום
אפי' אין שמעון מוחל בפירוש ראובן פטור ואע"פ
שיודע בעצמו שחייב לו וראייה ספ' יש נוהלין זה אחי
אינו נאמן דלא אסרינן דהוי כמו מחילה במטות דביון
דטען בודאי אינך חייב לי ה"ל במחילה ודאית :
השיב

הבית ראות דהיכא דלחך י' לו לידע ובנגודו אין לו לידע לא
יעול בלא שבועה כגון המכיר כליו ביד אחר דישבע כמה הו"א
ויעול והמו"א הולאות על נכסי אשמו ע"ש. וק"ו הוא כשכח
ליטול אבל כשהמעות כבר ביד ראוני שישבע בטענת שמא להחזיק
מה שבידו ע"ז ליכא ראי' ומג"ל הא. ואולי זהו כוונת רבינו
הכא וכו' הקודם איך דף מראיות המרדכי. דק"ל כשהוא
מוחזק למש יתבע חז' בלמח. והנה בא"ר ראוני לישבע
ש" המרדכי והדר זכינא. כ"ל דמ"י ראוני להפק השבועה על
הלוהק שישבע שלא הרגיש הלוהק בדשותו לרוקח נולד המום ופשוט:
תקמו לבלבל שמים המשוקעים שיחזרו ויתערבו. כמ"מ
בכ"מ ד' מ' ע"כ דכ"ה אמר רב"י כ' דשמריס
שפירשו מהחבית דכ"ע אסור לערבן שם שמשקדין השמן ע"ש.
וב"מ קלח מרבינו שדקדק לכתוב המשוקעים. ובכ"מ ד' ס' אין
מערבין שמים שם אמש בשל כו' וואין חילוק בין דין לדשמן
ע"י דריש ס' רכ"ח ס"א. וז"ל כ"ל דפרס"י דיום ואמש
ל"ד דה"ה ליום ויום מב' חבית ואורחא דמילתא נקט דסתם
יום ואמש מב' חבית ע"ש. ה"י ז"ל אליביהו דבפירש מהחבית
אסור וקייט יום ואמש דע"כ פירש מהחבית דכלא פירש ל"ש
דיום ואמש זולת החבית :

תקמו א"ט' דעדיין ח"ל ש"כ. במרדכי פ"ו דב"מ אוכ"ח
דגם משום ספק שיטול שכר הוי ש"ש מהא דהאומנין
הוו ש"ש מחמת ההגלה דתפיס ל"י חאגרי דמשמע דמיד שלקח
התפן לביטו לעשות בו מלאכה הוי ש"ש אף דלכאורה כ"ו שלא
התחיל במלאכה והאומן מולא להשחכר במקום אחר כע"כ
יכול לחזור ע"ש. והנה למ"ש המח"א ה' שכירות פועלים ס'
ו' כד"ה העולה. דבמשך האומן הספק שנתנו לו לעשותו הוי

כהסתלק מלאכה ע"ש. לפי"ז אורח ראי' זו. וכפי היראה
אשחמיט מהמח"א. המרדכי המכר שכתב סיפק דכרוי ולא
כ"י' וכ"י' כלא. והל"י ראי' דמחמת ספק שער כ"י' משום
אכירה דהוי ש"ש לר"י דמרווח דל"י ליתן וכו' וכו' אינו ריוח
כדור דשמח לא יבוא עמי כשעס
שמחמסק בחבירה. ואף לר"י ז"ל
דשחי כתיבא עמי דכח פליג על
רבה דסובר דלינו ש"ש משום דלא
שחי כתיבא עמי אז כמ"ש החוס'
בכ"מ דכ"ט ע"ל בדה"ה וכו' ע"ש.
מ"מ אינו כתיבא יוחר מהא דכרסור
שנטול חפץ למכור דודאי שחי
קיימי ושפיר הוי ש"ש אף דמ"ל
לפעמים שלא ימכור ולא יעול
שכר. תשר ס' ח' ואל"ן כסדר
הכומלל במתחמת :

תקמו שקה גדול מן העו"ג
כו' ומכרו לישאל אחר
ונמלא כסף זכא בו השני.
במרדכי פ"ב דב"מ כ' דנמלא
מכפנים כסף ומכחין ה' מחופה
בגדיל. ובפ"ס בח"מ ס' רל"ב
סר"ח הביא מעבודת הגרסני
פר"ל דאם גם מנחין הוא הסף
יקנה הראשון אף שלא שכרו אלא
דלבוש מוכה גם ככה"ג להשיג
ע"ש. ולא ליתן דמי רבטו
הנחמחוס משמע דניס רבטו
יסבור כהלכות לישון ונמלא כסף
מתפרש יוחר על כולו כסף.
דעל מחופה במחזן בגדיל הל"ל
ונמלא בו לען :

תקמו וכיון דטען נודאי
אינך חייב לי ה"ל
כמחילה ודאית. כ"מ ברא"ש פ"ח
דב"מ ס' מ' ובח"מ ס' ע"ה ס"א

כ' הב"ח דבאמר א"ח' מכרתי ונעשיתי ולא מחלתי כלום חייב
לשלם ואפי' אם ספק בדבר אסור להחזיק בשל חבירו מספק דשמח
מחלו. ובכפמים ראש ס' מ"ו ככסא דהרסנא ה"ק דא"כ בב"ב
דק"ל דפריך אי דלמח שמעון לראובן דלוי אינו אחיו אמאי
יעול שמעון עם ראובן כנכסי לוי שנטלו לו ממנוקח אחר וקאי
רבה בטען שמעון א"י וזמא ה"ק ל"ה ולר"י. ולהכ"ח ס' ה'
לאוקמי בהדרי כהו ע"ש. והג"ל לתרץ ל"ש סברת הב"ח
אלא בלגנ"ד דבאמירתו שטעס דמוליד ספק אם מחל באמירתו
אינך חייב לי ה"ל כח"י אם פרעתיך דחייב משום לאוקמי אחריה
חייב. אבל במידון דב"ב דה"ן על ראובן חייב ליתן חלק ידושת
אחיו אף כמה שנגיע לאחיו אלא שאחיו נועל מעלמא אח שנו.
ממילא בהחלק שמהופק לנו אם נמחל משמעון קודם שנטל
בידושה מלוי או לא. וחזקת ראובן ושמעון שזה בהחלק המסופק
היה ראוי להיות הדין שיתחוקק ראובן ושמעון בחלק זה אף
דכ"ל ברי ונמלא ע"ש ס"ה וכו' ע"מ ס' ה' וכו' ובכפמי נפס
ח' ריש ב"מ. וירשו אחיו עמו משמע דנוטל שמעון חלקו
בשלימות וע"כ דייך לאוקמי באמר א"י דמנוקי הש"ס. ולג"ש
ביבמות דל"ח ע"א דמשמע דסובר דכל שהוא דולד במקלח נכסים
הוי ודאי כגולן כהחוס' ד"ה ח'י. בלאו מ"ש י"ל כיון
דמסופק לנו ולראובן דשמח מחל שמעון אין ראוי שיטול שמעון
כלום דא"ס מו"א מדי דולד. אך להחוס' שם ש"כ דל"ש ח"ס
מו"א מודלי אלא כשיספק הוא שחא אינו יורשו כלל ע"ש.
לפי"ז ל"ש הכא דה"ן הספק אם הוא יורש אלא אם מחל
לירשתו מקודם ופליחה מלוי או לא. והנה בגמ"ס ח' ריש ס'
ר"פ הביא ק' המשל"מ אמאי לא יעול שמעון דהא כמו הדודה
שמעון דה"ן לו חלק כנכסי לוי הו"ה ראובן דיש לשמעון חלק
בנכסי

בנכסי לוי ותי' אחיו דבסחיו הסודלות ה"ל כמו פרי ותי' ט' מנוס"כ ממילא כמו דפסול דשיטתו הנאה לקרובי אף שאינן ומס"כ גבי יורשן דבסחאחד והיו וסני' ספק א"ס מוליא מנדלי ס"ג ה"ל ראונו והיו [לדאן מי שלומר שאינו יורש] ושמעון ספק ומרקי סבכאס בנחקה רלונו ע"ס . והנ"ל דהר"ש דלא נחיה ליה אף דכ"ג לדברי שמעון

שאינו אחיו כלל אם נחשוב זה לספק ה"ל ספק אם הוא יורשו כלל . הוא משום דל"ס א"ס מוליא שדלי אלא היכא דכ"ס לבטל סודלי אללינו אינו והלי על שנגנרו שהוא יורש כמותו אבל כיון שראובן הדלי אללינו אומר ששמעון דהי כמותו ואינו אחי אחר הולא ע"ד כלום אפ"י תקשי נאמר לראובן לדבריהן שהוא דהי יורש כמותך למא לא יעול שמעון בנכסי לוי ומס' בך שהוא ספק אללינו ולכן סולק' לבוא ענה מטעם מחילת כנ"ל : **תקומה** השיב ר"א . כ"מ בתשו' הר"ף סי' קצ"ו וכת"מ סי' קכ"ג סעי' י"א י"ב . במח"א ריש ה' ערות כ' דבמתידים על דבר ומעדותן מניי סגאה דממילא לקרובי העדים אע"פ שאותו קרוב ה' פסול לאותו עדות משום טונט וכוון באומר תנו מנה לעיני מעיר דלון מביאין ראי' מלאכה טעיר דנוגעים בעדות מ"מ קרובי אנשי טעיר מטידין משום דפסול קרובים אינו מחשב משקדין אלא עגוה"כ דוקא במעיד על קרובי אבל כשמעיד על אחר הלא אף דממילא מני סגאה לקרובי כשר ול"ד לקרובי ערב דפסולים לגוס מטעם דבליית ל' ללוה אויל בחר ערב דקס כיון דהערב ג"כ משתעבד . במעיד ללוה מעיד נמי לערב כו' ולמאס חורגו דלוי מעיד מטעם דאסב כבטלה שממע דבג"ז מעיד אף שבעדותו מני סגאה לתרנו כנ"מ שמתח' ואלא פירות טע"ס . וק"ו דהיי' בנד"ד כשקל"ב לו שער ידוע רק בחופן שזיאלה סממון מההכחב אינו מעיד ולהסח"א ה' ראוי שיהי עדות הקרוב למורה כיון שהמורה אינו אלא שליח ומס' בך שביטע עדותו מני סגאה דממילא לקרובי שיעול שכרו וא"י כדל כסון בין ז' לידון דהסח"א . ובשער משפט סי' קכ"ג סק"י בנידון דמי טע"ס לו עדים בפריעתו ל"א ידון עם הסמוכה בזמן שיש חלק בפריעתו כשהוא קרוב עדים . הביא מ"ש הש"ך דוקא כשי' לו חלק בנוף הסביב

בנכסי לוי ותי' אחיו דבסחיו הסודלות ה"ל כמו פרי ותי' ט' מנוס"כ ממילא כמו דפסול דשיטתו הנאה לקרובי אף שאינן ומס"כ גבי יורשן דבסחאחד והיו וסני' ספק א"ס מוליא מנדלי ס"ג ה"ל ראונו והיו [לדאן מי שלומר שאינו יורש] ושמעון ספק ומרקי סבכאס בנחקה רלונו ע"ס . והנ"ל דהר"ש דלא נחיה ליה אף דכ"ג לדברי שמעון

תקומה השיב רב אלפס מי שהוא מורשה בשופר להוציא מיד הנתבע שיכולין קרובי המורשה לחיות עדים או דיינים ודוקא שהוא מורשה בשופר ידוע וקצוב בין אם תיקן אותה תביעה אשר מורשה בין הפסיד אותה כי אינם בעדותם או בדינם ספסודין אותו ולא מהנים אותו וכן אפטרופא שאין לו הנאה באפטרופוס יכולין קרוביו להעיד ולדון . אבל המורשה שיש לו חלק בכל אשר יוציאון מן הנתבע אין קרוביו יכולין להעיד בדיון זה ולדון מפני שהן מתנים לו או ספסודין לבר אם יאותו הבעלי דינין נאמן עלי אבא וכו' . א"כ מי שיש לו עדים צריך להשטר מלהרשות אדם מקרובי העדים מפני שהוא מבטל עדותן בהרשאה זאת וכן הנתבע שיש לו עדים בפריעת הבטון צריך הוא שלא יבוא לדון עם מורשה שהוא קרוב לעדים מפני שבטבל עדותן כי כאשר העדים הקרובים המהנים למורשה פסולים כן העדים הספסודין עליו אלא אם יקנה מן המורשה שיקבל עדות הקרובים :

תקומה פסק ריא"ו דיבול המורשה לבטל שליחות המורשה להרשות אחר וכן יכול המורשה לחול החוב לחייב אע"פ שכבר יש הרשאה בידו זה ואין המורשה יכול להרשות אחר במקומו בלא דעת המרשה וגם א"י לעשות פשרה וע"ז הולק הרי יתודה ב"ר ברזילי ז"ל . וכל אדרכתא דלא כתיב ב"י זיל דין וכו' ואפיק לנפשך לית ביה ממשא משום דא"ל הא"ב לא בעל דברים רידי את והרשאה שהציה כתובה בלשון שליחות הוציאה בלשון מתנה אומר ר' אבי העזרי דלא ביטלו זה את זה דלשון מתנה דכתיב ב"י כי חיכי דלא לומר ליה לאו בע"ד רידי את ולשון הרשאה דשליח שווי' דאי תפס מורשה ספק' מיניה דשליח שווי' וכתב הר"ש דכתיב' אדרכתא אמטלתי שהם פקדון ובלבד שיקנם לו באחד מן הקנות כגון אם מעות הם יקנה לו אנב הקרקע ואם שאר מטלטלין הם יקנה בהליפין או אנב קרקע אבל אמטלתי דנוילה את מעות של הלוואה לא כתבינן אדרכתא דכיון שאינו ברשותו מדיו"ח הגזול ולא נתייאשו הבעלים שניהם א"י להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו אין המורשה יכול להקנותה למורשה וזהו לפי אישנא קמא דנהרדעי דאמר לא כתבינן אדרכתא אמטלתי משום דדיו"ח שפי' הוא ז"ל במטלטלי דנוילה וטעמא שא"י להקנותה למורשה . אבל לפי אישנא בתרא דנהרדעי דאמר לא כתבינן אדרכתא אמטלתי דכפריה הנפקד למפקיד משום דכי חתמי עליה מיהוי כשיקרא דיהיב ליה לשליח מיד דית ליה גבי' בזה יש חלוקה גדולה בין הגאונים היכא עברדין אדרכתא דמשמע דאי לא כפריה כתיב' ואפי' במטלטלי דנוילה שהן בעין ולא נתייאשו הבעלים א"נ מזה בשטר דאע"ג דהני לפי אישנא קמא לא כתבינן אדרכתא עליהו שא"י להקדישה מדיו"ח וכתיב איש כי יקדיש את ביתו מה ביתו ברשותו וכו' לפי אישנא בתרא כתיב' דאין למידן דינוי מבר ומתנה מקדש דאע"ג דא"י להקדיש יכול ליתנם או במכר או בסתנה אנב קרקע או בחליפין בכ"מ שהם . אבל מזה ע"פ

השע"מ על הש"ך דנאון לו חלק בנוף הסביבט אף שקל"ב לו שער דוקא כשיזיאל הממון מעיד לחובטו אף שאינו מעיד לחובטו דלחובט אין בו רק משום גוה"כ וגוה"כ אינו רק כשמעיד על ממון קרובי ממנו . אך על הסח"א דסוכר דכשאינו מעיד על גוף ממון קרובי אף דמניי סגאה לקרובי ישר על העידי תקשי קשייתו דא"כ בעד גוס לחובטו אף כשכחור קלוב דוקא כשיזיאל סממון . וט"י בנ"מ דר"י ע"א כהו"ה דינא :

תקומה ואין הסמוכה יכול להרשות אחר . כ"כ הרי"ף פ' סוה"ל קמא מטעם א"ר פ"טא פקדונו ביד אחר וכו' כ"מ ס' קכ"ג ס"ד . ולמאס חורגו דלוי מ"ש הקה"מ ריש סי' קכ"ג דמכתוב זיל דון משמע דיש אינו תביעה למחוק שאינו רואה להחזיר עד שיקוב סדון בימיאס [אף דלא כפרי'] ע"ס . וא"כ למ"ש התוס' בנ"מ דר"י ע"א סד"ה דינא דיש נפ"מ בין כשעמון ראונו או שמעון לפי שהאחד פסק ובעל דברים יוסר ע"ס . וא"כ יש גם קפידא ז' . וכל אדרכתא כו' . גירסתו בנ"מ ס"ד' ע' אדרכתא . אף בנ"מ ע"ס וכתשו' הר"ף סי' קכ"ג גירס' אדרכתא בני' רבינו . ורש"י בשבועות ל"ג ע"ב פירש אדרכתא השלקט שהשליטנו על כול דין לחובטו יעו"ש וגם ל' אדרכתא מתפרש שפיר לשון דרוך ומשיג כמו ולא דהרי"ב דפרש"י בנ"מ דע"ז ע"ב ע"ס . והכא כהו"ה להשיגו ולדון עמו :

דאין למדן דיני מער ונתנה מהקדש כו' . בקבל"ח ריש סי' קכ"ג הביא כן מהרשב"א ותוס' דבמזבזה אמרין לנוטין ור"ד אמרו דא"ו ר"ד מיידי מהפקדו דא"י להפקיד דבר

תלוי כשיזיאל דוקא מ"מ מס' ח"כ שגזעיהם הם ונוגט כשר לקרובי דכיון דקל"ב פסול גם לחובטו

דבר שאינו ברשותו ה"נ אי" הקנותו ע"פ. והג"ל דו"ל
 ולהרשב"ם הפקר הוא מהותו נדר וכו' הקנה"ח ריש סי' רע"ג
 דמקורו מנדרים ד' ז' הפקר סינו זקק ע"פ. וה"כ י"ל דאף
 דינלוף הפקר מהקדש הוא משום דהפקר כהקדש עיין דבר הוא.

ומכירה ומתנה דל"ד כלל להקדש
 לא ילפי' מהקדש. ובמ"ס הרשב"א
 ותדע דהא דל"ד מלוה לאו
 הולאה יתנה לאו ברשותו מלוה' דמלוה
 קיימא ואם קידש אשה מקודשה
 ואם ניתנה במכר קנה. והשיב
 הקלה"ח דלמ"ד לאו הולאה
 יתנה א"כ יכול הוא לחזור בו
 ה"ל כנו פקדון דברשות מלוה' כו'
 כיון דיכול ליקח מנמו וחינו כמו
 גזילה אלא כמו פקדון כו' ע"פ.
 והנה הקלה"ח הביא מהרשב"א
 דשבוטות דל"ג וס' כחוב כדכתיב'
 הקלה"ח בשנו. ובב"ק ד' ע'
 כ' הרשב"א ככל מ"ס בשבוטות
 והשגן ס' דהא דלמ"ד מלוה לאו
 הולאה יתנה ברשותו' דמלוה
 קיימא כו' ע"פ. ופתי הנוסחאות
 עולות לכוונה אמת וזכאבאר.
 דהקלה"ח גופי' כפי' של"ד סק"ד
 הסכים לשיטת ההוב' דאף לית
 דינא כל שבוטות בזין חשיב דבר
 שאינו ברשותו וקל פקדון דכל
 חינה דבשי מהקדש שקל ל' חשיב
 ברשותו אבל היכא שבטות דין
 חמי לדי' אף ש"יתא כשיאמרו לו
 הדין חשיב חינו ברשותו ע"פ.
 והנה גם להסביר מלוה לאו
 הולאה יתנה ומי מלוה לחזור
 כשעדיין בעין וחייב ליה להשיב
 מ"מ חינו דין פסוע וטיק ע"ו
 לומר חנו כ"ע דינא גמירי ועי'
 ס' בח"מ סי' מ"ב סק"ב וכו' וכו'
 דבגמ' דיש פלוגתא ל' דטעי
 אינא ובממ' ליתכא פלוגתא לא'
 אמרינן דטעי ע"פ. וה"כ כוז אף
 ש"יתא דין עכ"פ לא יחזיר הלוי
 בלא פסק ב"ד שחזיר משא"ל
 סהם פקדון יחזיר בלא ב"ד דמה
 לו בפקדון דחב'ו'. והוא ראייה
 הרשב"א דמדמי מלוה לקדש
 אשה ולקנות מבר מלוה שגלוה

ע"פ שא"א לו להקנותם רק במעמד שלשותן אע"ל דלא
 כפריה לא כתבינן עלה הרשאה אף ליישנא בתרא כיון
 דאי לא כתב ב' זיל דון וכו' ואפיק לנפשך לאו אדרכתא
 היא א"כ צריך שיוכל להקנותם לו וב"ד הר"ם בב"ל
 שאין כוחבין הרשאה במלוה ע"פ. ודעת רב אלפס
 ונאונים אחרים הוא דכתב' אדרכתא אפי' למלוה ע"פ
 דלא כפריה לפי שההרשאה אינו קונה בקנה גמור
 אפילו בפקדון ולא כפריה דהא אפיקא דשרי' שווי'
 אלא דלנבי נפקד שווי' כקונה ובכ"ע דלא מצי
 למידוח' הלכך לא ידויק' בה כולי האי וכתב ר' הנגאל
 ז"ל דהא דנהיגי למיכתב אדרכתא אפי' אמטלמלי לא
 ידעי' מניין ועל מה סמכו והמוציא מחבירו עליו הראי'.
 ור"ת ז"ל פסק דקיי"ל כלישנא בתרא דנהרדעי וכיון
 דלהווא לישנא מעמא דלא כתב' משום רמחוי
 כשיקרא ממילא ידעי' דהשתא כתבינן אפי' כפריה
 דלמחוי כשיקרא לא הייש'. ויש חולקין עליו בזה שיש
 חלק בין האי סהוי כשיקרא לאותן דלא חיישינן כנון
 האי אשרתא דכתיבא מקמי דלחזון סהדי החמיט
 ידיהו כשירה דמחיהו כשיקרא לא חיישינן ואשכחן
 אחרים דחיישינן לשיקרא כנון הא דאמרינן אי ידעיתו
 יומא דאקניתו ב' כתובו ואי לא כתובו יומא דקיימיתו
 ביא כי היכי דלא מתחוי כשיקרא ושעמא מיתלתא דכל
 מידי דלסוף נסתלק אותו מתחוי כשיקרא כנון אשרתא
 דלכי חוו מיהא נסתלק אותו דהבר שהיה מחיהו כשיקרא
 להא ודאי לא חיישינן. אבל בההיא דכתב' שמרי
 אקנייתא אי לא כתב' יומא דאקניו ביה או יומא דקיימא
 ב' מתחוי כשיקרא ולהווא מיהו כשיקרא חיישינן.
 והא דמטלמלי דכוותי' היא והייש'. ונדולי צרפת
 והראב"ד ז"ל אסרו שתקנה הוא שתקנו שלא יהא כל
 אחד הולך לו ונוטל ממון חבירו והולך לו לדינת הים
 לכך תיקנו שיחזור הממון רבעליו ע"י שליח אפילו
 כפרי'. אלא שיש לתמוה על דבריהם אם הנאונים
 ז"ל לא תיקנו מי תיקן והרי ר"ח ורב אלפס נאונים
 ובקייאם בר' הנאונים והם לא ידעו ומי הוא המתקן.
 ודעת הרי"א הוא בר"ח שפסק כתבינן אדרכתא אפילו
 אמטלמלי דכפריה ואפי' על הלואה שא"י להקנותם
 בשום ענין לחבירו לנמיר אפי' אנכ קרקע אדרכתא
 כתבינן דמסקי' דשליח שווי' ולענין זה יכיר להקנותת
 ולמחיהו כשיקרא לא חיישינן עכ"ל. וג"ל דמלוה שא"י
 להקנותת אפי' אנכ קרקע אינו אלא מלוה ע"פ. והוא
 טופס שמר אדרכתא שכתב הר"ר בר' ברזילאי יודעים
 אנו ה"מ עדות ברורה וכו' מחמת שרציתי ברצון נפשי
 ושלא באונם והקניתי לו בקנין גמור ד' אמות קרקע
 בחצרי מתנת פרהסא מתנת בריא ודלא כמתנת שכ"מ דמהדרא ואנבן אוריתיה פלוני
 דגן וארשיתיה על כך וכך דינא שיש לי אצל פלוני בין כחוב בין בפקדון או על כל ממונא דאית לי על כל אדם
 כדי שילך פלוני או יודין ויזכה בין בדיני ישראל בין בדיני העו"ג ויוציא ממתי ד פלוני זה כל מה שיש לי
 תחת ידו ולישקלי' ולינקהיה לנפשי ויש לו רשות למכור ולמשכן וקבוע זמן ולעשות עמו כל מה שירצה הן דין והן
 פשרה ויהא לו רשות למתאח מחאמא ולאחווני אחוותא ולקיימא חוותא וזכותא ולהשביע ולהחרים ולעשות כבמון זה
 כל מה שירצה וכל מאן דמתעני מן דינא קבולית עלי בין לזכות בין לחובה וכך אמר לנו פלוני דגן קני מסני בק"ג
 לפלוני בר' פלוני דייויל ויזכה וידון וינפק לנפשיה ולשטר הרשאה זו גלויה ומפורסמת לכל ושיריא וקיימא כדון וכהלכה
 כשאר כל שטר הרשאות שתקנו חכמים מיוצא דגן ולעלם דלא כאמבתא ודלא כמפסי' דשריא אקנינא מסלונ' דגן
 בכל מה דכתוב ומפורש לע"ל כמנא דכשר למיקניא כיום פלוני לירח פלוני בשנת כך וכך בשבת וכו' ולפי דבריו
 יש רשות למורשה לעשות פשרה וזכה חלק עליו ריא"ו ותכל לפי מה שיתנו ביהד :

תקן אדם שתפס בזין את בעל אחותו ואמר ממון היה בכית אבא ולא מצאתי ופקסי שכיעה עליהם ועשו פשרה ונתנו
 לו ומחל להם השבועה ונתגלה אח"כ ממון יותר מסה שנתנו לו בפשרה שעשו. היונא אי בשעת המחילה אמר בענין
 זה גמלתי ממון זה ומחלתי אין לו עליו כלום אבל אם אמר שנתנו ממון זה ומחלתי לך השבועה
 חייב לחזור ול"ד לדין דלעיל דהכא אפי' אם נשבע מאחר שנתגלה הממון בעדים חייב לשלם דלית הלכתא כרב
 דאמר

בנידור שם לגיסו יוחד ל"מ מחולתו. ובלה"ה אין ל' הרב"ה א' מוכבדים. דבמח"א ה' שחפוח כו' ו' הכיח טהריטוב"ה ללא חמרי' לא ידע דמחיל אלא בכתם מקח דחושב דנקי' בו שא"ב אזנאה חבל כמה דלפטר להסתפק מקום ספק להכותב שחפשי נמלא יוחד אלל גיכו. ועי' בנחובות ס"ס כ"ה דזוק: וכו"מ מד' ר"ח נחשבותיו. ע"ש כו' כ"ד:

תקנא

פסק סר"מ נאמן כמנו דאדכשי אמר בתי

הקטנה נחמה לי הלקה. ונשמע דכלל מנו ח"ג האב שנתן חלק הקטנה דנזיח' לחמותה על סמך כשעמנו על פרקה ושיאיה ממנו. דעטנה גרועה היא ופשוט דל"ל דלחן כבון לנשותיו ליטול שלא מדעתה ממנוה על סמך להשיב לה כשעמנו על פרקה. ובשל אחריים כה"ג כגזל השיב ועי' ב"ק ד' ס' כצני דמכו ליטול גדישין כו' וגם מי יודע אס' יגני ידו להשיא ממנו כשחגע לפרקה אלא משום דיש לו מנו דנחמה לו כמנהגו נאמן גם כעטנה גרוע. ועי' מ"ש ד"ח"א ליטוב משום דנחמה ח"י לטעון ודאי ללא נחמה לו. הא לאו כעטנה זו אייריין רק כעטנה חתנו שמכיסו נתן הדנזיח' ולאו מחלק הקטנה, ועי' הל"ל דהנכע כעטנה משום דלחיו ט"ב ופסי' ח' היו מלי לטעון דהי' שלא נחמה לו הקטנה כמנהגה. ומנה רח"ל

למ"ש הש"ך בח"מ כו' קכ"ל סס"ק כ"ו דין חוש כ"ד דלחן הנכע נאמן אלא משום מנו א"ע דלחן לחובט עטנה כרי לר"ך לישבע כו' ע"ש. ופ"ק ה"י דל"ל שמחלק הקטנה נתן הדנזיח' רק כמנו דהקטנה נחמה לו. ח' יוכל חתנו לטעון דהי' שלא נחמה להביא ח' כעטנה ע"ז שמחלק הקטנה נתן ח"ך שאין חתנו עושן ודאי שמכיסו נתן ויבסרת הש"ך דמחלי דח"ג אלא כמנו דין עטנה זו כדון עטנה ממנו. וזה אמר רמ"א דגם כעטנה ממנו ח"י לטעון ודאי ולכך אינו נכע כע"ס דשמה מכיסו נתן. ודע דל"ך ש"י הש"ך בח"מ כו' ע"ה ס"ק כ"ב דעטנה נחמה לי ח"ג אלא כמנו דלדמ"מ ע"ש ובשנ"מ סס סק"ד. וסכא כעטנה שיהי' ממנו הקטנה כידו ובחופן דלחן לו מנו דלדמ"מ והחמרי' י"ל דג"כ נאמניו שנתנה לו הקטנה נחמה.

דל"ל דל"ך דל"ך דלנכרי ח"ן דר"ך ניתן מחמה והי' עטנה גרוע. מ"מ כה להביא שמחיקה הי' עטנה האב שנתנה לו עטנה טובה כעטס כלל מנו. והנה כמנהגו שנתנו לקטנה או נערה א"ס זכה להביא יש ממלוקת הפוסקים עי' אה"ע ריש כו' ל"ז בח"מ וב"ש ובאבני מולאים סס. ולבאורה מהר"מ משמע דלא זכה האב דל"ל כל הטר"ט למוחר

כיון דזכה אחיה משנתנו לה. אך ז"ל דלמאי דכבר השהא דהנלו' להס' תמוס' דלחמ' בני דע' תורישתה לחמה קיים, ה"ל כאומר וכפי לך, ולאחר'ך לפלוני. והדי' נאמר לחמה נשואה וכפי לך ולאחר'ך לפ' לאחר'ך קנה ולא כעטל' משום דהדי' קאמר לה

לאחר'ך ליקני' כעטל' לנ"ה ליקני' כדלח"א דכחובות ח"ה ע"ג ובח"ה ע' סו' ל"ח כ"ב. ולא עדין זכות האב כמנהגו שחמו לבתו קטנה. ומכוח דכעטל' כמנהגו לאשתו וכמו דבעל ל"ך כמקום לאחר'ך ה"ג ח"ב ל"ך כמקום לאחר'ך וכסא דהקטנה לחמותה ח"ל

דלחמה כגורס' היתה דלחן לאב זכות כמה שנתנו לה. ולמאי דמסקי' ליקני' חמ"ו תורישתה לחמה קיים. הדי' בל"ה ח"ן לחמה יורשה: וכן השיב ר"א. כשחובותיו סו' רל"ג:

תקנב

שמשבע אשת המוריש שהמשכון חבד שלא

בכשיענה. זכו בנח"ו הרי"ף ס"ח ובלאורה זכו בעטנה ש"ח וסרי"ף דסובר דמלוה על המשכון ש"ש עי' טור ח"מ סו' ע"ב סו"ד וס"ל לחפוס על המורה ג"ס מום. וז"ל דעדיפא' נקיט לבטל פסקו דהא חזיקן כמה גדולים פסקו בלאומ' דש"ח הו"אין כ"כ תפיסה מיה שפסק דמלוה על המשכון ש"ח. גס' ח"ל כמו שפסקו בק"ה"ח סו' ס"ק מ"ו דגם פנין גיבס פשיטא מוקרי לגבי ש"ש ע"ש. וה"ל יתפרס' שלא כשיענה דלכא דלחיו כלאום. ובח"מ סו' ע"ג כ"ל ע"ש נאמר דענין היורש שהמשכון נאום. ובמש"ש הסמ"ע דעושן שמה' נאום וכו' וכו' ס"ח סס כטור ס"ח דכעטנו היורש כרי' בלאום גובה חובו דמ"ל דלחמה עושן כן או יורשו ע"ש. ולדכריה' ל"ל כמו דלפרס' לשון סמ"ע ועושן היורש שהמשכון נאום. לכוננו שחפשי המורה שחשכע אשת המוריש שהמשכון חבד שלא כשיענה. היינו שפסק דשבע שא"י חס' נאום כשיענה. דל"ל לא ח' ארי"ף משניו. וכ"ל דזוק: שאין אינו כל המפקיד כו' חלל כשי' הנלוה ח' ולאמר שנתנו לאשתו כשכביע אימה. בקל"ה סו' רל"ח ס"ח ה"ח מהריטוב"ה דגם כחפף מהריטוב"ה שנתנה אשת המוריש זולת כשיענה המורה חמילה שמכר לאשתו ע"ש. ומלשון הרי"ף

תקנב

יורש שהוציא שטר א' שכתוב בו כי מורישו

יש לו משכון כך וכך וטעון היורש שהמשכון אבד סן הבת המורישו והורה אחד שהדין הוא שתשבע אשת המוריש שהמשכון אבד שלא בפשיעה ויטול מה שבשטר והביא ראיה סבל המפקיד על דעת אשתו ובניו הוא מפקיד. והשיב רב אלפס כי הוראת טעות הוא זאת שאין אוסר כל המפקיד ע"ד אשתו ובניו הוא מפקיד אלא כשהי' הסלוח הי' ואמר שנתנו לאשתו שגשביע אותה אבל הדין כאן שאין על הנתבע לפרוע בשטר זה כלום אא"כ המשכון מצוי וא"ל יורש נשבע שבועת היורשין וגובה הבא ליכא למוטר הכי משום ששטר מלוה שאנו אומרים בו יורש נשבע הוא ודאי ומציא מידי ספק משום ששטר מלוה ודאי והפרעון ספק. אבל

ורבינו לא משמע הכי דלי יכבוד כהריטוב"ה ה"ל להזכיר גם שבעת המלוה שמכר המשכון לאשתו. ובפ"ח בח"מ כו' רל"ח סס"ק כ"ח הוכח הדיעה דלשח' האומר שזכר לה הוכל לפטור בעלה כשיענה כיון שאינה ש"ש ע"ש. ונראה דהרי"ף חיו סובר כן דל"ל גס כשהמלוה ח' ולאמר שנתנו לאשתו למה יגבה חובו

חובו: שביע. כיון דמלוה ש"ס על המשכון והאשה אינה ש"ס
גוי במחל'ה כ' שומרים ס"ס ל"א :

תקנו ואינו קודם לאמו ט'. ביוצ"ד סי' רנ"ב בש"ך סק"י
כזה דמיירי באין בשב"י זו ס"ג דל"ב חייו קודמים לשל

אמו ע"ס. ומשמע דמ"ד קודמת
לאביו ורבו ומהמה דבאמו ים
ס"ג וגם עבדי איכורה אלס זה
ממעלה דים באביו ורבו נגד אמו.
ובצרכי יוסף שם הביא מהארת'
הדאיות דטוח קודם לאמו וכהכ
דנכספרו ועבר יוסף חרין ק"ה
ט"ז. וספר ש"י ויפך חרין ק"ה
ולמשה' ים לוקומי יסוד' כים
משש ס"ג ס"ג ולכן הוא קודם
לאמו :

תקנו גלה הלוה לאשה אל
שמן שהבעל יסלם
לו. כר"ן פ' בתרא דתוכות
הביא מהרשב"א דדוקא במסרס
שממנה מזונה שחיוב לה בעלה
והו' דל' כפרע חוב חבירו ש"מ
אבל צדדים סהם גובה מהבעל
ללו בחורה מתנה נתן אל
בחורה הלוה וסר"ן הדין אף
ללו במתנה נתן מיחו סתמא
ארעא דבעל מיח ולא ארעא'
דידה שידוע ד"ן לאשה נכסים
ולא מסלק ארעא' שמתחייב היא
בסס כדי שיוכל לגבות מבעלה
והגביותו ללוה כ"ע דיני גמירי
ט' ע"ס. והכ"ל להחיות סברה
הרשב"א דמסבגרא דגס צפירס
שפרע חוב חבירו י"ל נמי ללוה
במתנה נתן אלל דסמך סהלוס
יפרענו. ור"ל לכורה תקני אף
דהלוס פגור מלסס' לו וסבכרת
סידוס' דמלי אמר מסיס הוינל' ל'
ומחיל לי עב"מ בח"מ ס' קכ"ח.

מ"מ כענינא דלל נתחין למתנה
כדי ידע'י' דלל נתן למלוה אלל
מ"ד שיפרענו הלוה וכיון דהלוה
פגור מינא דהוי נתינה בעטות
והבעט מעשותו מסמלוס. וז"ל דכיון
דכפי משמעותו לשונו שפרע בעד
הלוה ולא אחי שנותן ע"ד שהלוה
יפרענו דייני' רק כפי משמעות
לשונו דמשמע שנותן לתלוטין
צלי חתני'. וזה אף שכברו לנו
דבלבו נתחין ע"ד שיפרענו
הלוה ה"ל דברים שבלב דקיי"ל

לזינו דברים. וכעין שכ' סמריד פ' אלמנה מוציא דמשמע דברי
פיו צעין אחר ומתכונן בעיני אחר אש"פ כדברו לנו שחישב
בלבו לבעל דברי פיו בחר דברי פיו אל' ור"ל מתנאי שאל
נעשה כדיונו מן דלוחי ובעל המעשה ס' ור"ל ש' כדברו לן שב"ד
התנאי דיבר כו' ע"ס. וס"ג משמעות לשונו שנותן למלוה
בפריעת חוב דלוחי ח"א להטמים בהשגן שאינו נותן אלל ע"ד
שיפרענו הלוה ואף שכוין לז' ס"ל דברים שבלב. והו' שייך
במשפוט שנותן בעד חוב חבירו אבל כשפרסם אשה חבירו סהם.
גם כענינא כסר"ן דמסבגרא ארעא דבעל נתינה. עב"פ לא
פירש זה בפיו רק אחדין שבלבו לתכוון כן משום לידוע שאין
לס נכסים מ"מ כיון דכדור לן דלוי ידע שהבעל פגור לא ה'
מתן וחי נתינה לס בעטות ומיין דנתינה לס ה' ג"י עשות

הוא מלי להבוע מאשה. ול"ס לומר כיון דלח אחי שאם הבוע
לא יסלם תשלם היא ה"ל דברים שבלב. וזהו דל"מ דברים שבלב
אינו אלל כשדברים שבלב כותר לדברי פיו. אבל כאל דזה
שנותן ארעא דבעל ג"כ לא פירש ואינו רק דברים שבלב הרי
ממ"מ חייבה דלוי נתיב בחר כוחות
בלבו שנתן ארעא דבעל הרי ים
עליו טוונת הלב שלא כו' ונתן
אלוי ידע שהבעל פגור דזה משוי
להנתינה כהנה בעטות דמלי
אלמנה כך דברים שבלב מהך.
ואל לא חלי' כלל כהר מחשבת
הלב הרי לא נתפרס כלל שנתן
ארעא דבעל וממילא היא שקבלה
לחוי שחשם וכיון דעכ"פ רמי
חיוב על האשה ממילא חייב
הבעל על נתן. ועי' בלח"ס
ס' ע' ובאבני מלואים שם סק"ח
ובספרי נכור שגרס ר"פ ים
כיון דהו' :

תקנה כיון דמסד' חייב
הלוה לדוע למלוה לל
קרי ל' הפסד. כדברי משפט
ס' קכ"ח סק"ב ביאר דכיון דלוי
חייב לשלם חוב חבירו לך כשפירע
פגור אלל כתיבנו מסמון דנקרא
הפסד כיון דלוי חייב להגמון
כלום ודממנה חייבו להליל חבירו
מפסד חייב לשלם לו דממה
למחיר אבידה דכיון דרממנה
חייבו להחזיר לא אמר להחזיר
ולספסיד שלו ס' והק' אמר' כחוס'
צ"מ דל"א ע"ב בהל דס"ח אינו
חייב לקדם דכדוים ומקולס בשכר
ומ"מ חייב בשכר ונטל ספרו
מכסח' צ"ד. דרק דיעבד גלל
נקבט ע"ס בשכר פגור דחבי
כנו"א כו' ולכתחילה גס ע"ס חייב
לקדם בשכר ט' דחייבו ורממנה
להחזיר אבידת חבירו ולהליל
מפסדו ע"ס. וק"ל מסבגרא
דע"ג מניין לרואה חבירו שנובע
בנהר כו' שחייב להליל ח"ל
ל"ח על דס רעך ופירך מהסס
נפקא אבידת גופו מיין ח"ל
דכשבונו לו ומשי' אי מהסס ס"א
כנפס' אלל מיסרס ומגור אגורי
לא קמ"ל וכדפרש"י ל"ח על ענמך
משמע אלל חזור על כל דלדין
שאל יאכד דס רעך ע"ס. ומשמע
דשבת ממונו דלל קלי קרל

תקנה מי שהלך למדה' ועמד אחד ופרנס את אשתו
קיי"ל כהנן דהניח מעותיו על קרן הצבי
דדוקא כנן שלא הלוח האשה אלא שמכך שהבעל
ישלם לו אבל אם הלוח לאשה לצורך מזונותיה או
לצורך דבר שהבעל חייב לעשות לה כיון דבעלה חייב
במזונותיה חייב בעלה לפרוע מדרבי נתן כך פרש"י :
תקנה ראובן שנתפס ביד עו"ג והלך שמעון ופרה
אותו שמעותיו ולאחר זמן ביקש שמעון מעותיו
סראובן חייב ראובן לשלם לו. וז"ל לפרוע חובו של
חבירו דפגור ואפי' על משכון משום מבריה איי סוכמי
חבירו ואמר בירוש' אפי' בע"ח דוחק. הא לינא כמו
שפ"י ר"י דמבריה ארי ל"ש אלל היבא דמצילו מן הצער
לוי היבא דמצילו מן ההפסד דאו ודאי חייב לשלם.
ואע"ג דפרוע חובו מצילו מן ההפסד ואפ"ח קרי ל' מבריה
ארי ש"ח כיון דמן הרין חייב הלוה לפרוע למלוה לא
קרי ליה הפסד והר' אברהם בר' אפרים כתב שעם אתר
דשי"ח פגור דשמא ימחול לו חובו ואפילו על משכון
שמא יחזיר לו משכונו ואינו מצילו מן ההפסד דאי.
אבל אם חי' ערב או קבלן וקדם ופרע חייב הלוה וכן
היבא דמצילו מהפסד דדאי עב"ד :

תקנו מעשה שבא לפני ר"ת בראובן שהי' חייב
לשמעון סנה ופגור ראובן וצוח שמעון שלא
לקבורו עד שיפרעו לו הסנה שהי' חייב לו והי' ידוע
שהי' חייב לו וחשבו ד' שמריה שיוכל מן הרין לעכב את
קבורתו עד שיפרעו לו וקיבל ר"ת ז"ל את דבריו. ואם
שמעון

דל"ח כו' ט"ז גם לכתחילה אינו חייב לאגורי כדי להליל מהפסד
דשם הא לא מיירי מחיוב תלוטין רק לאשפן חיוב המלוה. אך
י"ל למ"ס הרמב"ם בסס"מ לאין ס' רנ"ו מהפסד מניין שאם
ידוע לו דעות שאין לשחוק ח"ל ל"ח על דס רעך וכהכ
דמיירי גם בעדות ממון וכו' בשער משפט ס' כ"ח סק"ב דלמדת
ממון הוא ע"ד אסמכתא דשיקר קרא בנפשות מיירי ט"ס. וכיון
דעכ"פ אסמכתא רבין לעדות ממון אקרא דל"ח על דס רעך
ממילא ים חיוב מדרכין כממון כעין חיוב בנפשות מסי' וכן
כנפשות מחוייב אף למגיד כנפשות מל"ח ה"ג מחוייב מדרכין
לאגורי גם משום הפסד ממון וגם מתחת חיוב דרכין שעליו
שייך לחייב הכבולס לשלם :
תקנו שיוכל מהד' לעכב קבורתו. בלח"ס ס' ק"ז ס"ב דחא
מ"מ

מ"ש הח"ל לעבד קבורתו נפשי יורשים אלמנים עד שישלמו .
 לחץ קפוד עון בניס על אבות ע"ש . והל"ל לדכנהדרין
 דר"ב דרש ר"מ אח זכיה הוא מחלתה כו' חומר הרור שזו ילד
 ס' הר"א כאן קרין רשיעא בר רשיעא ואפי' לרשיעא בר זרין
 כמאן כהאי הנה . הרי מליני
 קדידע עון בניס על אבות ביחול
 פהי דקריאה קטע דלפבר הוא
 יוסר ניוול מטיוב קבורה . ובפרט
 דמסחמא ידע האב מאלמוח בניו
 ופשע במאי דלא שילס קודם נותו
 ועי' דוגמא ליה בכחכותה דל"ד
 ע"ב בחור"ס אלה ועי' ביר"ד
 ס' של"ד ס"ו . ובמ"ש הכא מר'
 סמרי' בח"מ סס איהא ר' כמחא :

בפחות יותר היא יותר גנאי ללוה ולקר חוזר למשל לחין הכרז
 שריות השלום ע"י גנאי למשל . ורק בשבט לחין שום
 גנאי למשל כזה הוא דכונר הר"א דזכה השלום . ובח"מ כ"ס
 קפ"ג אהא דתפטר בפחות נרשם כ"י בשם הגמ"ר דתחנות
 ובדין דלח"כ בסבר על ק' בקבל
 ר' נרשם ובגמ"ד פ' הלוגה
 ע"ש . ובגמ"ד פ"ג פ"ג
 מידון דר"ש מיימי כנהפטר בפחות
 ולמחש"ת יש חילוק בין שני
 הדברים לר"א . ועל הדחי' דר"א
 מדל"ר' הוסיק מהמנה לחברו
 ואמר אי אפשי בה לא יהודס
 זכה אלמא משילאה מת"י הדיח
 דעתו והסביב הרח"ש דש"ס
 שכנר קבלס וזכה בה המקבל
 כו' . ר"ל דר"א מפדס כרשב"ס
 ככ"ב דק"ח דר"ל מיימי כחוח
 מעיקרא . וכשימטא דמשימט
 להש"ס מדל"ל דהתיס למימתי'
 דמיימי בין כחוח מעיקרא ובין
 כשחק ולכסוף לוח . ובחוח
 מעיקרא זכה המזיק מניס
 היסח הדעת דנותן ובשחק ולכסוף
 לוח מניס דאי אפשי הו' לכן
 הפקר . לא תקפי"ק החוס"ס
 דהיכי פריך לר"ל מדל"ל ר"ל
 על שדה זו דלא אמר כלום
 לישמי דר"ל מיימי כקודם שבחש
 לידו . וכן מאי פריך לר"ל מדינן
 דלובלון בתחומה סה' לוקמי'
 דנבנן בשחק ולכסוף לוח והל"ל
 כחוח מעיקרא ע"ש . דלמ"ש
 דמשימט להש"ס דר"ל מיימי ככל
 גוויי ח"ס כז על וכן ק' השלישית
 דחסס כמזון . ובדלחיתו משור
 הספקל שחוחו עזי וכל הקודם
 וזה דדחה כרס"ג דש"ס דמשנגמר
 דינו דתפטר כהחל מתייבש דל"ש
 שיומנו להעדים אכל הכא דלף בתר
 דתנן לשמעון אי אמר רחובן השביבס

שמעון ה' קרובו של ראוּבן בני המשפחה מוחין בידו
 שלא לעבד את קבורתו שלא לנוולו :

תקנו נקיסה ונטירה לא שייך אלא בדבר מסון
 כדארמין ביומא ובתורת כהנים אבל בשאר
 דברים לא . וביומא אמר דת"ח שבויהו בפרהסיא נוטר
 בלבו ולא ימחול עד שיבקשו ממנו מחילה ואם סהל הע'
 נעש וכן פי הוציאו עליו שם רע לא ימחול עד
 שיבקשו ממנו מחילה אבל בשאר דברים שארם מתקונא
 עם חבריו סרת הסידות הוא להעביר על כל פשעיו
 ובשיעלה על פטותו יאמר הריני מוחל לכל מי שזיעוני
 היום כמו שהי' אומר אהר מן ההבמים שרי לי' מארי
 לכל מאן דמצערין :

תקנה ראוּבן שהי' חייב בעות לעו"ג ולאחר זמן
 רצה לחזור בעיר ושלח ד' פרהים לחבריו
 לפרוע לעו"ג ופטר זה שלוחו בשנים וראובן תובע שני
 פרחים הנותרים הרין עמו ובמה יזכה השליח כמותר כך
 השיב רבנו שמחה ז"ל . וראייה מסעשה דרב ספרא
 בפרק הנוול בתרא :

תקנת פסקין הילכתא דפשרה צריכה קנין . ואפי'
 אם אמר אתם ערדי צריכה קנין וה"מ בפשרה
 שנעשית ע"י שנים דלא הו' בר' אבל ע"י ג' דחוו' בר'
 לא בעי קנין וכן פסק רב יוסף טוב עלם ור' שמחה
 וריא"ו והר' סאיר וכן ההלכה מוכחת . ואע"ג דמחילה
 לא בעי קנין מהילה הנעשית ע"י פשרה צריך קנין
 מתרי מפני דאי לא קנו מיני' מצי למיסר משטה הייתי
 בכס מפני שהייתם מפצזים בי לחסול אמרתי דברי
 הוואי לרחותכם מעלי . א"ג מצי אמר אמרתי דברי
 לקבל מה שיתן לי והמותר אחבענו וכל זה ל"ש בפשרה
 הנעשית בכ"ד דלא מצי למיסר משטה הייתי וגם לא
 מצי למיסר והמותר אחבענו דכיון שיצא סב"ד וזאי
 שוב אין בר' אחר נזקקין לו . אך רש"י ורב אלפס פ'
 דאפי' בנ' בעי קנין ופשעא דמחילה א"צ קנין פ' רב
 אלפס מפני שמעצמו מוחל :

פסק

לי לחסור בהם עד שיהצטע העו"ג לר"ל להבינו וכו'ן דלחתי יש לו
 זכות זה לא חסר דעת' ע"ש . ל"ל דלף ד"ל כן על עיד אחר נתינתו
 לשמעון מ"מ כשהס כשיעור סיניאס להעו"ג קודם שחודע רחובן דלא
 מלואו אז מתייחס מעטס דסבר דכנר עשה שלימותו וסילס להעו"ג .
 ודף דלס קודס שיעור כדי שיצוא להעו"ג עדיין כדמות רחובן
 קאי הו' שמעון שומר דראובן . מ"מ מהי יאות דלח"כ דראובן .
 למ"ס המח"א ה' קנין חלז ס' ח' כשימט הרמב"ן דרק כשהוא
 ביד ש"ס ל"מ יאות בעליו וכשהוא ביד ש"ס מהי יאות בעליו
 ע"ש . ובמידון דסר"א דלא הזכיר שבי' שלוח בשכר יאות יאות
 דראובן דלח"כ . ודף דנכ ככדי שחפשי שליח לנול לעו"ג נות
 אינו ודאי כנר שילס . מ"מ גס על הספק שייך יאות עי' כהוס'
 ר"פ אלו מליאות וסס כספיי נפש חו' . כנ"ל כיוסב שימט
 הר"א . ובמדרי' פ' בתרא דב"ק כ"ב בשם ר' יקי' :

תקנת וה"א פ' דלפי' בנ' צע קנין . כדכרי יוסף כתיב
 ס' י"ב כ' ממהר"ש ק' מדרי"ף שפנינו קין ראי'
 ובחש' כ"ב ע"ש . ומלחתי בחשו' הר"ף כ' קל"ח אעשה שרי'
 כמובב כ"ד כגון פשרה ומחילה כו' שחין הפשרה קיימת אלא
 בעי קנין ואין כמותב כ"ד אלא בהודאות שח"ל לא קנין ולא חס'
 שני ע"ש . ומזה לא מוכח כ"כ דר"ל דלא מיידי כח"ש כ"ד
 הפשרה דכס"ג אפטר דמהי בלא קנין . אלא שנעשה כמושב
 כ"ד שלג ע"י כ"ד דומיא דהודאה ומחילה שחין הפשרה מביד'
 אלא לפיכס וע"ז הסיב דל"מ בלא קנין [ועי' פ"ח בח"מ ס'
 י"ב

שמועון ה' קרובו של ראוּבן בני המשפחה מוחין בידו
 שלא לעבד את קבורתו שלא לנוולו :

תקנה ראוּבן שהי' חייב בעות לעו"ג ולאחר זמן
 רצה לחזור בעיר ושלח ד' פרהים לחבריו
 לפרוע לעו"ג ופטר זה שלוחו בשנים וראובן תובע שני
 פרחים הנותרים הרין עמו ובמה יזכה השליח כמותר כך
 השיב רבנו שמחה ז"ל . וראייה מסעשה דרב ספרא
 בפרק הנוול בתרא :

תקנת פסקין הילכתא דפשרה צריכה קנין . ואפי'
 אם אמר אתם ערדי צריכה קנין וה"מ בפשרה
 שנעשית ע"י שנים דלא הו' בר' אבל ע"י ג' דחוו' בר'
 לא בעי קנין וכן פסק רב יוסף טוב עלם ור' שמחה
 וריא"ו והר' סאיר וכן ההלכה מוכחת . ואע"ג דמחילה
 לא בעי קנין מהילה הנעשית ע"י פשרה צריך קנין
 מתרי מפני דאי לא קנו מיני' מצי למיסר משטה הייתי
 בכס מפני שהייתם מפצזים בי לחסול אמרתי דברי
 הוואי לרחותכם מעלי . א"ג מצי אמר אמרתי דברי
 לקבל מה שיתן לי והמותר אחבענו וכל זה ל"ש בפשרה
 הנעשית בכ"ד דלא מצי למיסר משטה הייתי וגם לא
 מצי למיסר והמותר אחבענו דכיון שיצא סב"ד וזאי
 שוב אין בר' אחר נזקקין לו . אך רש"י ורב אלפס פ'
 דאפי' בנ' בעי קנין ופשעא דמחילה א"צ קנין פ' רב
 אלפס מפני שמעצמו מוחל :

פסק

לי לחסור בהם עד שיהצטע העו"ג לר"ל להבינו וכו'ן דלחתי יש לו
 זכות זה לא חסר דעת' ע"ש . ל"ל דלף ד"ל כן על עיד אחר נתינתו
 לשמעון מ"מ כשהס כשיעור סיניאס להעו"ג קודם שחודע רחובן דלא
 מלואו אז מתייחס מעטס דסבר דכנר עשה שלימותו וסילס להעו"ג .
 ודף דלס קודס שיעור כדי שיצוא להעו"ג עדיין כדמות רחובן
 קאי הו' שמעון שומר דראובן . מ"מ מהי יאות דלח"כ דראובן .
 למ"ס המח"א ה' קנין חלז ס' ח' כשימט הרמב"ן דרק כשהוא
 ביד ש"ס ל"מ יאות בעליו וכשהוא ביד ש"ס מהי יאות בעליו
 ע"ש . ובמידון דסר"א דלא הזכיר שבי' שלוח בשכר יאות יאות
 דראובן דלח"כ . ודף דנכ ככדי שחפשי שליח לנול לעו"ג נות
 אינו ודאי כנר שילס . מ"מ גס על הספק שייך יאות עי' כהוס'
 ר"פ אלו מליאות וסס כספיי נפש חו' . כנ"ל כיוסב שימט
 הר"א . ובמדרי' פ' בתרא דב"ק כ"ב בשם ר' יקי' :

תקנה ויל' דל"ף הו' בעודא ארבעה ור"ל . לכחורה ארבעה
 בעודא דר"ש דלח"ו להפטר [עי' בהגמ"ד פ"ח
 דתחנות] ד"ס לתוס' בחמיריות השליח מה שחפשי ככחוח ומ"מ
 פסק דשייך למשלח כ"ש בידון דר"א דסכח ואין שהשלוחה השליח
 כזו דודאי לר"ש שייך למשלח . וחלוי כחוחו להמבולר בתחנות
 דל"ח כמכר כדבר שחין לו קלבה הכל לנעל המעות . וא"כ בשלחו
 להפטר הו' בשלחו לקנות חובו ופטר חשבו כמכר עי' בח"מ
 ס' ר"ה . וכיון דאין קלבה כמנה שהפטר לכך שייך לנעל
 המעות וגם ר"א יודע כזה ורק בשכר סוכר ר"א דשייך לנעל .
 אכל אה"ל דהר"ס יודה בעבודת דר"א דהא כר"ל הולך לתרן
 הא דרב ספרא דשייך החמור לר"ס משום דהוא דרך נס שלא אכלו
 הארי משח"כ שפחחו כמבולר ברש"פ פ' בתרא דב"ק ס' כ"א .
 וא"כ הר"ס דכביא סרתי' מר"ס לידון שלו וע"כ דל"ל החילוק
 דדרך נס ע"כ גס בשכח יסבור דשייך למשלח . ע"ל בעטס דודה
 הר"א בידון דהר"ס דהמחפשי עס כע"ח בפחות מכפי שנגיע
 לו מסכנר דגנאי הוא להלוה דמלמח או על אלמוסו דלוה או
 על עיניו [עי' סמ"ע ס' ס"ה ס"ק מ"ט] וממילא כל דמהפטר

י"ב ס"ק י"ב ג' דגם פקדה שעשו בע"ד בעלמם לעמין שזויל
מתחבב לנחוב לרין קרין . וע"פ דבש"ו הרי"ף סי' ק"ג ו"ג :
תקם פסק הר"מ כ"ד דלמך שכיר יום גובה כל היום .
כ"ז ביראש סי' רס"ד . וע"פ הוא או קלרו בלשונם

טול דינר והעבירי ח"ל אלא שכ"ו . המח"א ה'
שכירות סי' ע"ו הביא מ"פ הסמ"פ סי' רס"ד הא'
דנוטל שכ"ר עמרה אף שהוא בע"ד ממלאכה לדון דכל השנה
כברוזה לעבור דרכן ליתן שכ"ר איתו עדיף משום לורך גופו או

ו"ל שכיר שעשה דיום כו'
כמבואר בב"מ דק"ח ודבט"ע
ח"מ סי' ע"ט . והגאון חיד"א
בספרו יעיר לחן במערכת ה'
לאו ג' חזק מ"פ ב"מ סי' קמ"ח
מהר"ב ראשון לליון בדעת הרי"ף
דלי פליגו רב ושמאל בני' המטה
ופשט המטה מתיישבת ע"י
כחד מתייבב הלכה כמותו אף
דליו כ"כ באיסורא ובשמאל
בדיוט ע"פ . ולכאורה מה"ד
ק' דהא טס פריך מדהן שכיר
שעשה גובה כל הלילה וכל היום
חיובתא דרב וכדפרש"י דשמאל
מוקי לט בשכירות שעשה לילה
ומשי אמר לך רב ללדדן קמי
שכיר שעשה דיום גובה כל היום
שכיר שעשה לילה גובה כל
הלילה . ובדלוי אף דרב משמי
כן . ויתר מתיישבת המטה
לשמאל ובכרת המטה וחלמי'
פסק טס הרי"ף כ"כ . לך רחמי
בבגמ"י פ"ח משכירות דחייב
מתוקה רב ושמאל לפלגותא
דדינא ומ"מ פסקי' כ"כ משום
דרב חייב כ"כ והמאמר כ"כ
ור"י ור"ס הלכה כ"כ כדלית
בתיובין דמ"י ע"פ . וח"כ כ"כ
דנימח להר"י דמתייבבו לפלגותא
דלחומר דפסקו כ"כ אף אי
הסמ"מ מתיישבת הפשט ויתר
כשמאל [כ"ן דע"פ] דאשר
לישכב גם כ"כ מתעב דרב
אחי כ"כ רובין כהדיו כוהי'
וגם הסמ"מ איתו מוכרח דחולקת
והרב ראשון לליון לא אמר רק

תקם פסק הר"א סמין כ"ב דאמר שכיר יום גובה
כל היום שכיר לילה כל הלילה ואחד
שכ"ר אדם ובהמה וכו' עובר עלי' משום לא תלין .
ודוקא בוסן שתבעו :

הכלל ממנו והק' המח"א להשבת
לכירה יוכיח שהף שזרין ליתן
שכ"ר להליכה ממקום למקום
עכ"ו כיון להשמת מלוא עבד
ל"מ ליוטל שכ"ר עכ"ד . והכ"ל
דכרתה הסמ"מ הוא כעין ככרת
ב"אח"ה סי' ט' ב"צורים ס"ק
בטעם דיינין ע"ו שטוליס שכ"ר
לדון דליון שנתחמו לדון איס
עוסקים במלאכה ומ"מ ולולא זמח
הי' גדולו עוסקים דמלחן וכו'
פרנסתם הוי כמלאכה ויכרת

תקמא פועל שחחר בו קודם נמר מלאכתו ידו על
התחתונה דאם יבול בעה"ב למצוא פועל
אחר באותן הרמים הרי טוב ואם לאו אה שכרו כו'
בעה"ב ישכיר עליו אחר ויתן לו כל שכרו אחר שישלים
כל המלאכה ואם לאו יוסף עמיו וינמור מלאכתו ואם
יבוא סמסון הפועל בידו יתפוס כפי השכר שנתן לו :

הכלל ממנו והק' המח"א להשבת
לכירה יוכיח שהף שזרין ליתן
שכ"ר להליכה ממקום למקום
עכ"ו כיון להשמת מלוא עבד
ל"מ ליוטל שכ"ר עכ"ד . והכ"ל
דכרתה הסמ"מ הוא כעין ככרת
ב"אח"ה סי' ט' ב"צורים ס"ק
בטעם דיינין ע"ו שטוליס שכ"ר
לדון דליון שנתחמו לדון איס
עוסקים במלאכה ומ"מ ולולא זמח
הי' גדולו עוסקים דמלחן וכו'
פרנסתם הוי כמלאכה ויכרת

תקמב מעשה שאירע באחד שננגב סמונו ונדד
לאחר ק' דיגרים שיעשה בהשבעות לירע
מי נגבו וכן עשה ולא רצה בעל המסון לפרוע הק'
דיגרים שהתנה עמו סראמר בפרק הטול בתרא סי'
שברח מבית האסורין והיתה מעבורת לפניו ואמר לו
טול דינר והעבירני אין לו אלא שכרו וחייבו רבינו יצחק
לשלם לו כביצוא בהו ובענין הרפואות דרך בני אדם
ליתן דמים כרובים ולא נאמר בזה ששיחב בו :

הכלל ממנו והק' המח"א להשבת
לכירה יוכיח שהף שזרין ליתן
שכ"ר להליכה ממקום למקום
עכ"ו כיון להשמת מלוא עבד
ל"מ ליוטל שכ"ר עכ"ד . והכ"ל
דכרתה הסמ"מ הוא כעין ככרת
ב"אח"ה סי' ט' ב"צורים ס"ק
בטעם דיינין ע"ו שטוליס שכ"ר
לדון דליון שנתחמו לדון איס
עוסקים במלאכה ומ"מ ולולא זמח
הי' גדולו עוסקים דמלחן וכו'
פרנסתם הוי כמלאכה ויכרת

תקמג כתב הר"א סמין דכל הרברים העושים
בהשבעת שדים אינו כישוף דאמר' בלשיחם
אלו מעשה שדים בהפיהם אלו מעשה כשפים . אלמא
השבעת שדים אינו כישוף ותנא שרי שמן שני בצימ
מותר לשאול בהן ואין הלכה כר' יוסי ואפי' ר"י לא
אמר אלא מפני הסכנה :

הכלל ממנו והק' המח"א להשבת
לכירה יוכיח שהף שזרין ליתן
שכ"ר להליכה ממקום למקום
עכ"ו כיון להשמת מלוא עבד
ל"מ ליוטל שכ"ר עכ"ד . והכ"ל
דכרתה הסמ"מ הוא כעין ככרת
ב"אח"ה סי' ט' ב"צורים ס"ק
בטעם דיינין ע"ו שטוליס שכ"ר
לדון דליון שנתחמו לדון איס
עוסקים במלאכה ומ"מ ולולא זמח
הי' גדולו עוסקים דמלחן וכו'
פרנסתם הוי כמלאכה ויכרת

תקמד כתב הר"א סמין דאין להוסיף על אותן
שמונה בתוספתא דשבת שמעשה האמורי
דכיון דחכמים פירשו אותן שהיתה קבלה בידם שהיי'
מחוקותיהם אין להוסיף עליהם כי אין המעשים החם
הלויים בכבירא רק בקבלה אותן ההוקות שהורגלו לעשות
כן . והר' אברהם בר' אפרים נתן כלל דכל המשים
לעצמו סימנים אי יארע לי כך וכך אעשה דבר פלתי
ואי לא יארע לי לא אעשה הי' נידוש וממעשה רינות
כן שאול אין ראי' כי לא עשה אלא לזרו גערו . ואין
זאת כוונת הר"א סמין : כתב

הכלל ממנו והק' המח"א להשבת
לכירה יוכיח שהף שזרין ליתן
שכ"ר להליכה ממקום למקום
עכ"ו כיון להשמת מלוא עבד
ל"מ ליוטל שכ"ר עכ"ד . והכ"ל
דכרתה הסמ"מ הוא כעין ככרת
ב"אח"ה סי' ט' ב"צורים ס"ק
בטעם דיינין ע"ו שטוליס שכ"ר
לדון דליון שנתחמו לדון איס
עוסקים במלאכה ומ"מ ולולא זמח
הי' גדולו עוסקים דמלחן וכו'
פרנסתם הוי כמלאכה ויכרת

כפשט המטה אינו כ"כ ולא מליו תחא דמשיע לרב כהדיח :
ואחד שכ"ר אדם ובהמה וכו' . ביראש סי' רס"ג נקיע מהס"כ
גם קרקע . ורבינו דכתב פסקו והשמיע קרקע משמע דס"ל
כסמ"מ שהוכח בעור ח"מ סי' של"ט דבשכ"ר קרקע איתו עובר :
תקמא פועל שחחר בו קודם ג"מ ידו עה"ה . בקבלן איירי
דשכיר יום חחר ואין ידו עה"ה כמבואר בב"מ דע"ו
ובטע"ע ח"מ סי' של"ג . ועי' בחוס' רפ"ו דכ"מ ובספרי נפש
חי' דוכחתי דלפעמים קרי לקבלן פועל : ואם לאו יוסף כו' .
אם ואם לאו קאי אהיכא דלחן שכרו ביד בעה"ב שכבר נתנו
לפועל ואחמתי' דיוסי' מהשכר שנתן לפועל חיי דקרי מנחן
הפועל ופוסק כשכרו על מנחן הפועל בידו יתפוס כפי השכר שנתן
לו . ומ"מ אשר נתן לו ככוונה לפועל קמא . כהס ב"ש"ן סי'
של"ג ס"ק כ"א מבואר דכ"ג חייב פועל להחזיר גם בלא תפוסה .
וכשימטא ואם לאו קאי על כשהשכר ביד בעה"ב אלא שאינו מולא
לגמור ופוסק כשכרו על מנחן הפועל לראשון וע"ו ר' רבינו דבשיחפוס
משל פועל יהי תפוסתו [אף דמשיע רמוס להרא"ש דל"ף פועל
לשלם משיכו כלא תפוס] גם זה לא מלאה חדר לרבינו מי
שיכבדו כן . דאף להש"ש ה"ש"ן מהר"ב"ן ורש"כ"א דככלי לחמנות
ביד בעה"ב אפי' בדבר שאינו אבד שוכר עליהם עד כדי שכ"ר
לגמור . ואפי' יומא כלי לחמנות ל"ד דלא כמ"פ הש"ך ע"פ .
כ"ן איתו אלא כשכבר חפוס ועומד אכל שיהי תפוסה דלהב"א
לא שמענו וז"ל

הכלל ממנו והק' המח"א להשבת
לכירה יוכיח שהף שזרין ליתן
שכ"ר להליכה ממקום למקום
עכ"ו כיון להשמת מלוא עבד
ל"מ ליוטל שכ"ר עכ"ד . והכ"ל
דכרתה הסמ"מ הוא כעין ככרת
ב"אח"ה סי' ט' ב"צורים ס"ק
בטעם דיינין ע"ו שטוליס שכ"ר
לדון דליון שנתחמו לדון איס
עוסקים במלאכה ומ"מ ולולא זמח
הי' גדולו עוסקים דמלחן וכו'
פרנסתם הוי כמלאכה ויכרת

הכלל ממנו והק' המח"א להשבת
לכירה יוכיח שהף שזרין ליתן
שכ"ר להליכה ממקום למקום
עכ"ו כיון להשמת מלוא עבד
ל"מ ליוטל שכ"ר עכ"ד . והכ"ל
דכרתה הסמ"מ הוא כעין ככרת
ב"אח"ה סי' ט' ב"צורים ס"ק
בטעם דיינין ע"ו שטוליס שכ"ר
לדון דליון שנתחמו לדון איס
עוסקים במלאכה ומ"מ ולולא זמח
הי' גדולו עוסקים דמלחן וכו'
פרנסתם הוי כמלאכה ויכרת

תקמז והף ר"י לא אמרם אלא מפני הסכנה . הרא"ש ס"פ
ד' מייכות כ' דלחן ראי' מוח אלא לשאל בכה לגמיר
על בגימה אבל לעשות מטבה כעבור דר"ח ור"ח לא ותיבא
ליאישתפוקי כיון דפ"י שרים אף עבדי' מעשה אלא לכושי כדאמר
בסמון לא מיקרי מעשה ככה"ג ע"פ . ולכאורה מדלוחא בתולין
דק"ג ע"כ לענין חלוין מבוהן לבית אמ"ס דמחוסר קריבס לאו
כמחוסר מעשה דמי . ללמוד גם לוס דקריבס איתו מעשה . אך
טס פרש"י מחוסר קריבס שנתרחקו זה מזה מעט . ואפי' יל'
דמוחוק הרבס שקיב מעשה . גם אולי אין לדעתה סמימיס .
ועי' ביראש סי' פ"ב :

תקמז המשים נלמחו סי' אי יארע ט"י הששה כו' ה"ו
יחוש . כ"כ הרמב"ם פ"ח מעב"ד ה' ד' . וכשגמר
בלבו יחוש זה ולא יאולא שכ"ר אי אבדו או לאו י' ללמוד מייחוש
דשחוט תרגולת וז שקרא כתינגול דאסור ומבואר ביו"ד סי'
קנ"ט ס"ג בשם מהר"א דכשלינו אומר העטס אלא סחם שחטנו
תרגולת

הרנגולה וזוהר וצניאר הנר"א שס' ודבריו קשים כחומץ
לשינים לנכוד דעה המקום ע"ש. ואל"כ גם ביהושע לאי יארע
כו' למסר"א מורד בשלא סוליו"א בפיו ולהגד"א אכור דלון לחלק
היותוהי"ס. ובמ"ס רבינו דמונתן און ראי' ללא עשה אלא לזרו

וערו. כ"כ התום בחולין לר"ס
ע"כ דכל"ס נמי הי' עולה.
ולחלוקה תקף עכ"פ אין הכסף
לנערו דנערו הי' מסתמא כל
סמיכת דעתו על הסיון שאמר
זינקן. ולמסר"א יתחל דיוון
דנערו לא סוכר סכו"ל ל"ל כס.
וע"ש בח"ס ד"ס בית :

תקסה ויונתן נתן טעם עלי' וירידה. י"ל ע"ד

דכתיב בפי' קתח שלמרו דתן
ואזכירם לא נעלה דפרט"י פיהם
השגילס שא"ל אלא ירידה.
ובמדרש שס מביא הפסוק פי
כסול מחמה לו. וה"כ כפיאמרו
עלו אלינו וישילס פיהם שגלחם
זכה שרי וקעני דומכנין לחינוק
שאל פסוק ל' פסוקך שב'
הש"ך ביור"ד סי' קע"ט סק"ה
דחשיב קתח נכוחס. וס"ל שרי
לסמך על הכשלה פיהם ואינו
בניחוס. וענ' בהגמ"ל פי"א
מעט"ס ובכ"ח ביור"ד סי' קע"ט
ס"ס הזוק :

תקסו דורש לרזוח און זה דורש אל המתים.

כ"מ צור"ס סי' 5. והכ"י
ביור"ד סי' קע"ט כהב דחילוק
מנומנס דכדורש לגוף המת ממש
בלא רוח גוף למודי' מניד משתא
אית ב"י ע"ש כזורך. והכ"ל
בכוונה חילוק ע"ד מ"ס המפקד
שער ק"ה דכלכל האגשים דבחי"ס
נע"י גדולה לנפש אלל חומנס גם
במחוס תפארה ממנס עמי"ס
רעים ומזה עומתת מת דלחומר
מלך עלמו עטר כשגמלס הוא
דל"ס ב"י עומתת רק כדלדיקס
גמורים המיטה עושה פירוד
גשור בין גוף ועשפ ע"ש. וי"ל

דכוונה היראים דורש לגוף המת היינו כלידוף חלקי הנפש
שפאר בנוף עדיין עומ"כ צור"ס לרזוח דבחי' הדוח שיוסר
גבוה מבחי' הנפש [ע"י נפש החיים שבר' א' פט"ו] ואון לה
הסתברות טס המי"ס לחמ"מ זה שרי. והא דשמואל ששאל מאביו
על מעות היתומים והא דמ"ק ליתחוי לי כו'. גם אי בבחי'
נפש ס' יתחל דיוון כדלדיקס גמורים ומסר"א הנפש מהגוף
פירוד גשור כמ"ס מהעקדה. גם דורש לנפש לנ"ח דורש אל
המתים ואון לסח"ך בעמי"ס כאלו :

תקסו פסק ר"א כרנב כו'. כ"מ ברי"ף פ' המפקד.

ובזב"ס חל"ס סי' ג' כ' כיון דרבינא ומר בר ר"א
בשחמהו החלמוד וסכרינו שחון מע"ל קב"ס און הלכה כחכמי
לכך אף שסתמא דגמ' חיל אליבא דלכ"י דחה מפני כלל זה ע"ש.
דבריו נגד מ"ס הכריתות בשלון למודים כו' כ"ט שחמה בפלוגתא
דלאו שכללות דלרבא לוקס ולכ"י און לוקון ורתי' לפסוק
כרנב וסתמא דלגפודא דבנימות ד' ל' המקשה והא און לוקון
על לשכ"כ ומסתבר דהלכה כסתס תלמודא כו' ע"ש. וחו' נגד
ד' הסוכ"י. וכן ל"ל מהתום דקדושין דר"ב ע"א בד"ס ביע"ל קב"ס
שכתבו לר"ח דפסק צד"ד כחכ"י משום דמסקי' בכ"ח דמ"ב

דלכחה תנ"כ חייב דנפרש בזה דל"ח לס בכלל דיע"ל קב"ס
משום דלח"כ נפסקה קר' סלכחא כרבנן סבוראי ע"ש. ודשתייתא
דכלל דלון סלכה כחכ"י רק ביעל קב"ס אינו אלא על סתם מחלוקת
דלכ"י ורבא ויש דיוולא מהכלל כמ"ס הכריתות כסתס תלמודא
חיל כחכ"י פסקי' כחכ"י. אפי"ל

נמי דרבנן סבוראי ס"ל בקבלה
מתחמי הש"ס דלככה כזס כחכ"י.
אכל דסוכר ד"ב דנס סתמא
דגמ' נדחס מחמת הכלל דלון
ס"ל כחכ"י זולת ביע"ל קב"ס דהוא
כלל מוחלט ממסדרי הש"ס דלא
נמלא זה מוקס בע"ס שיבא
ס"ל כחכ"י זולת יע"ל קב"ס. אף
אפשר שיתלוק רבנן סבוראי על
חכמי הש"ס :

תקסו חכמי הש"ס :

הוא. **תקסו** אלא ספק גרמא הוא.
בסת"ע ס"ס שפ"ו
הביא ממסר"מ דהכסף הוא
דסתמא לא יוכל לבלווח ועושותו
דבייתא דזמי למכול כים חזירו
ע"ש. וק"ל מהמבואר בח"מ סי'
שליג סי"ב בפועלים שחור בעצ"ב
דלון להס אלא דתעומות כשלא
הלכו עדיין למלאכתא דדוקא כשלא
היו יכולים להסכיר עלמס אמס
כו' וצטו נסכרים אמס ועכשו
און נסכרים מוקס סכרס פכ"ב ע"ש.
וסרי הכל גם כשעכשו נסכרד
שיתפס ולא מלא למו לבלווח פטור
משום דכשעת אמירכו שחירו
הע"ג לא הי' צרי' דיקון. ואל"כ
גם בפועלים בימי דלף סנתכרד
עכשו דל"מ להסכיר עלמס לאחר
יפטור בעצ"ב משום שלא הי'
צדור זה כשעת חזרו. זולת
כשתחלקו וימס דהא מלא היא אפשר
להלווח לעו"ג אחר ח"א לידע
מקודס. ובפועלים אפשר לידע
מקודס דלון מי ששכיר אורס.
והנה בקל"ס שס הביא מנחש'
הס"מ צד כדן דסוכר בפועלים
אפי' מלאו אמס להסכרד
והי"ס לא מלאו פטור דגרמי אינו
אלא במקוס שפסידו חזירו

תקסו פסק רב אלפס כרנב דאמר' פשע בה ויצאה לאננס ומתה כדרכה אב"י משמ"י דרבה אמר

חייב ורבא אמר פטור והא דאסרינן תחילתו בפשיעה
והטורי באונס דחייב ה"ס היבא דהאונס בא מחמת
הפשיעה וכל הנהו איבא כה"ג וכן פסק ר' יצחק בר'
שבואל ור' יצחק א"ז ור' ברוך א"ז אף ר' הננאל כתב
דהלכתא כחכ"י וליחא כדפרישית :

תקסו דראובן שהלוח לער"ג ובא אחרו ער"ג לשמעון ואמר לו לשמעון אני אלוה לך בפחות ותפרע

לראובן שמעון הוי עני המהפך בהררה וכו' אך אין לנו
לכופו לשלם מדינא דגרמי דלא כרי חוקקא אלא ספק
גרמא הוא :

תקסו מעשה בשני שותפין שהלוח על משכון אנס אחד והלך אחד מהן לרזוח בעיר אחרת

והניח המשכון ביד חבירו ובא האנס בנימוסים להחזיר
המשכון כלי דמים השיב לאננס אתה יורע שאני וחבירי
חלוינו לך איני רשאי למחול חלקו ונתפטר עמו בחצי
דמים להחזיר משכונו ולמחול חלקו ולתת חלק חבירו
ופסק רבינו שמהם ז"ל שהציל לאמצע וחולקין המעות
שנתן האנס ביניהן : כתב

תקסו גרמא אכל גורס שאינו מרווח פטור ע"ש. ולפי"ז לכאורה

גם הכא אפי' בדרי שלא יוכל לרזוח יפטור דנס זה יחשב
מיעטת ריוח. ואולי יש לומר כידון לידן דמיירי כהלוה
על משכנות כמבואר ברמ"א בחושן משפט סימן שפ"ו ס"ג.
ומבואר בש"ך בחושן משפט סימן פ"ו ס"ק ד' במשכן עו"ג
אלו לזמן אף שחי' יכול לפדותו טוך הסמן כו' כשז"ה אחר
לגבות חובו מהמשכון מדר' נתן חייב ליתן כל מה שיבוא עליו
לזמן הקצוב ציניהם ע"ש. ומשמע דגם הריבית ללהבא השיב
כאילו כבר הגיע להמלוה. ולכך חילו צדור שלא יוכל להלווח
לאחר לא הי' השיב כמייעטת ריוח אלא כהיקא צדור מש"כ בזה
דפועל דקודם שיעשה המלאכה ל"ח ככבר בל לידו חשיב רק
מיעטת ריוח :

תקסו ופסק ר"מ ז"ל שהילל להלמע. בה"מ סי' שפ"ח

ס"ד איתא נשא ממון חזירו בידו ונתנו לאננס חייב
אף שאננס הביא ובש"ך ס"ק כ"ז הסכים להחזיקו דפטור.
וכס' כ' דמ"א ב' שותפין סה"ל חוב צדור ולאס השך לאחד
לפטור פטור דזס ל"ח נתן צדור וכו' הש"ך דכ"ל משכון
בשותפות על החוב ונהו להסך דמיקדי נתן צדור וכו' בדברי
משפט

משפט דים מי שסך על חשך דכא איהו פוער באנסוכו להכיא אף בנתן ביד ותי' דרק בלואי נפשות פטור וס"ך מיירי בלואים ממון לכך חייב ע"ש. ולפי"ו מ"ש רבינו וכל האדם בנינומים בוינתו בלואים נפשות וכוונר כהחלקים שהוצא שם נס"ך ס"ק כ"ד דפטור בכס"ג. לוי בנינומים

בלואים ממון הי' חייב המחזיר וחי' לרין להטיב לשופר כל החזיר שהילי. אף ק"ל להמבאר שם בסמ"ע ס"ק י"ג מהמבאר בס' ה"כ במפקד חלל חזירו והספקד אינו חמום וכלו עליו נפשו ומתן הפקדון להליל עלמו עניני דחוקה דלא כלו כלו אלא כשביל הפקדון ושהלי באנסוכו להכיא ממון חזירו מביט חזירו דרעי מזלו גרס לו ונסתפסה שדו חייב אפי' אנסוכו גם על ההבאה משא"כ בנפקד דמסתמא לוסא ל"ה אלא כשביל הפקדון ע"ש. וא"כ כנד"ד דלא כלו כלו האדם לו הטר חלה כשביל המשכון שלו ודאי דמי להא דנפקד ותי' בנים לו בלואים ממון דלוי שיפטור לכ"ע ועי' בס"י ר"כ ס"ך ס"ך ו"ט. ובדלוי דהס"ך דתינת המשכון לש' מוקרי נתן ביד מולמרי' הססדרין דל"ג דהס"ל משכון ויטל ממנו ה"ל כו"י ביד דהס"ך דמ"ט דה"ס דישאל מישאל קני אכסון משא"כ בישאל מכוני דל"ק משכון אינו רק כמאק שיפטורו דלוינו רק גרמי דפטור גם כשתנו מתמח ארום ממון ע"ש. והכ"ל דהס"ך לשיטתו אייל דכח"ס ס"ס רע"ח כ' דכשתחייב המשכון על הישראל מיקרי מוחוק לעיני כבוד וכמו בחמץ וביאר שם בתיבות דדליותו דכהנלו דכתיב שקיבל הישראל בפקדון באתריות אף דעובר ללא חלוקה בהלואה חס"פ ומבעט דחמלו דכתיב מיקרי משא"כ במשכון באתריות אסור כהנלו ומבעט שספקו לו המשכון לשיטתו ולכן כשנאבד סומכון נאבד השיטתו ונקרא חמלו דישאל. עוד נראה שם מהס"ך דהאידולא דמסכ עמכונה דכתיב דלפי' נאבד חלו גרף פטור הלום בדימיהם ה"ל כקיבל אתריות ע"ש. ולפי"ו שפיר מדמה הס"ך נד"ד ללא דסנהדרין דה"כ כמזמן גמור דישאל חייב מפני האתריות שעל הישראל עכשו דביתוס ולכן עכשו מן הסתם ישאל מכותי וקנה משכון ועי"ו י"ט גדול לומר כן :

תקע וחס אין לראובן בנים ולא בני בנים. וכ"כ ברש"ם בבבא בתרא דף קע"ו ע"ב. וכבני שמעון ולוי דבמשון ללא נקיט גם ברש"ם שם ולא בנות בנים אומץ על הקודם: ולא ולא מאב קדמים לחצי האב כ"ג. וע"ש בבבא בתרא:

תקעא להמר לזרות! שיכו ערדים צעמ לרה. והוא מהמדרש פשטה וילא. ובכרבי יוסף צורם דפה סימן ר"ג ביבא מהאגודא דמשמע דים שאינם פוסקים כהמדרש והא דיעקב שערך דמתקו בתשוב' מהר"מ מינץ ובכנה"ג לחרץ ועי"ו ס"ק

תקע כתב ר' שמואל בר' שאיר ג"ע בכ"ב בפ' יש נוהלין שפע' מינה שסדר נחלות כך הוא ראובן שמת חנוך ופלוא חצרון וכרמי יורשין אותו ואם מת אחד מן הבנים קודם ראובן והואו בן הניח בן או בת או בן בן או בת בת עד מאה דורות יירש במקום אביו בכנסי ראובן וישול כאחד שבני ראובן. ואם אין לראובן בנים ולא בני בנים או יירשות בנות את ראובן. ואם אין לראובן בנות ולא בני בנות בנות או יירש יעקב את ראובן בנו ואם אין יעקב קיים ונתתם את נחלת ראובן לאחיו בני אביו שמעון ולוי ויהודה. ואם אינם קיימים נתנו נחלת ראובן לבני שמעון ולוי ואם אין להם בנים ולא בני בנים נתנו לבנותיהם או לבנות בנותיהם דכ"ט הזכרים היורשין קודמין לבנותיהם כדאמרינן מקיש ירושה שניה לירושא ראשונה וכי' ואם אין אחים לראובן ולא בני בנים לאחי שמתו בלא בנים או שלא חלה אה מעולם ונתתם את נחלתו לריתת בת יעקב אחותו מן האב או לבניו ולבני בניה או לבנותיה ולבנות בנותיה. ואם אין לראובן אחות ולא בני אחות מן האב ונתתם את נחלתו לאבי אביו דהיינו יצחק. ואם אין יצחק קיים ונתתם את נחלתו של ראובן לעשו בן יצחק שהוא אחי אביו של ראובן. ואם אין עשו ונתתם את נחלת ראובן לאליפו בן עשו או לבני בניו ואם אין בניו לעשו ונתתם את נחלת ראובן לבנות עשו ולבנות בנותיו ואם אין אחים לאביו של ראובן ונתתם את נחלתו לבנות יצחק דהיינו אחות אביו או לבניהם וכן בני בניהם או לבנותיהם או לבנות בנותיהם ואם אין לאביו של ראובן לא אחים ולא בני אחים ולא אחות ולא בני אחות ולא בנות אחות ונתתם את נחלת ראובן לאברהם אבי אביו. ואם אין אברהם ונתתם לישמעאל אחי אבי אביו או לבניו או לבנותיו עד מאה דורות. ואם אין ישמעאל ולא בניו קיימין וגם לא אחותו ובני אחותו ונתתם לתרה אבי אברהם ואם אין תרה נתנו לנחור ולהרן בניו או לבני בניהם או לאחותו וליוצאי ירכה וכן לעולם עד אדם הראשון האב קודם דאחי האב ואח אחותו [סאב] קודם לאבי האב. ואבי האב אחי האב ואחותו. ואחי האב ואחותו קודמים לאבי אבי האב וכן לעולם. גם למדנו שהבעל יורש את אשתו. ואם אין הבעל קיים בנה ירשנה ואם אין בנה בתה ככל הסדר הזה עד אדם הראשון :

תקעא כתב הר"א סמ"י אע"ג דאסור לידור בעת צרה מותר דכתיב וידר יעקב גדר לאמר לדורות שיהו גורדים בעת צרה :

תקעב פירש הר"א סמ"י דחנופה האסורה היינו ששמע דבר עולה ואומר יפה היה או שותק ואינו מתוך יראה אלא מתוך רשע לבו כדאמר' נבי אנריפם אבך המשלים לרשע ובראה עצמו כאילו אהבו סחמט יראתו אינו חתף כדאמר' בבוטה שותר להחניף לרשעים בעולם הזה שנא' ולא יאמר לגבל גדיב וכו'. מכלל דבעולם הזה שרי ר"ל אמר מהבא בראות פני אלהים ותרצני : כתב

שיליס כשלא יקחו טבר לא יחייבין להסור [וכדמפרש קרול הדס יחמף את הארץ] ועי' בסמ"מ להרמב"ם בשורש ח' כהא דכנהדרין דק"י המחיק במחלוקת עובר בלאו שא"ל ולא יחי' כקדמ ופערתו שכ' דקול ע"ד אסמכתא לא שיהא בן פשע הכתוב ע"ש. וה"ל אהרה להפנים שכ' הספרי ע"כ אינו פשע הכתוב רק

בכר"מ מהכתוב אשלים לך נדרי אשר פלו שפתי דויבר פי כלל לי ע"ש. והנה לפסוק דלא כהמדרש י"ל כעין שכ' הבי' בלואים חיים ס"ס ל"ט לרעה כהמב"ם חלה חס להירושלמי כיון שלא חללנו כש"ס דילן ע"ש. וה"ל יש לומר דלא חשו להמדרש כיון דש"ס דילן לא חזרו החילוק להחיר לנדור בעת צרה. ובקפ"יית הכר"מ מהכתוב י"ל כעין שכת' בתשוב' מהר"מ מינץ ס"י ע"ט כהא דלא מיימי רח"י מודר ישראל גר ומסתמא עשו ע"י' משדע"ה. משום דיל' דלפי ליבור דלא חיישי' בכו שלא יקיימו דמעשיהו נעשה על ידי כ"ד דרזיזים הס מס שאין בן יעקב דיחיד הי' ע"ש. וא"כ י"ל דגם מלך שאני ע"ש דכ"ב ד' ג' ע"ב דלסב"י ע"ה להורדוס לסתור לביהמ"ק אף דלסור לסתור ביהמ"ם עד דבני אחריאי. דמלכותא שאני דלא הדרא ב' ע"ש. ו"כ י"ל אף דשאל יתד אסור מחשש דלא יקיים דמעט"ה הי' מותר דלא חיישי' במלך דלא יקיים דכדיו. וגם דליתת הסוס כד"ס חולין ע"ב סד"ה אכל מכתבי ציונה את אשר נדדתי לשלמה. י"ל כעין מש"ש עוד הסמ"מ מינץ דמגד דישאל און למילף דכיון שלא הי' בידם לקיימו עכשו לא חיישי' לשמא כשיצאו לידם לא יקיימו דכיון כמו מתיאה דלא אמרי' עלי אדם כזול על ממנו ע"ש. וי"ג ציונה כשהי' במעו דונס ותיחאס מהעולם הכל ה"ל במציאת אלול ולא הי' ב' חשש שלא יקיים נדו :

תקעב פירש הר"א ס"י. כ"מ ביראים ס' כ"ה והביא מהספרי דלא תתנופו את הארץ ה"ו אהרה לתפוס והוכח בעין משפט כסותם דמ"א בשמו דמנה ורתו בזמני תי"ג מנוס. ול"ע ודכ"ה הספרי ע"ד אסמכתא נקיט דפשע הכתוב דלא תחייפו מהספרי כתרנומו ולא תחייבין ית ארעה והוא ע"ד

רק להסתכלה ולאסתכלתה אין להכיים בזמון המזנות : תקעו בדרך הזה שלא אסר הכתוב אלא לגבוי מאי למלריס . זיל אף דלה דייק' הכי שלא לאסור רק דרך המדבר

דמהי לאמנותה גם לעין הפכי שבוטס ואורופי שטרא . ולפי' אף אי רב לא סי' נאמן אלא ר"ח אלא כחד כשר סי' המחלבל על פיו גם לר"מ ולא פליג על הרמב"ן אלא בהרס רק שאינו מפסולי עדות ולהרמב"ן גם ע"פ עדות מחלבל ולהר"מ אינו מחלבל . ובמש"ס

מדמעיד לאסר שמת בעלה דנאמן להרסים להנשא דע"כ זריכה גם להחלבל ולא פליג בין אבילות דאשה לשאר אבילות ע"פ . זיל דיל' לנשא הר"מ עפ"ש ה"ח' בעירונין דס"ה ע"כ ר"ס הסח לדתמרא לא אמרי' לא פלוג וביאר ביד מלאכי סי' שר"ז

בבונה הסח' דאף דמליני בכמ"ד דנס לחומר' אמרי' ל"פ מ"מ בעירוב דקי"ל הלכה כדברי המיקל בעירוב לא אמרי' ב"י ל"פ להמיר ע"פ . וא"כ למאי דקי"ל נמי סלכה כדברי מיקל כאלל כדאיחא במ"ק ד"ח . שייך נמי בזמ' לומר דלה אמרי' לא פלוג להחמיר . ולמש"ס הר"ש דמורא דחיי לדי קולא הוא לנכיל דברי חורס כל' ז' ונש"ק דהא מורא ללמוד בטלפוח אבילות וכדומה כמובאר ביור"ד סי' שפ"ד

ס"ד . וגם בזמ' מקיים מלוח ס"ח וחספלין ביום ראשון . פשיעא לנ"ש לומר לא פלוג ולבטל מלוח של חורס . וכיון דאש"כ זריכה להחלבל מדמחירין חוזה להסח שלא יחא תרתי דהאי (ע"פ . בק"ן וזה ל"ש בשאר אבילות . ובנל"ה פדוחא אש"כ יואר

העד לכניד האמת משום דיוקא דידה [מי' מוב"ק חה"ש סי' כ"ז בד"ה והנס כנמ'] משא"כ בשאר אבילות . לא מחייבי' בשאר אבילות להחלבל משום דאש"כ פלוג :

תקעו ויחל ר"מ בהר סי' . והר"ש בפ"ג דמו"ק סי' ק"ב חולק דלה פלוג רבנן אלא כל מחלבלים מחלבלים וכולין קרואים מוטל עליו לקבוע ואפי' אינו בעיר דלה בעינן מוטל לפיו ע"פ . וז"ל דל"ז אינו בעיר להיכא דקרונו של מח חתפיסה דמורה סה"ש דלוי' לו איננו דכאינו בעיר אף שאינו מחייב לנוא אלא המה כשיש לו מתעסקין וצלוה מ"מ כיון דעכ"ס אפשר לו לבוא שייך ב"י משום לא פלוג אכל בשאוש בחפיסה דא"ל לו בשום חופן להסתמק בהמתו כשמי עניינים נפרדים וזכינו זה כביא ביד מלאכי סי' ע"פ מסלח"פ פ"ג מה' יוס טוב דלה נאמר דנאמר כיבוי לאורך משום לא פלוג דאש"כ לאורך דעניינים נפרדים סס זה לאורך וזה שלא לאורך ע"פ . וה"כ י"ל כעין זה . ובפרמ"ג בא"ח סי' ע"א במשכנות סק"א כ' בשיעור סה"ש דלעטם משום כבודו של מח שלא יאמר דהמת קו בעיני האוין ולא חרד על ימיתו וצונו נבאלו כמ"ש בלבוש לכן אף בעיר אחרא חסור בבשר כו' ע"פ . ולכאורה עטס זה שייך גם כשהקרונו בחפיסה . ולמש"ס מהנהגה הלבוש כבודו של מי היינו שיהא פנוי לתשוב בלרבי קבורה ולכן בעיר אחרא הולך לומר משום לא פלוג ע"פ . ולפי' יוחא דעל כשהקרונו בחפיסה ל"ש הא דל"פ ובמ"ס וינמסר לחפיסה סו' ככבר נקרא כנ"ל

תקעו אין מוניחין לאכל להתענות ביום ראשון ואפי' בתענית שלפני ר"ה לא הניח רבי' שב"ס להתענות ביום של קבורה :

תקעה מעשה שבאתה כותית אחת וספרה לפי תוסה לראובן שמתה אחותו ואמר רבינו אבי חעזרי דהתאבל על פיה ולריאו' נראה שאין אבילות הל ע"פ ע"ג . ופי שמח דו מת וא"י מותר לחומינו לסעודה :

תקעו מעשה באחד שמת ותפסו המושל ולא הניח לקבורו כמה חדשים והורה ר"י שאין אגנות הל על הקרובים וכתב ר' יהודה דקרוי שיעורם בבית האסורים אינו אסור לאכול בשר ולשתות יין ומעשה שנמשכה אחות ר"ת והודיעו כביר אחרת שחי' שם ואכל ר"ת בשר ושתי' יין כי אמר מאחר שיש לה בעל שחיוב בקבורתה אינו אסור בבשר ויין ואפשר אם ה' גם עמח בעיר ה' מיקל :

דיני שמחות **תקעד אין** מוניחין לאכל להתענות ביום ראשון ואפי' בתענית שלפני ר"ה לא הניח רבי' שב"ס להתענות ביום של קבורה :

תקעה מעשה שבאתה כותית אחת וספרה לפי תוסה לראובן שמתה אחותו ואמר רבינו אבי חעזרי דהתאבל על פיה ולריאו' נראה שאין אבילות הל ע"פ ע"ג . ופי שמח דו מת וא"י מותר לחומינו לסעודה :

תקעו מעשה באחד שמת ותפסו המושל ולא הניח לקבורו כמה חדשים והורה ר"י שאין אגנות הל על הקרובים וכתב ר' יהודה דקרוי שיעורם בבית האסורים אינו אסור לאכול בשר ולשתות יין ומעשה שנמשכה אחות ר"ת והודיעו כביר אחרת שחי' שם ואכל ר"ת בשר ושתי' יין כי אמר מאחר שיש לה בעל שחיוב בקבורתה אינו אסור בבשר ויין ואפשר אם ה' גם עמח בעיר ה' מיקל :

דיני ח' בימים הקדמונים **תקעו השיב** רב אלפס מי שביקש להח' סתם על מי שידוע לו ערות ואין סמיר לו אין מונעין אותו שנאמר אם לא יניד ונשא עונו וכל שכן ח' סתם :

תקעה מעשה שבאתה כותית אחת וספרה לפי תוסה לראובן שמתה אחותו ואמר רבינו אבי חעזרי דהתאבל על פיה ולריאו' נראה שאין אבילות הל ע"פ ע"ג . ופי שמח דו מת וא"י מותר לחומינו לסעודה :

דרבנא שנתוה מלמריס דכתיבי בפ' בשלח . לזה עכ"פ דייקין עלה לאסור מאלק' חתרה . ובנסתס מיי' פ"ה ממלטיס מיישב ע"פ ד' הרואיס מק' שדר הרמב"ם בעלריס ע"פ . ונש"ק דהא הרמב"ם סס ה' ח' דריס עטס האיסור מפני שמעשה ארין מלריס מיקולק' יותר מכל הארלוה . וא"כ לכאורה שייך עטס זה גם כשהויק' לגור כה מלרין אחרה . ודוחק לומר דלה הקפידה חורס רק לשניו גדול ממקום קדוש לעמא כמו מא"י למלריס ולא מלרין אחרה למלריס דלוי' לשניו גדול כ"כ . ואולי יומא בעטס הרמב"ם מפני שמעשה מיקולק' יותר . אפשר דבזמן הרמב"ם כבר חיקו מעשיהם עד שאינס גרושים משאר האומות . אך ל"פ לנדוט עממא דקרא ולהלך מפני זה ועי' בטלח כרועיס ח"ס ערך טעמא דקרא :

תקעד ר"ה ואפי' בתענית שלפני ר"ה לא הניח רבי' שב"ס להתענות ביום של קבורה :

תקעה מעשה שבאתה כותית אחת וספרה לפי תוסה לראובן שמתה אחותו ואמר רבינו אבי חעזרי דהתאבל על פיה ולריאו' נראה שאין אבילות הל ע"פ ע"ג . ופי שמח דו מת וא"י מותר לחומינו לסעודה :

תקעו מעשה באחד שמת ותפסו המושל ולא הניח לקבורו כמה חדשים והורה ר"י שאין אגנות הל על הקרובים וכתב ר' יהודה דקרוי שיעורם בבית האסורים אינו אסור לאכול בשר ולשתות יין ומעשה שנמשכה אחות ר"ת והודיעו כביר אחרת שחי' שם ואכל ר"ת בשר ושתי' יין כי אמר מאחר שיש לה בעל שחיוב בקבורתה אינו אסור בבשר ויין ואפשר אם ה' גם עמח בעיר ה' מיקל :

תקעד ר"ה ואפי' בתענית שלפני ר"ה לא הניח רבי' שב"ס להתענות ביום של קבורה :

תקעה מעשה שבאתה כותית אחת וספרה לפי תוסה לראובן שמתה אחותו ואמר רבינו אבי חעזרי דהתאבל על פיה ולריאו' נראה שאין אבילות הל ע"פ ע"ג . ופי שמח דו מת וא"י מותר לחומינו לסעודה :

תקעו מעשה באחד שמת ותפסו המושל ולא הניח לקבורו כמה חדשים והורה ר"י שאין אגנות הל על הקרובים וכתב ר' יהודה דקרוי שיעורם בבית האסורים אינו אסור לאכול בשר ולשתות יין ומעשה שנמשכה אחות ר"ת והודיעו כביר אחרת שחי' שם ואכל ר"ת בשר ושתי' יין כי אמר מאחר שיש לה בעל שחיוב בקבורתה אינו אסור בבשר ויין ואפשר אם ה' גם עמח בעיר ה' מיקל :

דיני ח' בימים הקדמונים **תקעו השיב** רב אלפס מי שביקש להח' סתם על מי שידוע לו ערות ואין סמיר לו אין מונעין אותו שנאמר אם לא יניד ונשא עונו וכל שכן ח' סתם :

תקעה מעשה שבאתה כותית אחת וספרה לפי תוסה לראובן שמתה אחותו ואמר רבינו אבי חעזרי דהתאבל על פיה ולריאו' נראה שאין אבילות הל ע"פ ע"ג . ופי שמח דו מת וא"י מותר לחומינו לסעודה :

תקעו מעשה באחד שמת ותפסו המושל ולא הניח לקבורו כמה חדשים והורה ר"י שאין אגנות הל על הקרובים וכתב ר' יהודה דקרוי שיעורם בבית האסורים אינו אסור לאכול בשר ולשתות יין ומעשה שנמשכה אחות ר"ת והודיעו כביר אחרת שחי' שם ואכל ר"ת בשר ושתי' יין כי אמר מאחר שיש לה בעל שחיוב בקבורתה אינו אסור בבשר ויין ואפשר אם ה' גם עמח בעיר ה' מיקל :

תקעד ר"ה ואפי' בתענית שלפני ר"ה לא הניח רבי' שב"ס להתענות ביום של קבורה :

תקעה מעשה שבאתה כותית אחת וספרה לפי תוסה לראובן שמתה אחותו ואמר רבינו אבי חעזרי דהתאבל על פיה ולריאו' נראה שאין אבילות הל ע"פ ע"ג . ופי שמח דו מת וא"י מותר לחומינו לסעודה :

תקעו מעשה באחד שמת ותפסו המושל ולא הניח לקבורו כמה חדשים והורה ר"י שאין אגנות הל על הקרובים וכתב ר' יהודה דקרוי שיעורם בבית האסורים אינו אסור לאכול בשר ולשתות יין ומעשה שנמשכה אחות ר"ת והודיעו כביר אחרת שחי' שם ואכל ר"ת בשר ושתי' יין כי אמר מאחר שיש לה בעל שחיוב בקבורתה אינו אסור בבשר ויין ואפשר אם ה' גם עמח בעיר ה' מיקל :

דיני ח' בימים הקדמונים **תקעו השיב** רב אלפס מי שביקש להח' סתם על מי שידוע לו ערות ואין סמיר לו אין מונעין אותו שנאמר אם לא יניד ונשא עונו וכל שכן ח' סתם :

תקעה מעשה שבאתה כותית אחת וספרה לפי תוסה לראובן שמתה אחותו ואמר רבינו אבי חעזרי דהתאבל על פיה ולריאו' נראה שאין אבילות הל ע"פ ע"ג . ופי שמח דו מת וא"י מותר לחומינו לסעודה :